

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Háboru előtt.

Budapest, február 22.

Tulajdonképpen elképzelni is nehéz, hogy ez a mi órarend szerint berendezett és pontosan kimért határu békeséges modern életünk máról-holnapra fölforduljon. Hogy rikitó, véres és megtépett középkori rongyokra szakadozzék a sok-sok hétköznapi megszokott, egyvégtébe szőtt szürke fátyola, mely az élet fölszínét takarja. Szinte már abban az illuzióban ringatóztunk, hogy soha véget sem ér ez a nagyapák, fiúk, unokák és dedunokák életét ugyanegy elmosódott, rikitó folt, erőszakos szakadás nélkül egymásba, kapcsoló, egymásból tovább szövő fátyol. A modern élet rendjébe elhelyezkedtünk úgy, mint egy kényelmes, angol butorzatu házba, ahol minden szobát, minden sarkot ismerünk; ahol napról-napra újra élvezzük a jól párnázott székek puhaságát, a kandalló melegét, a szőnyegek ruganyos légységét, a szövetek selymes tapintását, ahol nem várnak ránk meglepetések, csak bizonyosságok, jól tudott eshetőségek. És most, úgy látszik, még is arra kell egy szép napon virradnunk, hogy fejünk felett kigyult a tető, hogy lánggal ég az egész sok generáció számára készült berendezés.

Néhány heti szélesedő és optimista

reménykedés után egyszerre a legsötétebb híradások arra készítenek elő bennünket, hogy a Szerbiával való leszámolás még is elkerülhetetlen lesz s úgy lehet, hogy rövid néhány hét múlva már puskagolyók süvitenek és srappelvek robbannak a Drina partján. Ostoba és komikus volna ez a helyzet, hogyha olyan kétségbeesítő nem volna. Ime: valamelyik alföldi faluban téli álmot aluszik egy derék magyar ember. És már örömmel szimatolja a tavasz első lehetőségét. Az erejét tatarozza, mert nem-sokára szántani kell és számolgatja és tervezgeti a kezdődő gazdasági esztendő eshetőségeit. Lenn, valahol Nis környékén pedig disznóit eteti egy szerb paraszt és kíváncsian találgatja, ötöt, vagy hatot fiadzik-e majd a koczája? S lehet, hogy úgy fordul, hogy a magyar paraszt nem szántja fel a földjét, a szerb paraszt sohasem látja meg a kismalaczeit, mert egy hét múlva mundért huz mind a kettő, azután bevaggonozva utazik, majd masirozik egy darabig és három vagy négy hét múlva szemközt találkozik valamelyik szerb völgyben, ahol akkor kezd majd zöldülni és lila kankalínokat hajtani a tavaszi mező, hogy ott szuronynyal és élesre töltött puskával intézzék el, hogy kettőjük közül melyik maradjon ott legszebb férfikorban a földbe harapni, a legszebbet, a

legnagyobbat, a legértékesebbet föláldozni, amiben részük lehet: magát az életet.

Miért?

A szerb parasztnak legalább megtudják magyarázni, hogy miért. A házáért. Nagy-Szerbiáért. Dusán császár Fönix módjára megelevenedő birodalmáért. A szerb paraszt kicsi kora óta azt tanulta a guzliczárók dalából, hogy ez szép, hősies, nagyszerű dolog. És amikor a disznók etetése mellett ráér, maga is követeli a háborút a gaz svába ellen, aki éket vert egy most formálódó Dél-Szlávia testébe.

De miért kelljen a magyar parasztnak hősi halált halnia? Hol van az ember, ki az az ember, aki tud felelni, aki mer felelni erre a miertre? Azért haljon meg a magyar paraszt, mert Boszniát anektáltuk? De hát akkor miért anektáltuk Boszniát? Vagy miért nem csináltuk meg azt, hogy az a formaszere változás, mely annexióvá fejlesztette az okkupációt, simán, fölösleges megvázkódások nélkül, kedvezőbb időpontban történjék? Bizony félek, hogy ha kérdez a magyar paraszt becsületességel, nem lehet neki mást felelni, minthogy Aehrenthal ügyetlenkedése miatt kell elpusztulnia, hogy a maga testével táplálja, szinesítse a szerb völgyben termő kankalint.

Fáy Gusztáv.

Írta: Váradi Antal.

(Utánnyomás tilos.)

Egy csütörtöki napon volt, május tizenkilencedikén, mikor a Nemzeti Színház szünetnapján ezt olvastam: „Fáy Gusztáv halálának évfordulóján „Kamilla“, eredeti opera, (szövegét írta Fáy Béla, zenéjét szerzte Fáy Gusztáv) második felvonása.“ Ez az évforduló a negyedik volt, mert Fáy Gusztáv 1866. május tizenkilencedikén halt meg. Azóta pihentek a darabjai, vele együtt.

Azaz — pihentek azok annakelőtte is. Magyar zeneszerzőnek Magyarországon ritkán volt az a szerencsése, hogy a maga korában elismerésre tegyen szert. Negyvennégy éves korában halt meg ez a széplelkű, igazán talentumos ember, akinek minden művét valószínűleg harcolt meg és nem érdemelt, korai feledés árnyéka takarta be idő előtti. Ezt a pár sort is, — ha csak zenész-ember nem olvassa, — a nagy publikum egyszerűen fejszólva azt jegyzi meg reá, hogy: Hát ilyen nevű zeneszerzőnk is volt? Volt bizony, még pedig az érdekesebbjéből.

Gusztáv a Fáy András fia volt. Apjának halhatatlan érdemei világítottak ifjú pályáján, s a nagy mese- és regényíró, a kiváló színházvezető, az első hazai takarékpénztár nagy megalapítója annyi gonddal képezte talentumos gyermeke lelkét, hogy az korán megnyilatkozott s első dalműve, a „Fiesco“ már az ötvenes években színrekerült.

Ugyanazon az estén, melyen halála évfordulóját ülte meg kegyelettel a Nemzeti Színház, még egy másik dalművéből is adtak

elő két felvonást. A „Cyprusi királyné“ a címe ennek, s talán valamennyi műve között a legimpozánsabb. Egykoru referensek ezt írják az előadást megelőzőleg:

„Mindig szép dolog, ha a ma némileg helyreüti a tegnap hibáját, s ha egy tehetség, amíg élt, mellőztetésben részesült, az egyedüli, mivel halála után kárpótolhatjuk, az elismerő megemlékezés. Zichy Antal, a Nemzeti Színház jelenlegi (1870.) igazgatója, egykori kortársa és becső barátja volt Fáy Gusztávnak, s így legjobban tudhatja, mennyi képzettség, költői érzék veszett el a férfiban, aki 1866. május 19-ikén szünet meg élni.“

Az 1866. persze sajtóhiba, ami Vadnay annyi minütös gondallal szerkesztett és revideált lapjában a legnagyobb ritkaság. Persze, 1866-ot kell olvasni.

Fáy Gusztáv muzsikája valami édesen behizelgő, dallamos, amellet polifonikus és színesen hangszerezelt. Ezt külföldön tanulta, hová atyja, ez az európai műveltségű nagy magyar ember, korán kiküldötte.

A főváros tulajdonában megvan valahol annak a kalap-utcai háznak a képe, mely valamikor Magyarország szellemi életének középpontja volt. A Fáy András háza volt az, amelyben az ország jobbjai gyűltek össze, hogy a fehér asztalnál beszéljék meg a haza dolgait, a szükséges alkotandókat, s hogy mennyire megértette a jövő kor szellemét Fáy, semmi sem bizonyítja jobban, mint hogy akkor, midőn Széchenyi panasza szerint, ha nemzeti színházi alapot akarunk teremteni, nem tehetjük ezt kellő pénzintézet hiányában, mert ha egyeseknek adjuk, — ha csak nem bejegyzett kereskedőcégg az illető, — akkor a pénz nincs biztos helyen. Ha ne-

mes ember ír alá, az éppen annyi, mintha üres volna a papíros, mert nemesen behajtatni azt az aláírt summát nem lehet. Ha városoknak adjuk kölcsön az alap pénzét, akkor kapunk ugyan perzentet, de nem látjuk soha a tőkét, vagy csak a legnagyobb nehézségekkel. Szóval: csehül állunk Magyarországon hitel dolgában.

És Fáy mégis bele mert vágni egy pénzintézet megalapításába. A nagy, a messzelátó Széchenyi a maga századokba néző szemével sem mert bizni benne s néhány részvényt csak „a fond perdu“ irt alá. De sikerült.

Az öreg Lendvayné sokszor panaszkolt nekem, hogy Fáy ugyszólván rákényszerítette azt a két részvényt, amely agg napjainak támasza volt. Abból a nyomorult kis penzióból, amelyet akkor fizetett a Nemzeti Színház, mikor ő nyugdíjba ment, alig tudott volna megélni. De a két részvény kisegítette. Pedig ahányszor a takarékpénztár szolgálja tizenhatodikán jött a rátáért, ördögököt bujtattak Fáyba, meg a spórkasszájába. Bezzeg áldották azután.

Mert az öregasszonynak hatszáz forintja volt évente. A két részvénye után csaknem még egyszer annyi. Hiszen a nemzeti színházi nyugdíj ma is nyomorúságos. Az elérhető legnagyobb nyugdíj ma is ezeröttszáz forint.

Fáy Gusztáv tehát a praktikus apa szózatára megindult és bejárta a külföldet. Már itthon igen szépen zongorázott s nyilvános hangversenyeken is föllépett, így az 1848. előtti kaszinói hangversenyeken, s egy ízben Liszt is meghallgatta s olyan melegen nyilatkozott róla, olyan biztatólag, hogy ez a biztatás egész pályáján végigkísérte.

Az egyetemen egyik fiatal barátjával,

Ez persze csak a mi szemünkben borzalom, ami érzésünk szerint szörnyűség. Odafönn Bécsben annyit törődnek a magyar paraszt életével, mint a szerb paraszt malaczaival. Hiszen már most is, amikor egyszer-egyszer hire jár, hogy a határon átlóttek, egy vagy két katonát a mieink közül megsebeztek, a bécsi lapok azzal sietnek megnyugtani az osztrák közvéleményt, hogy azok „csak” magyarok lehetnek, mert a fenyegetett pontokon mindenütt magyar ezredek állanak. És a fenyegetett pontokon mindig is magyar ezredek fognak állani, akkor is, hogyha megkezdődik a táncz; mert odafönn a vezetésben ugyanazok, akik a nemzeti küzdelem ellenében olyan szívósan megvédelmezték a közös hadsereg osztrák egységét, mihelyt áldozatról, veszedelemről van szó, nagyon vigyázva tudnak disztingválni a monarchia haderejének osztrákiai és magyarországi része között.

De miért mindez? Miért? Ez a kérdés, mintha rossz álmra keresne az ember magyarázatot, mindig előtérbe tolakodik és mindig felelet nélkül marad. Tegyük fel, hogy Szerbia elszigetelve, egyedül kerül velünk szembe, mert üres rémlátásnak bizonyul az a jósolgatás, hogy egyik vagy másik nagyhatalom, példának okáért Oroszország melléje áll. Tegyük fel, hogy hamarosan és nagyobb áldozatok nélkül miénk lesz a győzelem. S azután? Mit érünk vele? Egész Szerbiát s ráadásul az egész Montenegrót csak nem anektáljuk? S ha anektáljuk is, mi hasznunk belőle? Meghosszabbítjuk a teméntelen vér- és pénz-áldozatot; megrendítjük az egész monarchia gazdasági alapjait; (ez a rázkódtatás is első sorban a zsenge magyar gazdasági piac kára lesz) s ammi hasznunk sem lesz belőle, hogy ami készkiadásunk akad, visszakapjuk, mert egy

háboru után a földus Szerbia még koldusabbá válik s ha nem is avatkoznak bele a nagyhatalmak, aligha lesz abban a helyzetben, hogy sok száz milliós hadisarczot fizessen.

Még akkor sem, hogy ha minden szerb kocza hatot fiadzik öt helyett.

A politika világából.

Budapest, február 22.

Kossuth Ferenc Bécsben.

Holnap megy a királyhoz.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter ma délután 2 óra 30 perczkor induló gyorsvonattal gróf Apponyi Albert közoktatásügyi miniszter, Sztéryni József kereskedelmi államtitkár, Lachnc Hugó és Beck Lajos országgyűlési képviselők társaságában Bécsbe utazott. A miniszter holnap délelőtt tizenegy órákor jelenik meg magánkihallgatáson a király előtt. A politikuskok, akik Kossuth Ferenc minisztert az állomásra kikísérték, nagy örömmel látták, hogy a miniszter igen jó színben volt, úgy hogy minden segítség nélkül szállt föl szalonkocsijába.

Az egész politikai világ feszült érdeklődése kíséri Kossuth Ferencet és különösen a függetlenségi pártot mind máig abban bizakodtak, hogy Kossuth Ferenc audienciája olyan fordulatot fog hozni, amelytől az egész politikai helyzet világosabbá lesz. Ma azonban már a függetlenségi párt köreiből is előmerik, hogy — amint azt az „Egyetértés” állandóan hangsúlyozta — a politikai helyzet ez az audiencia sem fogja megváltoztatni. Ma már megengedik, hogy Kossuth Ferenc holnapi kihallgatása, külsőleg legalább, nem hozza meg a hozzáfűzött nagy várakozásoknak a kielégítését. Azt mondják, hogy végre is, ez a kihallgatás is csupán informatív jellegű, és nem arról van szó, hogy a bank ügye e kihallgatáson egyszerre jobbra vagy balra eldöntessék. Azután pedig Kossuth Ferencet — éppen úgy

mint Justh Gyulát és a többieket — köti a diskreczió, és kihallgatása lefolyását vagy eredményét nem ütheti a nagydobra. Most már csak azt kívánják, hogy a kihallgatás után a bank ügye gyorsabb tempóban haladjon előre és az eddigi stagnáczióknak vége vessék. Jelestül, hogy e kihallgatás után nyomban meg kell indulni az osztrák kormányval való tárgyalásoknak, amelyek megindítását hetekkel ezelőtt jelezték. És nem is várnak döntést a holnapi audienciától már azért sem, mert tudják, hogy a király mindaddig, amíg a két kormány a bankkérdésről való tárgyalást be nem fejezi, semmiféle irányban sem határoz az aktuális politikai dolgokról. Ez pedig egy pár hónapig még el fog tartani.

Az mindenesetre kétségtelen, hogy Kossuth Ferenc megjelenése igen jó hatással lesz az uralkodóra, aki Kossuthot rendkívüli bizalmával tünteti ki és őt a szó szoros értelmében kegyeli. Kétségtelen azonban az is, hogy a függetlenségi párt elnöke azzal az impresszióval fog a bécsi Burgból távozni, hogy nem a királyban, nem a király személyében lesznek akadályok bizonyos nagyfotosságu kérdések megoldásában, hanem az osztrákok makacsságát fognak a magyar törekvések meghiusulni.

Kossuth Ferencnek a bankkérdésben elfoglalt álláspontját a legvilágosabban fejezi ki az a távirat, amelylyel a főlegyházi függetlenségi párt üdvözlését köszönte meg és amelyben ezeket mondja:

— Az önálló jegybank vagy ennek most legalkalmasabb alakja: az önálló kartellbank érdekében teljes odaadással dolgozom, teljesítve kötelességem hazám és a függetlenségi elvek iránt. Köszönöm bizalmukat és ragaszkodásukat. Kossuth.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter gróf Apponyi Albert kultuszminiszter és Sztéryni József államtitkár társaságában ma este 6 óra 55 perczkor érkezett Bécsbe. A pályaudvarról egyenesen a bankgassei Magyarházba hajtatott, ahol tekintettel arra, hogy a lépcsőkön való járás még nehezebbé esik, nem a

Eördögh Istvánnal lépett egyezsége, amely szerint az neki szöveget ír. Ez a szöveg Rienzi körül forgott. Tehát jó helyen keresték a drámai szöveget, Wagner Richard is fölismerete a Rienzi történetének mélyeséges tragikumát. Eördögh István azonban korán halt meg s a szöveg nem készült el. Ekkor Fáy Oroszországba ment, tökéletesíteni magát a zenében s az olasz muzsika mély benyomást tett rá. Csakhamar elhagyta a cizromok hazáját és Párisba ment, ahol új világ tárult föl előtte.

Megismerkedett a zene és irodalom nagyjaival. Bejáratos volt Hugo Viktor házába. Az idősebb Dumasnak gyakori vendége volt s fiával, a híres Dumas fils-szel szoros baráti frigy kötötte össze. Feuillet Octáv és Bocage, — akkor még fiatal írók, — barátjukká fogadták s ebben a körben, ahol minden szépről mindig szellemesen beszéltek, az ifjú Fáy lelke más irányba terelődött. Kezde elhagyni az olasz irányt, bár egy darabig még az uralkodott muzsikáján. Verdi maga is személyes ismerősei közé tartozott, s mint ennek gyakori látogatója eljátszotta neki nem egy kompozicióját, s elmondta neki a szöveg tárgyát is, sőt fel is olvasta Verdinek, aki bár a szöveg olasz ember munkája volt — határozottan rossznak tartotta azt.

Fáy, mint aféle szellemes és kapacitásható ember, egyszerűen félredobta a rossz szöveget s itt-ott még játszott a zenéjéből, — a párisi írók és művészek egyik összejöveteleén a nagy Lablache is énekelt ez operából áriát, — de Fáy belátta, hogy hálátlan tárgygyra vesztegette talentumát és végleg fölhagyott vele.

Hazajött s apja itthon azt kívánta, — hódolván a kor fölfogásának, — hogy fia vál-

ljon hivatal. Gusztáv engedett az apja kérésének és aljegyző lett Pestmegyénél. Tolla, melylyel egy kortársa szerint „hangjegyeket írogatott legörömebb, hivatalos iratokat készített.”

Huszonnégyesztendős alig volt, mikor átvette apjának gombai birtokát, s megnősült. Boldog vága napjaiban azonban újra fölébredt benne a zeneszerzés vágya s Fáy Béla szövegére megírta „Fiesco”-t.

Különös, hogy ennek a visszautasítása miocoda indokolással történik. Azt mondja a bíráló, hogy „bár a zene értékes, némely hely kivihetetlen”. Ugy látszik, az ujkori hangszerelés szelleme először kopogtatott a Nemzeti Színház ajtaján, de a muzsikális kapu akkor még zárva volt minden újításnak.

Fáy, mint alaposan képzett zeneszerző, védte a maga igazát s ezikkedett a bíráló ellen, de egyuttal a maga sértett szerénységében vissza is vonult s nem akart tovább dolgozni. Tanult, olvasott és képezte magát tovább s a tanulmányok szülötte egy új opera, melyet Fáy Béla szövegére írt, ez a „Kamilla.”

Azelőtt egy szimfonikus zenekölteménye révén ismerték a „Szózatra” 1848. előtt írt kantátéja után. Megírta ugyanekkor a „Cyprusi királyné” — Cormaro Katalin történetéből vett tárgy — két első felvonását. „A zenében általán véve, — írja egy bíráló — kozmopolitikus elveket követ, de munkáiban sem az általános zenedráma, sem a hazai zeneirodalmi haladásokat (!) nem követte.”

Csodálatos bírálatok. Tehát kozmopolita, de olasz. Tud sokat, de nem követi a hazai zeneirány fejlődését. Azt hiszem, ezt a bírálatot Erkel operái befolyásolták, ha ugyan

magát a bírálót is nem kötötte az Erkel szelleme.

Radnótfáy intendáns aztán, szakítva a mult hagyományával és nem törődve a színházi muzsikus-világ okvetetlenkedéseivel újra meg akarta nyerni Fáy-t a színháznak. Előadatta Kamillát és Fiescot. Fáy csakugyan újra kedvet kapott a munkára és megint dolgozni kezdett. Dalmüveinek próbáit hallgatva, tette azt a nyilatkozatot, hogy „az ember csak így ismerheti meg hibáit, melyeket kerülnie kell.” Áll ez a drámai termékekre is. Hogy javuljon az a drámaíró, aki sohasem látja előadva a műveit? Igaz, hogy nem mindegyik tanul belőle, de elég, ha kettő-három akad, akinek használ a nyilvánosság.

Fáy, úgy látszik, a szívére vette azt a folyton hangoztatott szemrehányást, hogy a nemzeti zene-mozgalommal nem halad. Holott pedig első zenei műve, a „Szózat” parafázisa is ebben a körben mozgott. Meg akarta mutatni, úgy látszik, hogy igenis, tud magyar zenét komponálni, és elhatározta, hogy Jókai „Szigetvári vértanúk” című drámájából csinál operát.

A szándék szándék maradt. Betegeskedni kezdett s munkája közben érte a halál. Jól mondja az egykoru nekrológ: „Valóban tragikus sors: akkor halni meg, midőn annyi törekvés és tanulás után a színpad végre megnyílt előtte s oly fordulóponthoz ért, melyen tul valódi eredeti dalmüveket teremthetett volna. Barátainak és tisztelőinek nem is lehetett más vigaszuk, mint hogy e halvégtetes költő legalább a magánéletben — boldog volt.”

Csakhogy a hosszas mellőztetés miatti keserőséget átvitte, sajnos, a magánéletbe is.

rendes földsz...
Magya...
bert és...
órákor...
gróf 2...
Bécsbe...
Ferenc...
dár és...
vacsorá...

Gr...
dár, a...
nehány...

A...
révén...
képvisel...
esemény...
gorác a...
szidens...
koalíció...
a dísz...
Mile n...
„Hrvat...
régí pr...
közrem...
kat az...
horvát...
hogy a...
esleke...
gyülés...
azt írja...
leben n...

Bá...
Dezso...
viselője...
Végman...
hogy be...
pokházi...
helyreáll...
hogy K...
megoper...
mészeti...
velében...
ezius fo...
polgársá...
szertileg...

Hányisz...
a redők...
dekosk...
sokszor...
Sokkal...
sokkal...
előre f...
volna k...

En...
gatói s...
lid tek...
modorb...
édesked...
volt va...
ban va...
gaszta...
volna...
holnap...

És...
kevés z...
igazán...
minden...
nalra t...

Eg...
tatja el...

—
ket írta...
jutottak...
magány...
a fejlőd...
haladás...
mányos...
véssel s...
színezés...
pedig ö...
pontnál...
nek bal...
vekben...
denkit.

rendes első emeleti lakosztályát, hanem egy földszinti lakosztályt foglalt el. Ugyancsak a Magyar-házban szállt meg gróf Apponyi Albert és Szerényi József államtitkár. Félnyolc órakor este látogatást tett Kossuth Ferencné gróf Zichy Aladár, aki ma délben érkezett Bécsbe. Egynegyed kilenc órakor Kossuth Ferenc, gróf Apponyi Albert, gróf Zichy Aladár és Szerényi József a Sacher-fogadóban vacsoráztak.

Budapest, február 22.

Gróf Zichy Aladár Bécsben. Gróf Zichy Aladár, a király személye körüli miniszter ma reggel néhány napra Bécsbe utazott.

A horvát helyzet. A horvát jogpárt válsága révén legelősebben exponált politikus: Zagorác képviselő lemondott a mandátumáról és most ez az esemény van a horvát politikai élet előterében. Zagorác azt tervezi, hogy maga köré gyűjti a disszidens Starceviceket és velük a horvát-szerb koalíció keretén kívül alakít majd új pártot. Maga a disszidens Starcevic vezére, dr. Starcevic Mile nem helyesli az eszmét és lapjában, a „Hrvatska Sloboda“-ban kijelenti, hogy bár a régi program létrejöttén annak idején maga is közreműködött, ma már nem szívesen látja, ha azokat az elveket hirdetik. Zagorácra a lemondásért a horvát politikusok neheztelnek, mert úgy vélik, hogy a magyarok hasonló esetekben mindig ilyen eslekedetet foghatnak elvárni és a horvát tartománygyűlés nem szólhat ellene semmit sem. Az „Ozbor“ azt írja, hogy Zagorác a lemondást bejelentő levelében nem nyilatkozott a pártalakító terveiről.

Bánffy szegedi beszámolója. Báró Bánffy Dezső, Szeged I. kerületének országgyűlési képviselője, levelet küldött szegedi pártelnökéhez, dr. Végman Ferencnek. A báró levelében elmondja, hogy betegsége miatt tulzott hírek jelentek meg a lapokban. Az igaz, hogy beteg volt, de már teljesen helyreállt az egészsége s annyira jól érzi magát, hogy Kolozsvárra utazik. Arról szó sem volt, hogy megoperálják, mert betegsége nem ily nehéz természetű. Ha a kolozsvári „próbaut“ — mint levelében mondja — kiállja minden baj nélkül, márczius folyamán megy Szegedre s itt a választópolgárságnak beszámolót tart, melyben természetesen az aktuális politikáról motd beszédek.

Hányszor kellett a jó feleségnek elsimítani a redőket homlokáról, amelyet kicsinyes akadémikusok és igazságtalan bíráltságok, sokszor rosszakarat vontak oda. De mindegy. Sokkal emelkedettebb szellemű ember volt, sokkal messzebb látott, mintsem hogy az előre felmerülő deszkasóvény megakasztotta volna haladásában.

Emlékezem, a zeneakadémia régi igazgatói szobájában volt egy arczkép, egy szelíd tekintetű, szép férfiaroz, sima, osztrák-modorban festve, az ötvenes évek stílusa édeskedett rajta, de a szemek kifejezésében volt valami mélységesen megkapó, az arczban valami szelíd bánat, de benne volt a vigasztalás egy vonása is, mintha azt mondotta volna: „na nem értettetek meg engem, de holnap meg fogtok érteni.“

És meg fogjuk becsülni. Hiszen olyan kevés zenészünk van a multak korából, hogy igazán örömteljes lelkesedéssel kell látaunk minden, a messze multban európai színvonalra törekvő zenészt.

Egykoru kritikusa e szavakkal bucsztatja el a dalmiészleteket:

„— Abban a korban, midőn Fáy e műveket írta, még a mai zenedráma-elvei nem jutottak teljes érvényre s ő — elszigetelt magányában — nem állhatott kapcsolatban a fejlődő színpaddal és a zenei körök gyors haladásával. Különben is szerette a hagyományos olasz formákat. Csak halála előtt kevéssel szánta rá magát, hogy a tárgyban és színezésben eredetibb stílt, az alakzatokban pedig önállóbbakat válaszson. E fordulópontonál hunyt el, s ez teszi nyilvános életének balvégzetét. Így is azonban, amit e művekben hallánk, szintén meggyőzhetett mindenkit, hogy érző szív és képzett elme volt.“

Hadi készülődés Szerbia ellen.

— Egyenetlenség a nagyhatalmak között. —

Budapest, február 22.

A külpolitikai helyzet a mai napon egyenesen kritikusra fordult és talán már csak napok választanak el a háboru kitörésétől. A béke minden reményeége eddig is a nagyhatalmak közbelépéséhez fűződött és ez a reménység is a mai nappal szertefoszlott. Oroszország végre levetette álarczát és a pétervári diplomácia igazi mivoltában mutatkozott be a világnak. Balkezes balkáni politikánk alkalmat adott Izvolszkinak, hogy Oroszország ismét visszatérjen diplomáciai intrikáinak évszázados színhelyére — a Balkánra. Most már tudjuk, hogy Szerbia kihívó magaviseletét nem Anglia, hanem Oroszország támogatta, mert Pétervárott úgy akarták Oroszország presztizsét a Balkánon helyreállítani, hogy a monarchiát bonyodalmakba kergették, hogy aztán Oroszország, mint megmentő léphessen ismét fel. Aehrenthal gyámoltalan politikája mellett Izvolszkinak könnyű helyzete volt s Oroszország most csakugyan, mint a balkáni szlávok védelmezője szerepel ismét.

A helyzetnek válságosra való fordulását az idézte elő, hogy Oroszország különvált szövetségeseinek, Franciaország és Angliának álláspontjától és saját szakállára oly utra lépett, mely előidézője lett a szerb háborunak. A nagyhatalmak ugyanis — mint már jelentettük — diplomáciai tárgyalásokat folytattak, hogy a szerb kormányt erélyes közbelépéssel békére intsek. Ehhez a diplomáciai akcióhoz nagy reményeket fűztek, mert lehetetlennek tartották, hogy a szerbek szembe merjenek helyezkedni egész Európa akaratával. E diplomáciai tárgyalások azonban meghiúsultak, mert Oroszország azt követelte, hogy a hatalmak Bécsben is intervenáljanak éppen oly erélyesen, mint Belgrádban. Németország szembelyezkedett az orosz javaslattal és nem tartotta helyénvalónak a hatalmak fellépését a monarchia ellen. Az orosz diplomácia ezek után szeparálta magát a többi hatalom akciójától azzal a kijelentéssel, hogy nem hajlandó Szerbia ellen eljárni, ha a monarchiát hasonló elbánásban nem részesítik.

Oroszországnak ez az eljárása minden mástól eltekintve, már csak azért is lelkiismeretlen, mert Pétervárott nagyon jól tudják, hogy ez újabb tápanyag a szerb mozgalom felélesztéséhez, melynek következménye lesz a monarchia fegyveres fellépése. Bécsben ugyanis — minden czáfolat daczára — végleg a háboru mellett döntöttek. Katonai körökben már mint elhatározott dolgot tárgyalják az ellenségeskedés megkezdését, melynek most már az időjárás sem áll útjában. Néhány nap mulva a tavasz első hónapjába lépünk, melyet Bécsben igen alkalmasnak találnak egy kis hadi kirándulásra. Attól félünk, hogy ennek megint Magyarország adja meg az árát, mert a hadműveletek végrehajtására szánt hadtestek majdnem kivétel nélkül magyar ezredek képezik. Az okkupációt is a történelmi

nevezetességű „katonabanda“ helyett magyar vérrrel valóították meg és ugy látszik, hogy a monarchia tekintélyének megóvására, magyar ezredeknek kell elvéreznük a közel jövő harczterein. Ez a mi átkunk, amióta csak Ausztria érdekeit szolgáljuk.

Mai hireink a következők:

A monarchia háborút indít.

Minden ellenkező híreszteléssel szemben hiteles információ gyanánt közölhetjük, hogy a háboru márczius hó elején Ausztria-Magyarország részéről Szerbia ellen meg fog indíttatni. Ennek a közvetlen oka az, hogy Szerbia az egész tél folyamán készülődött a háborura és daczára a hatalmak ismételt közbenjárásának, ezt a készülődést nem hagyta abba, sőt éppen ezzel a háborus készülődésével csinálja azt a hangulatot Szerbiában, amelyre azzal szokott hivatkozni, hogy kénytelen a háborura készülődni, mert a szerb nép követeli a háborut. Abban a köriratban, amelyet Ausztria-Magyarország diplomáciai uton a hatalmakhoz intézett, reá mutat Aehrenthal arra az eshetőségre, amelyik föltétlen bizonyossággal bekövetkezik, hogy a monarchia passzivitása esetén Szerbia indítja meg a háborut. Ezért kérte Aehrenthal, hogy a hatalmak járuljanak hozzá egy büntető expedícióhoz, mert Aehrenthalnak az az álláspontja, hogy a háborut nem szabad Szerbiának kezdenie, hanem a monarchiának kell megindítania.

Oroszország aknamunkája.

A nap politikai eseménye, hogy Oroszország és Anglia, valamint Franciaország között az osztrák-magyar-szerb konfliktus dolgában határozott nézeteltérés állott be. Oroszország ugyanis mindjobban kidomborítja azt a szándékát, hogy a Balkán-félszigeten presztizsét visszaállítsa.

Oly politikus, aki tegnap az angol külügyi hivatal vezető embereivel érintkezett, a helyzetről való hivatalos angol fölfogást a következőkben ismerteti:

A hatalmak között már néhány nap óta folyik a tárgyalás a helyzetről, amelyben új tényezőként lép föl Oroszországnak megváltozott viselkedése. A külügyi hivatalhoz érkezett jelentések szerint Oroszországban a panszláv áramlat sokkal erősebb mint 1876-ban volt s erről nem is beszélve, figyelembe kell venni azt is, hogy Oroszország presztizsét a Balkán-félszigeten mindenáron helyre akarja állítani. Az egészen bizonyos, hogy Szerbia öngyilkos vállalkozásában egyedül maradna, de az orosz kormány az utóbbi napokban értésükre adta a hatalmaknak, hogy ha valamely más okból ütne ki a háboru, különösen abból az okból, ha Ausztria és Magyarország vonalkodnék az európai konferenciára határozatának megfelelően Szerbiának kompenzációt adni, akkor Oroszország Szerbiával szövélkezik, menne bele a háboruba. Az angol külügyi hivatal ezért megrosszabodottnak tekinti a helyzetet. Arról, hogy egyoldaluan kényszerítsék Szerbiát a leszerelésre, amennyire Anglia jön figyelembe, szó sem lehet s különösen ebből a szempontból Londonban nagyon megvannak elégedve Németország viselkedésével.

Diplomáciai körökben eredő hírek szerint Oroszország arra akarja a hatalmakat rábírní, hogy Bécsben közös lépéseket tegyenek. Oroszország azt kívánja, hogy a hatalmak által indított közös lépéseket ne csak Belgrádban, hanem Bécsben is megtegyék, de föltehető, hogy Németország nem esatalkozik oly közös lépéshez, amelynek az a célja, hogy nyomást gyakoroljon a bécsi külügyi hivatalra és hogy monarchiánk iránt ugyanoly bűnsmódot tanítsanak, mint Szerbia iránt. Egészen bizonyos

ennélfogva, hogy az orosz politikának ez a terve Berlinben hajótörést fog szenvedni és azt is meg fogja akadályozni, hogy a hatalmak Belgrádban közös lépéseket tegyenek, miután Oroszország csak abban a föltevésben hajlandó Belgrádban közös lépéseket tenni, ha a hatalmak Bécsben is közös lépéseket tesznek.

Párisi jelentések szerint a nagy változás, amely az orosz közvéleményben a birodalmi дума mozgalma következtében beállott, nagyon megnehezíti a francia diplomáciának, hogy Belgrádban intervénáljon. A külügyi hivatalhoz közel álló lapok előre látják, hogy abban az esetben, ha Ausztria-Magyarország Szerbia ellen fegyveres erővel jár el, Bécs és Pétervár között teljes szakadásnak kell bekövetkeznie. A „Figaro” ma is arról biztosítja olvasóit, hogy Ausztria-Magyarország nem gondol ultimátumra, de a helyzet azért mégis általában oly feszült, hogy a legtöbb hatalom szükségének véli újabb lépések megtételét, ami valószínűleg bizonyos ünneppséggel fog bekövetkezni. Párisban, Londonban, Berlinben és Rómában tárgyalás folyik barátságos közös akcióiról, amelyhez valószínűleg Oroszország is csatlakozni fog s amelynek bizonyára meglesz az a hatása, hogy a régóta húzódo válság megoldására döntő befolyást gyakoroljon. A belgrádi táviratok a helyzetnek némi javulását jelelik s ez a javulás bizonyára még határozottabb lesz, ha Párisnak sikerül az új kabinetet megalakítani.

A „B. Z. Am Mittag”-nak táviratozzák Pétervárról: A pánszláv lapok háborút követelnek Ausztria-Magyarország ellen, sőt Németország is kikap. A főkolompas a „Nowoje Wremja”, amely ma azt követeli Izvolszkij-t, hogy azonnal intézzen ultimátumot az osztrák-magyar monarchia ellen és haladéktalanul sürgesse a csapatok visszarendelését Szerbia határáról, mert különben Oroszország kénytelen volna a háborút megüzenni.

Ezzel szemben a hivatalos körök semmitől sem irtóznak jobban, mint a háborútól, mert tudják, hogy Oroszország most nem volna képes háborút viselni, viszont Izvolszkinak nehéz lesz Szerbiát cserben hagynia, miután erősen exponálta magát mellette. Az orosz diplomácia nagy erőfeszítést tesz, nehogy kényértőresre kerüljön a dolog és Szerbiát engedékenységre bírja. Bizik is benne, noha a néphangulat Szerbiában kiszámíthatatlan.

A hatalmak közbelépése.

Szombat óta folynak a tárgyalások Schoen államtitkár, az angol és a francia nagykövetelek közt. A párisi tárgyalások a Bécsben és Belgrádban teendő mediáció végett a hatalmak közt két napja tartanak, de még nem vezettek eredményre. A berlini kormány még nem válaszolt a közvetítés tárgyában a nyugati hatalmaktól kiindult kezdeményezésre. Ez a válasz nyilván nem lesz visszautasító elvileg, de feltétlen sem lesz, mivel Németország a szövetséges Ausztria irányában nem kapható semmi olyan lépésre, amelyet Bécsben presszióknak lehetne tekinteni; de Párisban és Londonban is távol állanak olyan kívánságtól, amely ilyen téves magyarázatra adhatna okot. Általános az a fölfogás, hogy a hatalmak először Belgrádban fognak lépéseket tenni és ha a szerb kormány megfogadja a jó tanácsot és kielégítő választ ad, akkor következnek a kielégítő lépések Bécsben, de anélkül, hogy bántó vagy sértő akarja lenni.

A mai tanácskozás, amely Szogyény-Marek László nagykövet és Schoen külügyi államtitkár közt volt, döntő lesz Németország állásfoglalására nézve.

Berlini illetékes helyen azt mondják, hogy a hatalmak nem szünek meg a belgrádi kormányt nyugalomra és higgadságra inteni s a fáradozásainknak minden bizonynyal eredménye is lesz; ha azonban valóra válik, hogy Oroszország megváltoztatta álláspontját és ezentúl nem hajlandó a hatalmakkal egyetértően eljárni, akkor az a lehető legnagyobb veszedelem volna a békére nézve. Pétervároit jól tudják azonban, hogy Ausztria-Magyarország és a német birodalom ebben az esetben tevének a végső következtetéseket.

Berlinből érkező jelentések szerint a pétervári, londoni és párisi kormányok részéről még nem történt kezdeményezés a Párisból jelzett lépés dögában, amelynek az a célja, hogy a hatalmak nemcsak Belgrádban, de Bécsben is gyakoroljanak nyomást a békés megegyezés végett. Berlini illetékes körökben biztosra veszik, hogy Németország ilyen akcióban nem venne részt. A német birodalmi kormány még akkor, mikor Izvolszki Berlinben volt, kijelentette, hogy nem hajlandó Ausztria-Magyarország és Szerbia közt intervénálni; álláspontja ma sem változott és semmi körülmények közt nem fogja elfogadni azt a párisi javaslatot, hogy a hatalmak Belgrádban és Bécsben egyidejűleg tegyenek lépéseket. Beavatott helyen tudják, hogy Oroszország az utolsó 48 óra alatt két ízben is a legkomolyabban megintette Szerbiát, kerüljön mindent, ami a fennálló háborús veszedelem akuttá tehetné és azt is nyíltan kijelentette, hogy minden rokonszenve ellenére sem volna képes Szerbiát a katasztrófától megóvni.

Orosz készülődések?

A „Dziennik Polskij”-nak jelentik Podwoleczkából, hogy körülbelül tíz nap óta az orosz határ mentén fellünnést keltő helyőrségváltások mennek végbe és mindenfelé nagy csapatteket koncentrálnak. Magasrangú orosz tisztek utaznak a helyőrségeket inspeziálni és az organizációt előkészíteni. A falvakban a hatóságok hirdetések útján figyelmeztetik a népet a kötelesekre mozgósítás esetén. Iwanow, a kiwi új főkörmányzó, szemléket tart az erdőtüntények fölött. Krzeninev községben a főkörmányzó a helyőrség tisztikarához beszédet intézett s szavait az alábbiakban így fejezte ki: „Az osztrák határhoz közel fekvő Pruschowóban a helyőrséget megerősítik.”

Jassyból táviratozzák a „Tagblatt”-nak: Itt azt híresztelik, hogy az első és második orosz hadtesteket mozgósították.

Hivatalos czáfolatok.

Bécsben illetékes helyről kijelentik, hogy a huszonnégy óra óta terjesztett háborús hírek teljesen alaptalanok.

A bécsi tözszen hivatalosan kihirdették, hogy azok a hírek, amelyek szerint a Szerbiával való háború elkerülhetetlen és már el van határozva, minden alapot nélkülöznek. Bár a helyzet komolysága félre nem ismerhető, a kormánynak egytellen intézkedése sem mutat arra, hogy Ausztria-Magyarország eltérni kívánna az eddig követett békés politikától.

Szerbia vádol.

A „Szamou Prava” nevű kormánylap a következő kommunikét teszi közzé:

A bécsi és a budapesti sajtó nemcsak folytatja Szerbiának ultimátummal és háborúval való megfenyegetését. — bár meggyőződhetett, mily csekély hatást gyakorolnak a fenyegetések hazánkban és mily kedvezőtlen visszhangra találunk azok az európai közvéleményben, hanem a sajtó kihívó szándékkal a fenyegetéseket a legkomolyabb és leghatározottabb jelleggel igyekszik felruházni. A szövetséges monarchia legtekintélyesebb lapjainak utolsó számai tényleg Szerbia ellen vezetendő bizonyos büntető expedícióról szólnak azesetre, ha Szerbia nem hajlandó a bécsi rendelkezéseknek magát alávetni és azon jogáról lemondani, hogy védelmére előkészüljön és felfegyverkezék és ha ezenfelül vonakodnék a jövőre nézve garanciákat adni, vagyis röviden: egyrészt követelik a független Szerbiától, hogy lemondjon szabad katonai szervezetére vonatkozó jogáról, amelyet pedig 1876 előtt mint hűbéres is élvezhetett, másrészt követelik a Szerbia ellen vezetendő büntető expedíciót, aminőt csak vad és rabló-törzsek ellen és oly államok ellen küldenek, amelyekben törvénytelen állapotok uralkodnak és amelyek ennélfogva nincsenek abban a helyzetben, hogy állampolgáraik tetteiért felelősséget vállaljanak. Valóban mindezek harmónikusán kiegészítik azokat a kulturális és jogi elveket, amelyekkel Ausztria-Magyarország még jobban akarja kidomborítani balkánfélszigeti misszióját. Azt hisszük, hogy nem kell ragálnunk az osztrák-magyar sajtó ezen illetlen támadásaira, amelyeket csupán a magunk számára regisztrálunk, hogy azokat jobban emlékeztetünkbe vessük és regisztrálunk Európa számára, hogy lássa, mennyi cinizmussal játszik Ausztria-Magyarország részéről kihívó szerepüket ugyanabban az időben,

amidőn Szerbiát vádolják Ausztria-Magyarországgal szemben való inkorrektiségekkel és kihívó magyarsággal. Ami azonban az osztrák-magyar sajtó fenyegetéseit illeti, megállapítjuk a következő tényeket, amelyeket mérvadó helyről közöltek velünk:

Szerbia minden tekintetben teljesen korrekt viselkedést tanúsít Ausztria-Magyarországgal szemben, amennyiben semmi módon, sem közvetlenül, sem közvetve nem sérti meg azokat a kötelesegeket, amelyeket a nemzetközi jog és a nemzetközi érintkezés szabályai eljének. Diplomáciai téren védi jogait és fontos érdekeit, amennyiben a berlini szerződés szignatárius hatalmainak mérvadó itéletéhez appellál és amennyiben követi azokat a tanácsokat, amelyeket a hatalmak neki adtak. Katonai téren Szerbia előkészül az összes lehetőségekre, miközben igyekszik a mulasztottakat pótolni, hogy katonai készségét ugyanolyan vívóra emelje, amelyen a szomszéd államok áll. Mindaddig sem Szerbiának katonai készülődései semmi tekintetben nem lépték át azokat a határokat, amelyek között katonailag felkészült államnak teljesen békés időben mozognia kell, sem pedig Szerbia nem tett e tekintetben semmiféle lépést, amely kizárólag Ausztria-Magyarország ellen irányulna. A szerb hadsereg sem nincs koncentrálna Ausztria-Magyarország ellen, sem pedig annak valamely része nincs mozgósítva. Szerbiának Ausztria-Magyarország felé eső határa teljesen normális állapotban van, míg Ausztria-Magyarországnak Szerbia felé eső határai és pedig mind a drinamenti, mint a Száva- és dunamenti határ sűrű katonai csapatoktól van megszállva. A szerb laktanyában alig van 10.000 katonánál több, mint rendes téli időben, amidőn a keretek állománya a minimumra van leszállítva. Ausztria-Magyarország ellenben azon csapatait, amelyek a Szerbia elleni háborút viselnék, több mint 40.000 tartalékkal megerősítette és a szerb határok ellen koncentrálna.

Föl vagyunk továbbá hatalmazva annak kijelentésére, hogy mértékadó szerb körök illetékes hivatalos értesülések alapján tudomással bírnak arról, hogy a nagyhatalmak kormányai előtt a valódi tényállás, amelyet az osztrák-magyar-szerb viszonyról fentiekben vázoltunk, teljesen ismeretes és azok következképp fenntartás nélkül elismerik Szerbia magatartásának korrektségét. Ha tehát az osztrák-magyar sajtó fenyegetésektől és sértésektől áradó szüntelen kirohanásai nem tartoznak azon lelkiismeretlen, emeltt azonban éppenséggel nem szokatlan manőverek közé, amelyek segítségével Bécsből az európai közvéleményt meg akarják tévesztetni, hanem ha e kirohanások Ausztria-Magyarország valamely diplomáciai akciójának előfutárjai, akkor egész leplezetlenül kijelentjük, hogy ily akciózt Szerbia elleni nyers és semmivel meg nem okolt vámadásnak tekintjük, amelyet Ausztria-Magyarország cinikus ürügyképp hoz fel, hogy balkáni hódítási programjának második etapeját megvalósítsa, amely programban mindjárt Bosznia és Hercegovina után Szerbia szerepel rablási zsákmányként. Szerbia teljes erejével szembe fog szállni ily kísérlettel. Vajjon akkor, ha ily flagrns támadást intéznek oly állam ellen, amelyet a nemzetközi szerződések elismertek és amelynek nemzetközi korrektségét joggal nem lehet kétségbevonni, Szerbia elszigetelve és elhagyva maradna-e, az kérdés. Mi kételkedünk benne, nemcsak azért, mert nem hisszük, hogy most, a XX. század elején az európai nemzetközi helyzetben az ököljog ismét feltámadt, hanem mert erre nézve néhány pozitív bizonyítékkal is rendelkezünk.

György herceg izgatása.

Belgrádból jelentik, hogy a trónörökös szakadatlanul és az eddiginél még nagyobb energiával izgat a háborúra. György herceg néhány nap óta már csak katonatisztekkel érintkezett, akik nagy szimpátiát tanusítanak iránta. Egy ilyen összejövetele, amelyen arról a hírről volt szó, hogy Ausztria-Magyarország Szerbiát okkupálni akarja, a trónörökös szinte dühbe jött s ezt mondta:

— Ezt a szöveget a mostani tehetetlen kormánynak és a mai hülye szerb politikának köszönhetjük. Most erős, energikus kormánynak, katonai kormánynak kellene jönni.

Ezeket a szavakat frenetikus tetezessé fogadták s az összes tisztek azt kiáltották:

— Eljen a mi vezérünk, György herceg, Kara Györgynek méltó utóda!

Szerb koalíziós minisztérium.

A négy pártvezérnek a királyi palotában tartott tegnapi tanácskozásán a király felelőstotta őket, hogy egyezzenek meg mind a négy párt képviselőiből alakítandó kabinetben, miután a külpolitikai helyzet erős kormánnyt tesz szükségessé. Sztojanovics ifju-radikális pártve-

zér kijelentette, hogy pártja kész a király kívánságát teljesíteni, habár a parlamentáris elvek szerint az új kormányt az óradikális, a nacionalista és a haladó párt kebeléből kellene alakítani, miután ez a három párt bukatta meg a Velimirovics-kabinetet. Miután a többi pártvezér is koalíciós kabinet alakítása mellett volt, elhatározták, hogy a tervnek megnyerik az egyes pártklubok beleegyezését is. Az óradikális párt tegnap esti ülésén megadták a beleegyezést és elhatározták, hogy a miniszterjelöltek kérdésében nem állítanak fel speciális kérdéseket. A többi párt is hozzájárult koalíciós kabinet alakításához. Miután az egész szkupstina kívánja *Milovanovics* jelenlegi külügyminiszternek az új kabinetben való megmaradását, közte és *Pasics* óradikális pártvezér között azonban bizonyos pártpolitikai differenciák állanak fenn, valószínű, hogy *Pasics* egyáltalán nem lép be az új kabinetbe, hanem megelégszik azzal, hogy bizalmas barátainak egyike, dr. *Pacsu Lázár* vagy *Protics Sztójan* lesz miniszterelnök. Ebben az irányban folytatják ma a tárgyalásokat az egyes pártokkal. Amennyiben ezek áthághatatlan nehézségekbe ütköznenek, nem volna kizárva, hogy az új kabinet *Milovanovics* miniszterelnöksége alatt jöjjön létre.

Népgyűlés a monarchia ellen.

Belgrádban tegnap délelőtt tartották meg a zágrábi felségúrulási pör ellen az egyetemi hallgatók által egybehívott tiltakozó nagygyűlést, amelyen körülbelül ötezer ember vett részt. A népgyűlésen megjelent az olasz telep is a zászlóval, amelyet az olasz önkéntesek a szerb-török háborúban használtak. A Mihály-téren plakátok voltak ezzel a fölirattal: *Osztrák kultúra*. A plakátokon fekete-sárga akasztófa volt *Zágráb városa fölött és az akasztófa alatt ez volt olvasható: Ötvenhárom ártatlan áldozat!* Az akasztófa felé varjúk repültek. A népgyűlésen az első beszédet *Mirkovicics* nevű jogász mondta; beszédében a többi közt ezeket állította: A zágrábi felségúrulók pörének az a politikai tendenciája, hogy szétbontassa a szerbek és a horvátok koalícióját, akik a polgári jogokért harcolnak és az osztrákok nem riadnak vissza attól, hogy a szerbek és horvátok között, akik évszázadokon át harcoltak a Habsburgok érdekeiért, egyenlenséget támasztanak és hogy a szerbeket felségúrulónak mondják, sőt magát Szerbiát és uralkodó családját is meggyanúsítják. Szerbia ezt nem nézheti nyugodtan. A népgyűlés ezután határozati javaslatot fogadott el, amely a többi közt így szól:

A népgyűlés meg van róla győződve, hogy a horvátországi szerbeket csak azért üldözik, mert ők, mint hazájuknak hű fiai és igazi megvédelemzői, horvát testvéreikkel együtt a legelőnyösebb emberi jogokért és közös hazájuk szabadságáért kénytelenek harcolni. A nemzetiségek elismert jogának és az emberiségnek álláspontjára helyezkedve, a népgyűlés a legnagyobb energiával tiltakozik az inkvizitórius és embertelen bánásmód ellen, amelylyel az ártatlan szerb áldozatoskat a zágrábi börtönökbe vetették. Midőn a népgyűlés az emberiség és a civilizáció nevében Európa népeire fordul, figyelmüket erre a tiltakozásra tereli.

Ezután egy *Jelenics* nevű újságíró beszélt, aki azt mondta, hogy ez az utolsó népgyűlés, amelyet béke idején hívtak össze. Végül egy énekes elénekelt egy nemzeti dalt, amire a tömeg gyorsan szétoszlott, mert a Duna felől igen erős szél fújt és az időjárás nagyon hideg volt.

Legujabb híreink.

Bécs, február 22.

A „Fremdenblatt“ írja: A beérkezett lapjelentések, különösen a Párisban keletkezett híradása szerint néhány nagyhatalom azzal a tervvel foglalkozott, hogy az osztrák-magyar és szerb válság békés elintézése érdekében lépéseket tesznek; e jelentések közül egynéhány azt mondja, hogy az ily lépések Bécsben is meg kellene történnie. Ez utóbbi jelentés azonban nem nagyon érthető és hihető, mert hiányzik az az előfeltétel, hogy Ausztria-Magyarország Szerbiával szemben követett politikájában változás állott be. Ez azonban egyáltalán nem történt meg. A politikának iránya ugyanaz maradt, aminek legutoljára éppen ma a bécsi

tözsden közölt hivatalos jelentés ad teljes határozottsággal kifejezést. Ugy tűnik fel, mintha azokon a helyeken, melyekről a tervek kiindultak, nem kísérték figyelemmel a legutóbbi eseményeket. Vagy nem tudják-e ott, hogy Szerbia ma is, mint eddig, Bosznia annexióját akarja valami módon megakadályozni és hónapok óta háborúval fenyegeti Ausztria-Magyarországot, ha a hatalmak nem biztosítják a szerb követelések teljesítését? Nem szereztek ott is tudomást arról, hogy hetek óta mennyi hadiszert szállítottak Marseillen és Szalonikín keresztül Szerbiába? Ezek oly közismert tények, hogy itt senkinek sem adhat hitelt annak a híreknek, mely szerint a monarchiánál is intervenálni szándékoznak.

Budapest, február 22.

A munkásbiztosítási törvény. A munkásbiztosításról szóló törvénynek novelláris uton leendő megváltoztatásáról néhány lap azt írta, hogy a kereskedelemügyi miniszter a novellának parlamenti elintézését ad graccas kalendás óhajta kitolni. Ezzel szemben a Magyar Tudósító illetékes helyről nyert értesülése alapján kijelenti, hogy a novella második tervezete a minisztériumban már készen van és hogy Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter a novellát parlamenti elintézés céljából már március hóban a képviselőház elé terjeszti.

Jekelfalussy lemondása. A „Budapesti Tudósító“ jelenti: Több újság azt a hírt közölte, hogy *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszter a napokban kihallgatáson jelenik meg ő felsége előtt, hogy beadjon a lemondását. Ez a hír illetékes helyről szerzett értesülés szerint onnan ered, hogy a honvédelmi miniszter a képviselőház szombati ülése alatt egy támadásra reflektálva, barátai előtt oly nyilatkozatot tett, amelyet félreértettek és amely arra a hamis következtetésre adott alkalmat, mintha a miniszter hivataloskodásába belemt volna. A *Bud. Tud.*-ot főhatalmazták annak kijelentésére, hogy ez egyáltalán nem felel meg a valóságnak, a honvédelmi miniszter továbbra is megmarad állásában, hogy tehát a királyi kihallgatásról szóló hír éppen oly kevéssé felel meg a valóságnak, mint az, hogy a miniszternek lemondó szándéka volna.

Függetlenségi gyűlés a fővárosban. A fővárosi függetlenségi és 48-as párt központi választmányát szerdán délután hat órakor a VI. kerületi függetlenségi és 48-as kör Andrassy-ut. 67. szám alatt levő körhelyiségének I emeleti dísztermében *Holló* Lajos elnöksége mellett ülést tart, amelyen az önálló bank ügye és a fővárosi törvény revíziója, valamint a fővárosi függetlenségi pártot érdeklő egyéb kérdések fognak szóba kerülni.

A nemzetiségek kudarcza. Mehádiáról jelentik: A hetek óta hirdett nemzetiségi népgyűlést vasárnap tartották meg Mehádián. A népgyűlésre bejelentették *Lukács* László, *Vajda* Sándor, *Maniu* Gyula és *Vlad* Aurél képviselők részvételét, helyettük azonban csak *Suciu* János orsz. képviselő érkezett meg. A gyűlésen a választópolgárok igen nagy számmal jelentek meg és mindvégig lelkesen tüntettek a kormány és a kerület országgyűlései képviselője, *Burdia* Szilárd mellett. A népgyűlés első szónoka *Suciu* János képviselő volt, aki azonban alig tudta elmondani beszédét. A választópolgárság pereceken át szóhoz sem engedte. Hasonló sorsa volt *Popovics* orsovai gör. kel. eszperesnek is, ki bizalmatlansági indítványt nyújtott be a kormány és a kerület orsz. képviselője ellen. A választópolgárság még sem akarta hallgatni. Le a pópával! A pápa menjen a templomba! Nem hiszünk már rektek! — felkiáltásokkal fogadták. A tüntetés ellene mindvégig olyan zajos volt, hogy beszédét meg sem lehetett érteni. A népgyűlés vezetősége látva a választók ingerült magatartását, a gyűlést *Popovics* beszéde után hamarosan be is rekesztette. A választópolgárság, miután a nemzetiségi vezetők elvonultak, a kerület országgyűlési képviselőjének, *Burdia* Szilárdnak bizalmat szavazott és úgy öt, mint *Wekerle* Sándor miniszterelnököt és gróf *Andrassy* Gyula belügyminisztert táviratilag üdvözölte.

Az oraviczi választás. Illésfalvi Papp György, a nemzetiségi párt jelöltje vasárnap délelőtt érkezett Oraviczra *Lukács* László, *Maniu* Gyula, *Suciu* János, *Vajda* Sándor, *Pop-Csicso* István, *Petrovics* István, *Goldis* László és *Popovics* György román nemzetiségi képviselők kíséretében. Papp György délelőtt 11 órakor tartotta programmbeszédét a piac téren több ezer főre rugó néptömeg jelenlétében. A többi között azt mondotta, hogy ő az általános, egyenlő és titkos választói jog híve és hogy teljes egészében vállalja a nemzetiségi párt programját, amelyért minden erejéből küz-

deni fog. Egyben hangsúlyozta azt is, hogy oda fog törekedni, hogy a magyarok és románok között béke és egyetértés létesüljön. Papp György vasárnap délután Greovácson, este pedig Kákován mondott beszédet a választók előtt. A jelölt a hét folyamán a kerület összes nagyobb községeit be fogja járni. A választási küzdelem felette hevesnek ígérkezik. A nemzetiségi pártiak a hatóságok zaklatása miatt panaszkodnak, míg az alkotmánypárti választók a nemzetiségek terrorizmusa ellen kelnek ki.

A balkáni események

Budapest, február 22.

Bulgária függetlenségének elismerése Oroszország részéről nagy rémületet keltett Törökországban. A török kormány ebben Oroszország kétszínű magatartását látja, mely akkor fordult Törökország ellen, amikor már Konstantinápolyban a bolgár meg egyezést perfernek gondolták. Pétervárott ugyan ma is tagadják a bolgár függetlenség elismerését, és ezen czáfolatát a többi hatalom is valószínűnek tartja, ami azonban nem bírja csillapítani Konstantinápolyban az izgalmakat.

A monarchiával való meg egyezés török hírek szerint már befejezett tény és az aláírás csak azért késik, mert Konstantinápolyban súlyt helyeznek arra, hogy azt Rifát pasa, az új külügyminiszter írja alá, ki még eddig nem érkezett meg Konstantinápolyba, miután előbb még meglátogatja a külföldi udvarokat.

Mai híreink a következők:

A bolgár függetlenség elismerése.

A „Turquie“ újság Bulgária függetlenségének elismerése czímmel közli *Izrolszki* miniszter távirat Szinovjev konstantinápolyi orosz nagykövethoz, aki a táviratot szombaton a nagyvezérnek nyújtotta át. A távirat a következőképpen hangzik:

Ferdinánd bolgár fejedelem, amidőn hírt vette Vladimir nagyherceg halálának, azt az óhaját fejezte ki, hogy Pétervárra kíván jönni, hogy rokonának és barátjának megadja a végső tisztességet. A nagyherceg özvegyének nyomatókos kérésére ő felsége helyt adott Ferdinánd fejedelem e kérelmének, amely a kegyelet és a szeretet érzelmeinek forrásából fakadt. A fejedelem utazásának az a czélja, hogy az elhunyt nagyherceg temetésén részt vegyen. Értesíttem erről a török nagykövetet és kifejtettem előtte, hogy tekintettel a pillanatnyi speciális körülményekre, a czári udvar nem fogja elkerülhetni, hogy Ferdinánd fejedelemet az általa fölvetett czimnek megfelelő módon fogadassa. Az ottomán kormány, amely a török-bolgár tárgyalásokban följárult közvetítésünket elvben elfogadta, a bolgár kormány iránt tanúsított ez udvariassági tényünkben bizonyára nem fog az ottomán birodalom érdekei ellen intézett támadást látni. Reméljük, hogy az ottomán birodalommal folytatott tárgyalásaink a bolgár kártalanítás kérdésének megoldására fognak vezetni, ami lehetővé fogja tenni Bulgária függetlenségének elismerését. A jelen válság kezdete óta az ottomán kormányval szemben számos jelét adtuk rokonszenyünknek, aminek következtében azt hisszük, hogy számíthatunk az ottomán kormány barátságos érzületére ama körülmények között, amelyekben kénytelenek vagyunk számolni nemcsak Bulgáriával szemben fönnálló tradícionális viszonyunkkal, hanem Oroszország közvéleményével is.

Az orosz kormány körjegyzéket intézett a nagyhatalmakhoz a bolgár király fogadása dolgában. A körjegyzék a többi közt azt mondja, hogy *Ferdinándot* mint királyt, királyi megtiszteléssel fogják fogadni, de ezzel még nem akarnak prejudikálni az ő elismerésének, amelyet csak a többi hatalommal közösen lehet elintézni. Ámbár ezzel még nem történt meg formászerűen Bulgária függetlenségének Oroszország részéről való elismerése, a mértékadó bolgár körök mégis úgy vélekednek, hogy az elismerés valóban megtörtént s hogy a többi nagyhatalom nemsokára követni fogja Oroszország példáját.

A „Sabah“ Oroszország politikájáról a következőket írja: Amidőn Ausztria-Magyarország lemondott a szandákról, azt akarta demonstrálni, hogy nem avatkozik többé a Balkán-félsziget déli részének ügyeibe. Csodálatos, hogy Oroszország, mint a mai események mutatják, magához akarja ragadni az Ausztria-Magyarország által elhagyott

helyzetet. Kétségtelen, hogy Oroszország Bulgária segítője akar lenni. Ez különben a régi orosz politika. Az európai béke fog szenvedni. Oroszország politikájának igazi iránya osztrák-magyar-szerb háború esetén lesz nyilvánvalóvá.

Portakörök kijelentése szerint a porta mind a londoni, mind a párisi nagykövettől azt az értesülést nyerte, hogy sem Franciaország, sem Anglia nem tudott Ausztria-Magyarországnak Ferdinánd királlyal szemben követett magatartásáról. A portát ez egyáltalában nem nyugtatja meg. Nagyköveteihez tegnap körtáviratot intézett azzal az utasítással, hogy jöjjenek tisztába a kormányoknak az orosz eljárással szemben elfoglalt álláspontjukkal. A pétervári nagykövét továbbá azt a megbízást kapta, hogy Izvolszki minisztert figyelmesztesse eljárásának összes konzekvenciáira és Oroszország békeszeretetéhez appellálva, vigye keresztül Oroszország további magatartásának megváltoztatását. Mindezek a hírek nagyon nyugtalanították a török sajtót és a képviselők és bizottságok körében is nagy nyugtalanságot keltenek. Az ifjú-török képviselők tegnap éjjel ez ügyben tanácskozást tartottak. Az egész török sajtó ma élénken kommentálja a kérdést. A nagyvezír a „Sabah“ lap hasábjain kijelenti, hogy Oroszország kívánja Bulgária függetlenségének elismerését, a porta azonban még nem ismeri a többi hatalom intencióját. Az angol és francia nagykövét hivatalos információja szerint Anglia és Franciaország még nem ismerik el Bulgária függetlenségét.

Londonból jelentik, hogy illetékes körökben a legnagyobb ellentállásra számíthat a pétervári kormány, ha csakugyan elismeri Bulgária függetlenségét a török-bolgár megegyezés előtt.

Leirhatatlan rémületet keltett Konstantinápolyban az a hír, hogy Oroszország, Anglia és Franciaország elismerték Bulgária függetlenségét, be sem várva a török-bolgár megegyezést. Hilmi pasa nagyvezír az angol nagykövetnek azt mondta, hogy ilyen körülmények közt kénytelen lesz lemondani, de az angol nagykövét megnyugtatta, hogy a londoni kabinet előzetes megegyezés nélkül nem fogja elismerni Bulgáriát független királyságnak.

Újabb jelentések szerint Oroszország diplomáciai képviselői a berlini szignatárius hatalmaknál utasítást kaptak Pétervárról, hogy jelentsék ki hivatalosan és a lehathározottabban, hogy alaptalan az a szófia hír, mintha Oroszország már elismerte volna Bulgária függetlenségét, be sem várva a nagyhatalmak hozzájárulását és a török-bolgár egyezség megkötését.

Az orosz kormánynak ez a meghátrálása angol befolyásra vezethető vissza; a londoni kabinet ugyanis, mielőtt hírt kapott Szófiából, kijelentette Pétervárról, hogy helyteleníti, ha Oroszország önállóan és a török-bolgár egyezség előtt elismeri Bulgária függetlenségét. Ez az angol demarche nem tévesztette el hatását és Oroszország óvakodni fog attól, hogy önállóan és egymaga elismerje Bulgáriát független királyságnak.

Az is bizonyos, hogy a pétervári kormány most már végleg elejti tervét a bolgár pénzbeli kárpótlást illetően és a két állam közt e részben közvetlen tárgyalások fognak megindulni.

Megegyezésünk Törökországgal.

A megegyezésről szóló jegyzőkönyv iránt a tárgyalás az osztrák és magyar nagykövét, a nagyvezír és a kereskedelmi miniszter közt még tart. Lényegében mindkét fél ama pontokban, amelyeknél még nézetkülönbség volt, megegyezett. Csak két pont szövegezése van még szóban és pedig a Boszniában és Törökországban lakó bosnyákoknak a jövőben való viszonya a monarchiához, illetve Törökországhoz és egy kereskedelmi politikai pontot illetően. Az erre vonatkozó végleges megegyezést és aláírást még e hét folyamán várják.

Más forrásból eredő hírek szerint az osztrák és magyar-török megegyezésről szóló jegyzőkönyvet csak két héttel fogják aláírni, mert török részről okvetlenül az új külügyminiszternek, Rifát basának kell aláírni, ez pedig új hivatalának elfoglalása előtt meg fogja látogatni az európai fővárosokat. A jegyzőkönyvet egyelőre informálás végett elküldték neki Londonba.

Az osztrák Lloyd igazgatósága konstantinápolyi ügynökségétől tegnap este táviratot kapott, mely szerint biztosra vehető, hogy a Lloyd-gözösökön holnap a kirakodást megkezdik.

Farsang vége.

— A naptár és a multságok. —

Köznapi ember, aki csak a munkájával foglalkozik, nem is tudná, hogy vége, avagy eleje van-e a farsangnak, ha a kalendáriumot nem nézegetné, ahol a napok mellé bizonyos szezonbeli szabályokra való figyelmeztetések vannak jegyezve. Amikor a legközelebbi kedd hushagyó és a legközelebbi szerda hamvazó, akkor a közkeletű szólások azok kiáltják, hogy Karnevál bucsuzik és a vidámság órái megszámolják. Ezenkívül pedig a hírlapokban hivatalos értesítést találunk a felől, hogy Boda Dezső főkapitány Budapest korcsmai és vendéglői részére a zárórát kiterjesztette és hétfőn, meg kedden éjjel hosszabb ideig lehet muzsikálni, enni, inni, főleg pedig inni és ordítani majdnem a hajnali órákig szabad. Továbbá álarozos lényeket, eseléndányokat, vénasszonyokat és csavargókat lehet látni az utcán s a közbiztonság valamennyire javul, mert amikor a vesztélyes elemek álaroz alatt mulatnak, akkor leginkább egymásban tesznek kárt. A végén következni fog a hamvazó szerda és a vendéglőkben az egész éven át becsületesen adózó törzspublikum ingyen fog kapni egy kanálnyi heringsalátát.

Ezek kalendáriumbeli dolgok. Minden estendőben változatosság nélkül ismétlődök.

Am magára a farsangi sasionra visszatérintve találunk némely más feljegyezni valót. Itt példának álarozos bálót divatja. Az álarozos bálók letűntek a napirendről. Az idén ismét nem volt operai álarozos bál. A vidámbeliek is lejáratták a hétköznapiságok. És amikor már mindenki úgy tudja, hogy maskarába öltözni nem sikk, akkor egy nap alatt ez vált a legelőkelőbb multsággá: a budai várbán ragyogó környezetben József főherceg jelmez-estélyt rendezett, maga is, a felesége is, meg a kis fia is átöltöztek. Az ország legelső emberei és asszonyai ugyan-csak jelmezeket vettek magukra s úgy mulattak az egymás ötletein, ami között még olyan is volt, hogy egy gróf, aki a társaságban kedvelt egyéniség, Lueger bécsi polgármester maszkjában jelent meg.

Ami pedig még lényegesebb, hajnalig vigadtak és táncoltak olyan kedvvel, mint ahogy régebben a megyebálokon volt szokásban.

De addig is költötték rossz hírét az idei farsangnak, amíg kitűnt a végén, hogy Budapestnek kicsi és nagy multság sohasem volt annyi, mint most. A lapokban rengeteg helyet foglaltak el a bál referádák és névsorok. Mindenféle társaskörök vetélkedtek összejöveteleik érdekében. Az ugynevezett elitebálók az ünnepek szertartásos jellegét öltötték magukra és egyhangulag konstataáltak, hogy hidegek és unalmasak voltak. Am a társaskörök, egyletek, testületek mindent pótoltak s a maguk tagjai részére érdekes estéről gondoskodtak. Mindenütt található ötletes emberek, akikre a program-összeállítást rábízhatták, amiben egyúttal speciálisták keletkeztek. Társaskörökben a legnélkülözhetlenebb és legkedveltebb egyéniségek farsang idején a multságrendező talentumok. Amikor pedig a belső emberben nem vélték kellő leleményt találni, akkor a hivatásos rendezőkhöz fordultak és manap már mindenütt tudják az adreszeket, ahová multság programok összeállításáért menni kell. A régi és a mostaniak közt mindössze az a különbség, hogy most a multság közé ékelt hangversenyes előadást kabaretnak nevezik és szükség van egy urra, aki a konferálást végezze s ennek a beszédébe a hallgatóság is beleszóllhat. Annaira általánosság vált, hogy jövőre már ez is az utolsó állapot lesz, mert az idén is megessett, hogy házimultságon egy kereskedő familiájánál kijelentették, hogy a kabaret nem elegáns, mert a kabaret csak spórolás, hogy ne kelljen igazi színészeket meghívni. Azelőtt tudniillik nagy művészeket léptettek fel háziestélyeken s ezeket előre kialakított tiszteletdíjjal jutalmazták. Most ellenben maguk a háziak lép-

nek fel és legfeljebb a rendező, aki betanítja őket, kap honoráriumot.

Pedig egyébiránt az összejövetelek jelentékeny összegecskébe kerülnek. A házimultságokon a legdrágább terített asztalra nagy súlyt fektetnek. A „tea“ már azt jelenti, hogy estétől reggelig a leggazdagabb buffet: a legfinomabb enni való és inni való áll a vendégek rendelkezésére. Az elnevezés a házigazdát csak arra kötelezi, hogy mielőtt a nagy lakomához hozálátának, néhány csészébe teát öntenek, de nagyon megmosolyogják az olyan járatlan alakot, aki ezt a teát meg is issza. Mint akár aki a kappan támaszték kenyerét szelte le hajdanában. A „tea“-nak legalább reggel öt óráig kell tartani. A maradéhoz a ház egész renoméját kötik, mert másnap okvetlen azt akarják mondani, hogy:

— Reggel öt órakor kellett kidobni a vendégeket, olyan jól mulattak.

Persze, valóban jól kellene mulatni ott, ahol reggel ötig kibírhadják. Ezért a meghívásoknál már érvényesíteni szokták a raffiniériát. Több fajta embert kell hívni, egyet azért, aki a másik kedvéért marad, mást aki félórát egyhuzamban tud haogosan viczeteket mondani, harmadikat, aki a végkimerülésig zongorázik, negyediket, aki itatja a szomszédjait. És legvégső metódus, amikor már semmisen használ, a „magyaros vendéglátás.“ A magyaros vendéglátás abból áll, hogy az ajtókat becsukják és onnan bizony öt óra előtt senki se szökhetik el. S amikor az elvágyakozók már ájultan esnek össze, akkor rikoltja a hivatásos vidámság gondozó a leghangosabban:

— Jaj, de jól mulatunk!

Végre világosodik, öt óra van, s akkor kiengedik őket, mint akik teljesítették a kötelességüket s miattuk aztán konstataálni lehet:

— Öt óra előtt egy lélek se hagyta el a házat!

Reggel aztán a hivatalokban, az irodákban elkecseregett, fáradt embereket lehet látni, akik kétségbeesetten sóhajtoznak:

— Nagyon jó vacsora volt. Kitűnően ettünk, ittunk, csak az a magyaros vendéglátás ne lett volna!

*

Valószínű, hogy ez a szokás divatba került. A számítás azon alapszik, hogy a nagy vacsora amugy is sokba kerül s aköz már kevés különbség van, ha a jóllakott vendégeket még pár óráig ott tartják, mert bizonyos stádiumon túl amugy sem képesek többet fogyasztani.

Es hova-tovább mindkét részen az elkecseregettség dolgozik. Az egyik így szól:

— Nekem már az is jelentékeny kiadás, amit a megjelenés okoz, hát amit csak lehet elpusztítok.

A másik viszont következőképpen okoskodik:

— Ha itt vannak, hát legalább emlegesek meg ezt az estét és ne mondhasák, hogy szegény háznál jártak.

... Azonban ne tessék azt gondolni, hogy ha elmegy a farsang, megszűnnek a dáridók.

Kevesen tudják ugyan, hogy Pesten vendéglőben étkező emberre nézve nincs pén-teki bójtkényszer. A legjobb katolikus is fel van oldva alóla.

Am azt mindenki tudja, hogy a farsang elmúlik ugyan a kalendáriumi hamvazó szerdával, ellenben a multságok tovább következnek egymásután, amíg csak a téli világ tart.

Már pedig a téli világ úgy „tart“, hogy máholnap tömegesen hullanak el az éhséget és a hideget szenvedő szegény emberek.

KÜLFÖLD.

A francia flotta fejlesztése. Caillaux pénzügyminiszter a tegnap délelőtti minisztertanácsban Picard tengerészetiügyi miniszter követeléseit három részre osztotta: 1. az elengedhetetlen hitelek 85 millió frank összegben; 2. oly hitelek, amelyeket el kell halasztani, amíg hovatfordításukra nézve bővebb tájékoztatást fog a tengerészeti miniszter

Ked
nyújtam
millió
kell ha
jelentik
Fér
a budai
A
relesége
főrangu
pesti k
kelősége
ezernyi
magára,
dukálha
ban, oly
látott E
Est
vendégl
lőjében.
gyarorsz
lárjában
mindent
Fontana
mandari
miniszte
írakban
kezében
Hadik
czius, g
keltett
hában i
ördög m
és hamis
tük gróf
gármester
A s
leírni ne
juk itt:
zadbeli
nagy ék
herozega
lombine
szel, am
lap feje
diszitéss
jónán 1
egy hölg
toilotte
sen eme
Tivadarr
kosztim
zékben,
gol kosz
Biederm
Louis X
kép utár
szel, Fo
Gainsbor
volt, nag
Antoniet
A n
hercegi
is megje
hercegas
szüz fehé
ban, am
haja. Ke
középkor
ját viselt
Ferencc
rokók r
A fő
megkezdé
nak, hog
való volt
Élénk r
Az e
nak gróf
tánczot j
dalán. J
val táncz
grófnéval
kis Józse
elbajolta
a tánczos
Éjfé
ban két
a fensége
asztalnál
foglaltak
thyány L
Pallavicini
Hadik: Ba
Jóné, Ha

nyújtani; ezeknek összege 25 millió frank és 113 millió frank összegben oly hitelek, amelyeket el kell halasztani, miután az új program kezdését jelentik.

Karnevál a várban.

József főherceg jelmezestélye.

Budapest, február 22.

Fényes mesevilág elevenedett meg tegnap este a budai királyi várban.

A fejedelmi termekben József főherceg és felesége jelmezestélyt adott, melyen megjelentek a főrangú urak és hölgyek, a külföldi államok budapesti képviselői, továbbá a hivatalnoki kar előkelőségei és a hadsereg főbb tisztjei. És ez az ezernyi sokadalom a legpompásabb jelmezt öltötte magára, mint a gazdagság és az elmésség csak produkálhat. Férfiak és nők kincset érő drága ruhában, olyan farsangi tarkaságban, aminőt még nem látott Budavára.

Esti nyolczadfél órákor kezdtek gyülekezni a vendégek a krisztinavárosi szárny hatalmas ebédlőjében. Elsőnek érkezett gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy az angol bírák fekete talárjában. Látható volt a káprázató sokadalomban mindentelre nemzeti viselet és történeti kosztüm. Fontenay vikomt francia főkonzul például koreai mandarinnak öltözködött, gróf Andrássy Gyula miniszter, mint falkavadász jelent meg vörös irakban. Gróf Batthyány Lajos falusi bíró volt, kezében a hatalom jelvényével, a nagybottal. Gróf Hadik János államtitkár, mint velencei patrikius, gróf Andrássy Géza, mint spanyol grand keletté feltűnt, báró Révay Simon briganti ruhában ijesztgette a hölgyeket, több ur pedig az ördög maszkjában. A férfiak közül néhány parókát és hamis szakált is viselt; a legeredetibb volt közöttük gróf Pejacsevich Márk, aki Lueger bécsi polgármester szakasztott mása volt.

A szebbnél-szebb női toilleték valamennyiét leírni nem lehet. Csak a legszebbek közül adhatjuk itt: Gr. Apponyi Albertné elragadó XIV. századbéli öltözködésben jelent meg, szőke parókával és nagy ékszerdíszszel, D'Orsay grófnő, Augustia főherceggasszony udvarhölgye, mint XV. Lajos kolumbine-je, fehér parókával és gyönyörű fejdíszszel, amelyet csillámmal ékesített háromsarkú kalap fejezett be. Fehér selyemruhát viselt, gazdag díszítéssel és csipkedérekkel. Gr. Batthyány Lajosné 1846-beli francia kosztüm volt, a család egy hölgytagjának arcképe után készítve. A toillette fekete alapszínének egyhangúságát kellemesen emelte a zöld ruha- és fejdísz, gr. Andrássy Tivadarné azonban gazdagon díszített direktoire-koztümében, gr. Apponyi Sándorné spanyol öltözködésben, Wlassics Gyuláné a windsori vig nők angol kosztümjében, özv. gróf Almásy Györgyné Biedermayer-ruhában, Almásy Emma grófnő Louis XVI., lila selyem-toilletteben jelent meg, kép után gyönyörűen elrendezett fej- és ruhadíszszel, Fontenay vikomte, francia főkonzul neje a Gainsborough Duchesse de Devonshire jelmezt viselt, nagy kalappal, gr. Esterházy Lászlóné Mária Antoniette korhű jelmezt viselte.

A nagy társaság izgatottan várta a királyi hercegi pár megjelenését. Kilenc órákor végre ők is megjelentek, kellemes meglepetést keltve. A főherceggasszony mint Jeanne d'Arc, az orleansi szüz fehér tollas sisakjával, páncélpikkelyes ruhában, amelyre gazdag hullámban borult leeresztett haja. Kezében a francia trikolor. A főherceg a középkori muskétások lila, sárgadíszes formaruháját viselte, fején struccollas főveggel. A kis József Ferencz főherceg is velük volt, rendkívül bájos rokokó ruhát viselt.

A főhercegi pár rövid cirklet tartott, majd megkezdődött a tánc. Magyaros színt adott a bálnak, hogy két ízben is volt esárdás. Pompás látvány volt a füzértánc is. A királyi hercegi pár is élénk részt vett a táncban.

Az első négyesben Augustia főherceggasszonynak gróf Zichy Aladár volt a párja; majd a füzértáncot járta végig Liechtenstein János herceg oldalán. József főherceg Nádasdy Tamásné grófnővel táncolta az első négyest, Batthyány Lajos grófnővel a füzértáncot. Részt vett a táncban a kis József Ferencz főherceg is, akinek kedvesége elbájoalta a vendégeket. A füzértáncban a férfiak a táncosnőknél virággal kedveskedtek.

Éjfélkor megnyiták a büfféket. A sarokszalomban két hatalmasan, dusan megrakott asztal állott a fenségek és a palotahölgyek számára. Az egyik asztalnál Augustia főherceggasszony körül helyet foglaltak Liechtenstein Jánosné hercegné, Batthyány Lajosné grófné, Apponyi Sándorné grófné, Pallavicini Edéné grófné, Apponyi Albert grófné, Hadik-Barkóczy Endréné grófné, Jekelfalussy Lajosné, Hadik Jánosné grófné, özvegy Andrássy Ti-

vadarné grófné és Esterházy Lászlóné grófné, a másik asztalnál Szmeccsányi Istvánné főudvarmester-nő elnöklésével Révay Simonné báróné, Almásy Dénesné grófné, Orczy Andorné, Prónay Szilveszter Gáborné báróné, Desseffy Emilné grófné, Vay Tiborné grófné, Daniél Ernőné báróné, Wlassics Gyuláné, Fontenay vikomtné és Alexandropulosz főkonzulné. A többi hölgyvendég számára három szalomban állottak tea-asztalok, míg a nagy előcsarnokban és a Hunyady-teremben roskadásig rakott asztalok fogadták a férfiközönséget. A Szent István-terem kártyaszobájában volt berendezve.

Vacsora után vidáman folyt tovább a tánc, amelyben a királyi hercegi pár ismét résztvett. Augustia királyi herceggasszony Hadik-Barkóczy Endre gróffal, József főherceg Apponyi Sándorné grófnővel táncolta a második négyest. Hajnali három óráig állott a bál, amikor végre az utolsó vendég eltávoztával, ráborult a sötétség a királyi palotára.

A Vasutas Szövetség ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, február 22.

A magyar Vasutas Szövetség vasárnap Royalszállóhelyiségében évnegyedes ülést tartott gróf Batthyány Tivadar díszelnök és Kramer Gyula ügyvezető elnök elnöklésével. A népes és változatos hangulatban lefolyt ülésen a szövetség összes vidéki kerületeinek elnökei is megjelentek, akik a központi vezetőség működését éles kritika tárgyává tették. A vezetőség tiltakozott ez ellen s a nyugalom csak akkor állott helyre, amikor gróf Batthyány Tivadar felvilágosító szavai után a kritikát módosították. Az ülés után este a szövetség Seide Arthurt, a tizenháromas sztrájkbizottságának volt tagját abból az alkalomból, hogy megvált az Államvasutak szolgálatából, kartársai és tisztelői lakoma keretében ünnepelték.

A gyűlés és az ünnepelés lefolyásáról a következő tudósításaink vannak:

Az ülést délelőtt kilenc órákor nyitotta meg gróf Batthyány Tivadar elnök. Megnyitó beszéde elején elmondta, hogy különböző oldalról és különösen a vonatkielők ujonnan megalakult egylete részéről a szövetség vezetését ért vádak következtében fölkérte a kereskedelmi minisztert, hogy rendelje el a vádak dologában a vizsgálatot. A vizsgálat kiderítette a vádak teljes alaptalanságát. Az elnök ezután üdvözölte a hatóság képviselőjét, Rácskay Gyula vasuti és hajózási főfelügyelőt és megnyitottnak jelentette ki az ülést.

A napirend első pontjaképpen Lorber József titkár előterjesztette jelentését. Eszerint a szövetség az utolsó negyedéves több fontos memorandumot dolgozott ki és terjesztett fel.

A jelentés fölött élénk vita volt. Dr. Vas István (Arad), Kramer Gyula ügyvezető alelnök, Fodor Kálmán, Siklós Lajos (Hatvan), Tölgyessy Ferencz (Sopron) kisjelentőségű felszólalásai után Buchwald nagykanizsai kiküldött szemére vetette a vezetőségnek, hogy minden tevékenysége az adminisztratív teendők elvégzésében merül ki. A vezetés eszmé és ötlet híján szűkölködik s minden kezdeményezést az elnökre hagy, aki sokirányú elfoglaltsága miatt a kevés híján huszonnolcezer tagot számláló szövetség minden kívánságát, minden szükségletét nem ismerheti. A szövetségnek nemcsak a fizetésemeléssel, de a vasutak szakszerű és társadalmi vezetésével is kell foglalkoznia. A beszéd nyomán támadt nyugtalanság dr. Bezeredy Ábel és Berger Jenő felszólalásai után, csak gróf Batthyány Tivadar válasza folyamán szűnt meg. Az elnök kijelentette, hogy szívesen vesz minden kritikát, amely igazságos és kellő formák közt történik. Eszmességével és lelkiismeretlenségével a vezetőséget illetni nem lehet. Gróf Batthyány Tivadaron kívül még Messinger kiküldött is védelmébe vette a vezetőséget, mire Buchwald módosította kritikáját.

A titkári jelentést ezután tudomásul vette az ülés és áttért a Szatmáry Lajos főszámvevő előterjesztette jelentés tárgyalására. Ezzel egyidejűleg az ülés egy szavazattöbbséggel elfogadta a központi vezetőségnek azt az indítványát, hogy a kerületek járandóságát 29 százalékról 35 százalékra emeljék föl.

A pénztári jelentés tudomásul vétele után az elnök az ülést délután két órákor másfél órára fölfüggesztette. A délutáni folytatásos ülésen Kramer Gyula ügyvezető alelnök a vezetőség indítványait terjesztette elő. Ezek közül az első a segélyalapról, a második az árvák nevelőintézetéről szól, a harmadik azt kívánja, hogy a központi alkalmazottak számára új előléptetési rendszert állapítsanak meg, a negyedik indítvány a nyugdíjalapról intézkedik.

Az országos választmány az összes indítványokat magáévá tette. A választmány ezután ügyezékké újból megválasztotta dr. Bakonyi Samu és dr. Lengyel Zoltán országgyűlési képviselőket. A költségelirányzatot megállapítani nem lehetett, mert a kerületek számadásai még nem érkeztek be. Az előirányzatot a szövetség hivatalos lapjában a „Vasutas Szövetség”-ben még kellő időben közzéteszik.

Az ülés hat órákor ért véget.

Aból az alkalomból, hogy Seide Artur, a vasutasok tizenháromas sztrájkbizottságának volt tagja, a vasutas társadalomnak azóta is egyik vezére, megvált az Államvasutak szolgálatától, kartársai és tisztelői vasárnap ünnepelésben részesítették. A Förster-féle vendéglő külön helyiségében 120 terjtékű lakomát rendeztek a számára. A lakomán a Vasutas Szövetség vasárnapi országos választmányi ülésére egybesereglett kerületi elnökök is résztvettek. Ott voltak rajtuk kívül: gróf Batthyány Tivadar, Fejérváry István, Máv. felügyelő, továbbá a zágrábi kerület küldöttsége, amely Nagy Jenő hivatalnok vezetésével azért jött el az ünnepre, hogy harmincz éven át volt munkatársa, Seide Artur iránt való szeretetének és nagybecsülésének külső kifejezésésképpen nagyértékű aranyfogós botot nyújtson át neki. Seide Artur meghatóttan mondott köszönetet.

Az első felköszöntőt gróf Batthyány Tivadar mondta az ünnepeltre. Utána Nagy Jenő beszélt, majd Kramer Gyula a szövetség mostani vezetősége nevében, Finkler Nándor főmérnök a déli vasuti alkalmazottak nevében, dr. Bezeredy Ábel pedig a szövetség északi kerülete nevében üdvözölte az ünnepeltet. Még Fejérváry István, Fodor Ármán, a fiúmei kerület elnöke és Dömötör Vilmos beszélt. A társaság a késő éjszakai órákig maradt együtt.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Pestmegye közbiztonsági állapotairól. Pestmegye közigazgatási bizottsága a legutóbbi üléséről fölterjesztette a miniszterelnökhöz a vármegye közigazgatási állapotainak az 1908. év második feléről szóló jelentését. Ebben nagyobb érdeklődésre tarthat számot a közbiztonsági állapotokról szóló rész. — A jelentés elmondja, hogy a közbiztonsági állapotok a vármegye egy részében nem kielégítőek. A közigazgatási bizottság az előző jelentésében föl-sorolta azokat a helyeket, ahol új csendőrségi föllátása föltétlenül szükséges, de ezek közül csakis Páhi, Tinnye, Nagytétény és Vácshartyán községekben állítottak föl őrsöket. Ennélfogva a közigazgatási bizottság a többiek föllállítását megsürgeti s egyúttal javasolja, hogy Kalocsa község csendőrségét megerősítsék. Javasolja a bizottság Bócsa és Császártöltés községekben a csendőrség létszámának fölemelését is, mert a korcsmai verekedések napirenden vannak; gyakran fordulnak elő késélések, s Bócsán az állapotok annyira elvadtak, hogy utonállások nyílt uton és világos nappal is előfordulnak. Szerelem községben csendőrségi föllátást kéri a bizottság, Tápó-sáp vagy Tápó-súly községekben pedig új őrs rendezését, mert az esti és reggeli vonatokkal érkező, illetőleg elutazó mintegy ezer munkás, a községben való áthaladásakor, oly botrányos magaviseletet tanúsít, hogy már a közbiztonságot is veszélyezteti. A munkások az uton lövöldöznek, Tápó-sáp vasuti állomásának fölvetélt épülete pedig valóságos rohamnak van sokszor kitéve. Szigetszentmiklós községben, ahol a kihágások napirenden vannak, új őrs föllállítását kéri. Számítalan esetben rámutatott a vármegye hatósága arra, hogy a Budapesttel határos községeket a fővárosból magától kivétő embersalag egész raja lepi meg. Igaz ugyan, hogy azok az emberek elsősorban a főváros közbiztonságát veszélyeztetik, de emellett, ha alkalom kínálkozik, a tartózkodási községekben is követnek el kihágásokat, vétségeket és bűntetteket, úgy, hogy ezek az egyének állandóan figyelemmel kísérendők lennének, amit azonban a fészolgabírák a közigazgatás más ágazatában való elfoglaltságuk és rendelkezésükre álló köztegi rendőrség hasznavehetetlensége következtében nem tejesíthetnek. Immár elodázhatlan, az államrendőrség hatáskörének Csömör, Czinkota, Rákosszentmihály, Rákostliget, Rákoskeresztúr, Kispeszt, Erzsébetfalva, Soroksár, Csepel, Albertfalva és Budafok község területére való kiterjesztése.

A rabok szerelme.

Talán nem a legfontosabb szociális kérdések közül való a szabadságuktól megfosztott emberek szerelmi ügye; de amikor hosszú tanulmányokat irnak arról, hogy milyen mosdóedényeket használjanak a börtönökben, néhány szót megérdemel az érzelmi momentum is.

Elvégre a szerelem mindjárt az önfentartási kívánságok kielégítése után következik; sőt, ha a költőknek és a közhitnek hinni lehet, a szerelem az a magányos égbolt, amely fölött nincsen semmi és amely kormányozza, irányítja az egész világot — hát csak szabad vele foglalkozni a rabok szempontjából is. A rabot ma nem tekintjük többé kiközösített páriának, elismerjük emberi jogait olyan fokig, hogy például a magyar igazságügyminiszter rendeletben szabta meg, hány köbméter levegő dukál egy-egy letartóztatott embernek.

Semmi csodálni való nincs azon, hogy éppen Franciaországban került napirendre ez a kérdés. Nemcsak azért, mert a francziák tudják értékelni leginkább a sziv jogait, hanem ott a népesedés igen praktikus szempontjából nézik a dolgot. A franczia asszonyok nem teljesítik tulságos buzgósággal honleányi kötelességüket, s így a népesség évről-évre apad. Természetesen, az illetékes körök minden eszközt megragadnak, hogy a szerelem lehetőségeit gyarapítsák és valóságos hozsánnával fogadják azt a gólyát, mely hozzájuk téved. Néhány ember — képviselő, szenátor, akadémikus — valóságos tudományt gyurt abból, hogy hogyan lehet az egymásra vágyakozó szíveket összehozni. Így jutott el egyikük a börtönökig.

— Ni, — mondotta, — ime egy csomó erőteljes ember, aki valósággal predestinálva van arra, hogy családapa legyen, kénytelen érzelmeinek szárnyait megnyesni. Hát nem isten ellen való vétek ez? Mig mi mikroszkópon kereszlik az apákat, addig ezek nem teljesíthetik hazájuk iránt való kötelességüket. De másrészt embertelenség is, hogy meglett férfiakat arra kárhoztatnak, hogy szerzetesi (ha ugyan nem paradoxon ez a hasonlat) életet éljenek.

Ennek következtében nem kevesebbet követelnek ezek az urak, mint azt, hogy a rabok női látogatóikat tanuk nélkül fogadhassák. Követelik ezt az emberiség és a haza jövődjé érdekében.

Van még egy lapja ennek a kérdésnek. Igen sok házias ember évekig le van tartóztatva és ezalatt az idő alatt felesége özvegyi életet kénytelen élni. Természetesen, nem mindig él özvegyi életet, úgy hogy a büntetés letelte után a hazatérő rab viszontlátási örömebe egy-két örömcsoport is elvegyül néha. Tehát a morál, a szent morál is követeli, hogy a bús rab bús feleségét ne engedjük sokáig búslakodni.

Nem lenne érdektelen az orvosok vélekedését meghallgatni ebben a dologban. Milyen hatással van a rab szervezetére a szerzetesi élet? Mert elvégre a büntető törvénykönyv csak szabadságvesztést szab ki a rabra, de arról nem szól semmit, hogy a börtönbüntetésnek egész életre kiható következtéseit is el kell viselni.

TÁVIRATOK.

Ferdinánd király Pétervárot.

Pétervár, február 22. Ferdinánd király ma Carskoje-Seloba utazott. A pályaudvaron a királyt Miklós ezár és Alexandrovics Mihály nagyherceg fogadták. A pályaudvartól az uralkodók a Sándor-palotába mentek, hol reggeli volt. A mai nap folyamán Ferdinánd király látogatásokat tett a nagyhercegeknek és nagyhercegnőknek, Izvolszky külügyminiszternek és egyéb magasrangú személyiségeknek, a királynál viszont Izvolszky és Fredericks miniszterek, valamint a diplomáciai kar számos tagja, ugyancsak udvari méltóságok tisztelegtek. Este Ferdinánd király részvett Mária Pavlovna nagyhercegnő vacsoráján.

Közgazdasági táviratok.

Az olasz bank osztaléka.

Róma, február 22. Az olasz bank az osztalékot 38 lírában állapította meg.

UJDONSÁGOK.

A háboru.

Tegyük fel, hogy Nagy Lajos korát éljük és tegyük fel, hogy a küszöbön álló balkáni kalandozás valami egyszerű hódító ut.

Szeretném megkérdezni valamelyik tartalékos hadmagyar urat, aki a polgári életben történelem tanár és olyan gyönyörűen tudja elmagyarázni a nagy király dicsőséges hadjáratait, — hogy lelkesedik-e legalkotmányosabb urunk és királyunk birodalomnövelő álmaért, ha a zsebében ott van a behívólevél.

Azt méltóztatik nekem felelni erre a malicziára, hogy Nagy Lajos idejében más volt az erkölcs? Hogy akkor a kard adott tisztességet, birtokot, méltóságot?

Hát igen. Igazuk van. De mindezt én is olyan jól tudom, mint önök. És becsánatot kérek, azért akkor is csak fellába maradt annak, akinek az egyiket ellőtték. Legfőleg csak annyiban különböztek a Nagy Lajoskorabeli háborúk gyönyörűségei a maiaktól, hogy akinek akkor ellőtték a lábát, annak végleg lőttek, mert a tábori felesér meg se mosta volt boldog jámborságában a pipaszem kezét és úgy fogott hozzá a csodatételhez. Ha aztán sikerült, hát sikerült. Ma csaknem bizonyosan megtartja a hőst fellábu koldusnak a modern chirurgia.

Ne tessék azonban azt hinni, hogy én most a háborúviselés szörnyűségeiről akarok szincerezni általában. Nem. Dehogy! Csak úgy eszembe jut most véletlenül a nagy köszülődéseket olvasva, hogy hányszor hallgattam lelkesült gyermeki szívvvel, csillogó szemekkel a történelmi tanár ur magvarázatát, hogy milyen szép és dicsőséges volt az, amikor Kinizsy Pál, kétkézzre fogott pallasal utaztat szántott a kutyafejű török tömegeiben. Hát még Szavojai Jenő, aki lánczos, szeges golyóbisokkal septe maga előtt a kegyetlen spahikat és janicsárokat. És a hősök, akik ezeket a nagyszerűségeket elkövették, mindig a Jézus nevét kiáltották a mészárosmunka igyekezetében. Azét a Jézusét, aki meghalt a keresztfán, mert nem akarták neki elhinni, hogy egymást szeretni nem annyit, mint koponyát repeszteni és oldalbordát zuzni. Azét a Jézusét, aki hirdette, hogy nincs ellenség, nincs nagyság, nincs király, csak alázatosság van, csak esendő fereg van, csak ember van.

Hát nem gyönyörű volt mind ez? Hogy azok a ragyogó hősök a szeretetért meghalt Krisztus nevében irtották a czifra rongyos janicsárokat, akiket korbáccsal kergetett a kalifák hatalma a pallások alá. És folyt a vér és vérszagra gyúlt az éji vad. És sem a spahik, sem a janicsárok, sem az ezüst vértés hősök nem tudták, hogy miért. És talán a történelem tanárok se tudják, csak a szultánok, meg a királyok. Azok tudják. Mert azok tud-

ják, hogy mit hoz nekik egy-egy ilyen mészárosizlet. Ki is adják a hasznából becsületesen a proviziókat a ragyogó hősöknek. Persze mindig a kor szelleme és divatja szerint. Mert a királyok mindig modernnek és a kor színvonalán állanak. Régen, az ősallopotok idején adtak földet, füvet, halat természetben. Utóbb, mikor a hasznos kis hitbizományok már ki voltak osztogatva és éppen azoknak a megtartásáért kellett Krisztus urunknak a kenyérmezei sikom vezérkari főnökséget vállalnia Kinizsy mellett és Zentánál a Szavojai Jenő táborkarában, akkor címet, rangot és kaszinói képesítésre való minősítéseket, kamarási előföltételeket osztogattak. Ma a legeslegújabb korban már csak Dienstmedaillára és legkegyelmesebb elismerő okiratokra telik, mert kevés a civillista, a háztartás pedig sokba kerül.

Lehet, hogy ez a fokozatos visszafejlődés az oka, hogy az új kor háborújéért még a tartalékos hősi állományban lévő történelmi tanár urak se lelkesednek. De mi a csudának lelkesednének hát a multért? És miért nem mondják el a dobogó szívv, csillogó szemű kisfiuknak, hogy fertelmes csunya mészárosmunka volt bizony az a Dózsa-féle lázadás szétverése, de meg kellett csinálni, mert a százados rablóhadjáratokban szerzett uri vagyonszármagát meg kellett védelmezni az éhes paraszttal szemben. Meg a töröknek sem lehetett szó nélkül odaengedni a jó kis földeket, mikor a magyar urak is szívesen elültek benne. Tehát aló mars paraszt! Meg te bocskoros nemes! Eljen a haza és a nemzet. Meg kell védeni a hazát Szigetvár körül, meg ott Eszterháza alatt és meg kell védeni a nemzetet: Eljen nemes nemzetes és vitéz! Csak Máté uram és a dicsőséges vitéz! többiek nemkülönb.

Hát most ki éljen? Kinek a nevében megyünk Belgrádba? Kinek a nevében mentünk Boszniába? Ötven év múlva mit fogunk magyarázni a történelem tanár urak a dobogó szívv, csillogó szemű kisfiuknak?

Lesz még ötven esztendő múlva kisfiu, akinek megcsillan a szeme, földobban a szíve, aki lelkesedni fog a történelmi óra hazugságain?

Garvay Andor.

NAPIREND. Naptár. Kedd, február 23.

— Róm. kath.: Dam. Péter ot. — Prot.: Dömjen. — Görög-orosz: febr. 10. Pál vt. — Zsidó: Adar 2. — A nap két reggel 6 óra 55 perczkor, nyugszik d. u. 5 óra 31 perczkor. — A hold két reggel 8 óra 47 perczkor, nyugszik este 9 óra 36 perczkor.

A közoktatásügyi államtitkár fogad 12—2 óráig.
A kereskedelmi államtitkár fogad d. u. 4 órakor.
A képviselőház ülése d. e. 10 órakor.

A Feministák Egyesületének fölolvasó ülése d. u. fél 6 órakor az Ujvárosban. — Nemzetközi grafikai kiállítás a Műcsarnokban nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — A Miénk kiállítása a Nemzeti Szalonban nyitva 9—5-ig. Belépődíj 1 korona. — Boemm Ritta kiállítása a Könyves Kálmánnal (Nagymező-utca 37—39.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Az Uj Művészeti Szalon (Keeskméi-utca 3. szám alatt) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Műhelykiállítás az Uránia Kigyó-téri szalonjában nyitva 9—3-ig. Belépődíj 20 fillér. — Nemes Marcell régi mesterműveinek kiállítása a Szépművészeti Múzeumban nyitva 9—2-ig. Belépődíj nincs. — A N. Múzeum régi-ségétára nyitva 9—2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10—1-ig. — A Történelmi Képesarnok nyitva 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma zárva. — A Szechenyi Múzeum nyitva 1—12-ig. — Az aquinumi múzeum nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeum nyitva 9—1-ig. — A Ráth György Múzeum nyitva 9—4-ig. — Az Erzsébet Múzeum nyitva 9-től fél 1-ig és 3—4-ig. — A N. Múzeum könyvtára nyitva 9—4-ig. — Az Akadémia könyvtára 3—7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9—12-ig és 3—3-ig. — A pedagógiai könyvtár zárva.

— A király látogatása. A király ma délben egy órakor az Imperial-szállóba hajtatott, hogy meglátogassa Kuni japán herceget, aki nem lévén otthon, ő felsége névjegyét tette le.

— Gróf Andrássy Gyula kihallgatása. Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter e hónap 26-án, pénteken, kihallgatást ad. Jelentkezni aznap délig lehet.

— Uj udvari tanácsos. A király a személye körüli minisztere előterjesztésére Popovics Vazul Istvánnak, a budapesti „Tökölyanum” igazgatójának, a közhelyek terén szerzett érdemei elismerésül, a magyar királyi udvari tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

— **Farsangi multság az udvarnál.** Bócsból jelentik: Tegnap este rendezték a Hofburg új termében az utolsó farsangi multságot egy intim jellegű soiré dansante-t, amelyen résztvettek *Mária Annunziata* és más főhercegnők, *Lipót Szalvátor* főherceg és Kuni japán herceg, a diplomáciai kar és a főnemesség sok tagja.

— **Kitüntetések.** A király sikeres közhasznú működésük elismerésül: *Pollich Máté* buccari nagybirtokosnak s a magyar-horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság alelnökének a Ferencz József-rend tiszti keresztjét, s *Deutsch Salamon* slatvai nagykereskedőnek ugyanazon rend lovagkeresztjét adományozta.

— **Wladimir nagyherceg temetése.** Wladimir nagyherceg temetéséről, Frigyes főhercegnék s a bolgár királynak pétervári tartózkodásáról Pétervárról ezeket közli egy távirat: Ferdinánd bolgár király tegnap reggel ide érkezett. Konstantin nagyherceg a császár nevében üdvözölte a pályaudvaron. A király megérkezése után a nagyherceg társaságában a Péter Pál-templomba hajtattott Wladimir nagyherceg temetése beszentelésére. Frigyes herceg is reggel érkezett és a vasuton Nikolaj Nikolajevics nagyherceg fogadta. Üdvözlés után a diszszázad előtt eléptettek, mire a főherceg a nagyherceg kíséretében a téli palotába hajtattott. Frigyes főherceg meglátogatta Stolypin miniszterelnököt, Frederik udvari minisztert és a többi minisztereket. Délután két órakor volt ünnepi gyászistentisztelet után, amelyen Miklós császár, a nagyhercegek és nagyhercegnők, a megérkezett külföldi fejedelmek, a diplomáciai kar, a minisztertanács, a birodalmi tanács tagjai, az udvari méltóságok vettek részt. A Péter Pál-egyház mauzóleumában Wladimir Alexandrovics nagyherceg temetése. Miklós császárnál Carszkoje-Szelóban este udvari ebéd volt, amelyen Frigyes főherceg és Frigyes Lipót herceg vett részt. *Mária Pavlovna* nagyhercegnőnél családi ebéd volt, amelyre Ferdinánd király is hivatalos volt. Ferdinánd király megérkezésekor elsőbbségben is azt konstatálták, hogy a király nagyon megöregedett. Ferdinánd király pápaszemet visel és nagyon nehézkesen mozog. A diszszázad előtt való ellépések a vezénylő tábornok jelentést tett és Ferdinándot csári felség czimrel szólította meg. Ferdinánd király a pályaudvarról egyenesen a templomba ment s miután a császár előtt mélyen meghajlotta magát, a csártól balra álló fényes társaság élére állott. Ez hír szerint a császár kívánságára történt. Az etikett-kérdés sok nehézséget okoz, mert Pétervárról ez idő szerint sok fejedelmi személy van együtt. A tegnapi udvari ebédén Ferdinánd király nem vett részt, állítólag azért, mert a hosszú ut nagyon kifárasztotta, valóságban azonban azért, mert az etikett-kérdést nem tudták megoldani.

— **Vadászkiállítás Bécsben.** Földi főerdőtanácsos csás. a magyar földművelésügyi minisztérium képviselője ma Balogh Loránd tanárral Bécsbe érkezett, hogy az első nemzetközi vadászkiállítás magyar osztályának terveit a kiállítás főrendezőjével folytatandó tanácskozáson megbeszélje.

— **Castro.** Caracasból jelentik, hogy a venezuelai szövetségi törvényszék a Castro elnök ellen Gomez alelnök meggyilkolására szőtt összeesküvésben való részvétel miatt indított perben azt a döntést hozta, hogy a bizonyítékok indokoltá teszik az ügy folytatását a haditörvényszék előtt. A szövetségi törvényszék egyuttal kijelenti, hogy Castro alkotmányszerűen felfüggesztett.

— **Utcái merénylet Kopenhágában.** Kopenhágában a berlini mintára ma merényletet követtek el egy asszony ellen és közvetlenül a támadás után letartóztattak egy gyanús cipészlegényt, aki be volt rugva. Élesre fent, hosszú kést találtak nála. Mikor kijózanodott, tagadott mindent és szabadon is bocsátották. Nemsokára azután az előbbihez hasonló merénylet történt és a támadás színhelyének közelében ráakadtak az imént szabadon bocsátott cipészlegényre. Szembesítették a megsebesített nővel s azok ráismertek támadójukra.

— **A Borovska-pör.** Krakóban a Borovska-pörben ma befejezték a bizonyítási eljárást és a perbeszédet holnapra maradtak. Itélethirdetés is holnap várható.

— **A függetlenségi sajtószervezet értekezlete.** A függetlenségi és 48-as párt országos sajtószervezete, mint a Magyar Tudósító jelenti, vasárnap délután négy órakor a függetlenségi és 48-as párt Erzsébet-köruti körhelyiségében gyűlést tartott, melyen Sas Ede és Halász Lajos orsz. képviselő, a szervezet elnökei, valamint a szövetség számos tagja vett részt az ország minden részéből. A gyűlésen az elnökség beszámolt a szervezet érdekében eddig tett lépéseiről s előterjesztette a létesítendő központi képviselet és iroda tervezetét. A kérdéshez hozzászólottak: Ujlaky Antal (Szeged), dr. Raab Géza (Győr), Lingauer Albin (Szombat hely), dr. Vajda Antal (Szentos), Nagy Sándor (Pécs), Gesmeri Soma (Békéscsaba) és többen. A gyűlés végül határozati javaslatot fogadott el, melyben rámutatnak a párt sajtó sérelmeire és felsorolják az intenzívebb függetlenségi sajtó-propaganda érdekében szükséges intézkedéseket. A határozatot tudomására hozzák Kossuth Ferencnek, a párt elnökének, egyben pedig megköszönték a szervezet egyik elnökét, Halász Lajos orsz. képviselőt, hogy a függetlenségi sajtó sérelmeiről a pártértekezleten előterjesztést tegyen.

— **A spanyol király és a Wright-testvérek.** A spanyol király igen nagy óhajta volt az, hogy valamikor fölszállhasson valamely kormányozható léghajón, vagy repülőgépen a levegőbe. Óhajta csak az a rész teljesült, hogy színről-színre láthatta a Wright-testvérek léghajóját, nézte mint emelkednek a bátor aeronauták a magasba, sőt helyet is foglalt a léghajón, de csak addig, amíg a légi jármű a földön volt. Panból ugyanis ezeket jelentik: Alfonz király pénteken este szállóai lakásán ebédet adott, melyen *Leon, De Cercaza, De Artelelle és De Viana* márkai voltak hivatalosok. Az a hír terjedt el, hogy a király ebéd után színházba megy és megnézi a „Werther” előadását. A színház meg is telt zsúfolásig, de a király nem ment el, jókor lefeküdt, ugyancs, hogy korán kelhessen. Szombaton hajnalban a már megnevezett urak társaságában sötétszürke színű, nyolcvan löerejű automobilján Pont-Long-ra rohogott, az ottani aerodromhoz, ahová napfényes időben érkezett. A bejáratnál a királyt a páni polgármester üdvözölte. Közönség nem volt tulságos számmal jelen. Barátságosan viszonyozta a királyt egy polgármester, mint az amerikai és spanyol kolónia jelenlévő tagjai: az üdvözlését. Aztán sietett a repülésre kész aeroplánhoz, amely mellett a Wright fivérek, *Orville és Wilburg* állanak és kezét fog velük. Aztán Wilbur a gépbe ül, mely csakhamar előresiklik, majd 34 méter magasságban reptet. A repülés átlagos magassága 40 méter volt, tartalma pedig 28 perc. A király meglepetés és elragadtatva gyönyörködött a gép szabályos és biztonságos mozdulataiban és kijelentette, hogy ez a látvány felülmulja legmerészebb álmaikat. Aztán a két Wright töviről-hegyére elmagyarázta a királynak a repülőgép szerkezetét. Ekkor a király hirtelen helyet foglalt a kétüléses gép egyik ülésén és a közönség már azt hitte, hogy légi utazásra vállalkozik. Ez azonban nem történt; a király azért foglalt az álló repülőgépen helyet, hogy így közvetlenebbül megérthesse a fentalálók magyarázatait. Aztán fölkérésre Wright Orville elmondta az ungeri erődnél, Amerikában történt végzetes katasztrófája lefolyását és annak okait. Közel két óra hosszat maradt a király a kíséreték színhelyén, aztán visszatért a szállóába, ahol délelőtt déjeunert adott, melyen a két Wright is résztvett.

— **A cseh agitátorok ellen.** Jungbunzlauból jelentik, hogy a kerületi bíróság megindította a vizsgálatot a cseh nemzeti szocialista-párt tizenkét agitátora ellen a btkv. 222. szakasza alapján, katonáknak szökésre való bujtoztatása miatt. Ed-dig kétszáznál több tanút idéztek be a környékről. Neu-Penatekben, ahol a katonai sáttortábor van, a hatóság feloszlatta hadseregellenes agitáció miatt a Jarowsk nevű nemzeti szocialista ifjusági egyesületet.

— **Katasztrófa a tengeren.** Buenos-Ayresből jelentik, hogy a „Presidente Rocca” nevű gőzös a delargentini kikötőből Buenos-Ayres felé való útjában, San-Antonio és Puerto-Madrin között, a fedélzetén kiütött tűz következtében hajótörést szenvedett. Azt hiszik, hogy az összes utasok, számszerint kétszázán, elpusztultak. A gőzös állítólag elsüllyedt.

— **A hercegprimás képviselője a pápánál.** *Vaszary* Kolos bíboros hercegprimás képviseletében dr. *Kohl* Medárd püspök dr. *Nemes* Antal pápai prelátus kíséretében Rómába utazott, hogy a szentatyának a hercegprimás hódolatát és újvi üdvözlését átadja. X. Pius pápa szombaton fogadta *Kohl* püspököt, aki *Nemes* prelátus kíséretében hajtattott a Vatikán elé, ahol a pápai nemes testőrség teljes díszben üdvözölte. A pápa előbb *Kohl* püspököt fogadta magánkihallgatáson. A pápa a hercegprimás hódolatának tolmácsolása után referált a magyarországi függő egyházpolitikai kérdésekről, köztük a kongrua és az autonómia ügyéről. A pápa élnken tudakozódott a magyar egyházi viszonyokról és örömet fejezte ki, hogy a hercegprimás egészségi állapota oly jóra fordult, egyben üdvözlését küldte az egyházfejedelmek, Ezután *Nemes* Antal pápai prelátust hívatta a pápa, aki szíves beszélgetés után felhatalmazta arra, hogy budavári híveinek a pápai áldást kioszthassa. A fogadtatás teljes egy órát vett igénybe. Ezután *Merry del Val* pápai államtitkárnál tisztelegtek, majd látogatást tettek a hercegprimással egyenrangú bíborosoknál és a kongregációk fejeinél.

— **Dom Pedro szobra.** Dom Pedronak, az utolsó brazilai császárnak szobrot állítanak Rio de Janeiroban. Az annál különösebb, mert hisz tudvalevően detronizáltak, hajóra ültették családstul és kikiáltották a köztársaságot. Most, mint említettük, mégis szobrot állítanak neki. Rio de Janeiroból ugyanis írják, hogy II. Pedro szobrának alapkövét a múlt év december 20-án tették le Pedropolisban. A követ *Theodora Rocha* plébános szentelte be, az ünnepi beszédet dr. *Vincente de Onro Preto* tartotta, aki az elhunyt császár államférfiúi képességét magasztalta. Kiemelte beszédében azt is, hogy az ünnep annál fényesebb, mert a brazilai polgárság pártkülönbség nélkül vesz benne részt. Ezután a szoborbizottság titkára olvasta fel jelentését, melyet a jelenlévők hitelesítettek. Az ünnepélyen a helyi hatóságokon, a sajtó emberein és a diplomáciai kar küldöttein kívül nagy néptömeg vett részt. Ebből az következik, hogy bár a császár egykori alattvalói republikánusokká lettek, mégis kedves emlékek fűzik őket hozzá, sőt vannak, akik a köztársaságra már rá is untak és visszavágyják a császárságot. Különösen az ifjuság valja ezt a nézetet, amelynek szokása az, hogy mindig opponál: császárság idejében köztársaságpárti, köztársaság idején császárpárti, az utóbbi törekvés azonban ma már csak merő ábránd.

— **A sah háremhölgyei.** A perzsa sah meglepetésben akarja részesíteni az európai uralkodókat. Ez a meglepetés — így írja ezt egy angol lap — egy vaskos albumból fog állani, amely csupa a sah háremében készült felvételt fog tartalmazni. Ez az album valóban ritkaság lesz és azonkívül érdekes is, mert bepillantást enged majd a háremnek titokzatos világába. A sah háremében van nemcsak a legtöbb és legszebb asszony, hanem fény és pompa dclgában messze felülmulja ez a hárem a többi mohamedán uralkodót. Amikor *Ali Mirza* a trónjára ült, első dolga a z volt, hogy a háremét újjászerveze. Először elbocsátotta apjának összes asszonyait és egész sereg tisztviselőt azzal bizott meg, hogy válogassák össze háreme számára a birodalom legszebb leányait és asszonyait. A sah háremében ezidő szerint 805 asszony lakik, legszebbjei a nagy perzsa birodalomnak, akiknek egyéb dolguk sincs, mint szépségüket ápolni és a sahnak tetszeni.

— **Vasúti baleset.** Zsolnáról jelentik: Vasárnap az 1403. számú zsolnai gyorsvonat kalauzkocsija Ricsó állomáson behaladás alkalmával od-dig ki nem derített okból kisiklott. A vonat vezetője a karján súlyosan, egy utasné pedig könnyen megsérült. A gyorsvonat 2 óra 38 percznyi késéssel folytathatta csak útját. Szigorú vizsgálat van folyamatban.

— **Az ipartörvény javaslatáról.** A Társadalomtudományi Társaság ma este ülést tartott, melyen dr. *Szende* Pál bírálta az ipartörvény javaslatát. Az előadást élénk tetszéssel fogadták.

— **A társadalmi gazdaság haszna.** A Budai Népakadémia által rendezett műveltségterjesztő előadások keretében vasárnap délelőtt dr. *Wildner* Ödön fővárosi tanácsjegyző, az előnyösen ismert szakíró tartotta mintegy másfél órány keresztül a szép számban összegyűlt hallgatóság érdeklődését lekötve.

— **Nemzetiségi bank.** Tegnap a tót tulzók Losonezon összegyűltek egy nemzetiségi bank megalapítására. Ugyanerre vonatkozólag egy másik tudósítónk jelenti: „Általános bankrészvényársaság” cégjegyzéssel 200.000 korona alaptőkével Losonezon pénzintézet alakult. A bank létrejötté szorosan kapcsolatban áll a pánszláv térfoglalással. Az alapítók és igazgatósági tagok, leszámítva hat nógrádmegyei tót földmivest, mindnyájan országos nevű pánszláv vezérférfiak. Közük foglalnak helyet Mudrony Pál, Dula Máté, dr. Fajnor Vladimir, dr. Vétel János, dr. Medveczky Lajos, Pieter Miklós. Igazgatóvá dr. Barovszky Lajos losonezi ügyvédet választották meg, akit az ügyvédi kar nemrégiben társadamilag bojkottált. Magában Losonezon egy részvényt sem jegyeztek.

— **Hőfúvás mindenfelé.** Az utcákat, a tetőket, valamint a távoli mezőket elborította a hó. A már-már felengedő tél újra kitört és szeles-havas hideg idő vette át újra az uralmat. A fővárosban az este nyolcz óra tájt indult meg a havazás és reggelre fehér volt az egész város. Havat jelentenek mindenfelől és sok helyütt forgalmi zavarokat okozott a hőfúvás.

Aradon és az egész megyében mintegy huszonnégy óráig át erősen havazott. A forgalmat a nagy hóesés nagyon megnehezítette.

Késmárkon két nap óta erősen havazik és erős szél dühöng. Hőfúvások miatt a közlekedés sok helyen megakadt.

Nagyszombatban a hőfúvás hetek óta tart. A fogaras-brassói vonalon Szunyogszegnél múlt éjjel a vonat hét óra hosszat vesztegelt nyílt pályán, mert a nagy hó miatt mindaddig nem tudott tovább menni, míg 200 munkás át nem törte a nagy hótorlaszt. Hőfúvás következtében Stanislau, Cernovitz, Podvolociska és Bécsből majdnem az összes vonatok megkése érkeznék. A Lemberg—Jaworow, Lemberg—Kurovice, Borki—Czrymalov vonalakon, valamint a kolomeai összes helyi vonalakon a forgalmat beszüntették. Állandó és erős hóesés következtében az Eisenerz-Vordernburg Markt vonalon a forgalmat ismét beszüntették.

A **Magy. Kir. Államvasutak igazgatósága** jelenti: Hőfúvás miatt a Nyiregyháza vidéki kis vasúton az összes forgalom előreláthatólag két napra be lesz szüntetve. Utban levő árúk feltartandók és a feladók rendelkezésére bocsájtandók.

A pápa—bánhidai h. é. vasút Kisbér—Bánhida vonalrészén az összes forgalom ismét felvétel. A Lemberg—Jaworow h. é. vonalon és a Rottenschlag—Martinsberg között az összes forgalmat ismét felvették. Tecucin—Vaslau, Jassy—Crasna—Husi, Jassy—Paskalny, Jassy—Doroha és Vaslau—Unghe vonalon az összes forgalom szünetel. Krajnova—Calafac—Galac, Marosest—Burgujen, Verest—Abiud, Talanca—Comanest, Mojnést—Bacan, Piatra—Verest—Botosan, Leodra—Doroha vonalon az áruforgalom szünetel. **Torontálban** tegnap éjjel erős havazás volt és ma reggelre kemény fagy állott be. A kassa-oderbergi vasút Csacza és Jablonkau állomások közt levő vonalrészén hőfúvás miatt ma reggel 8 órakor a teherforgalmat, előreláthatólag 24 órára, beszüntették.

Kievből jelentik, hogy a délnyugati vasutakon a teherszállítványokat hőfúvások miatt beszüntették. Huszezer munkás dolgozik a vonal szabaddátételén. Két napon belül harmincz vonat akadt meg, néhány közülük kisiklott. A déli helyekre beszüntették a menetjegyek kiadását. A hózivatar, amely a tegnapi napon vesztette intenzivitásából, ma ismét oly erővel lépett fel, hogy a pályatisztítási munkálatok teljesen eredménytelenek. Ennek következtében gyakoriak a vonatkisiklások. Az Odesszával való személyforgalmat ugyan tegnap ismét megkezdtek, a legtöbb vonat azonban Smerinkánál nem tudott tovább menni és Kiebbe kellett visszatérnie.

Galicia minden részéről nagy hőfúvásokat jelentenek. Két nap óta egyre havazik és egyes községek teljesen megközelíthetetlenek. Nyolcz galicziai vasútvonalon szünetel a közlekedés. A tarnopoli kerület falvai el vannak zárva a külvilágtól és még szánon sem lehet odajutni. Az orosz határhoz közel két személy- és három tehervonat akadt és már csak a mozdonyok kéményei merednek ki a hó alól. Száz meg száz munkás és katona dolgozik a pálya szabaddátételén.

— **Nő és férfi párviadala.** Nem mindennapi párviadal híre érkezik Pétervárról. **Puriskevics** dumaképviselő a minap sértő levelet intézett **Filosofo** asszonyhoz, a nemrég lezajlott pétervári női kongresszus főszervezőjéhez. A sértő levél miatt egy Mariapólból való asszony távirati uton párbajra hívta ki Puriskevics képviselőt, aki a kihívást elfogadta. A párbaj elé nagy érdeklődéssel néz egész Szentpétervár.

— **Jubiláló református papok.** Szűk családi körben ülték meg **Kálmán Dezső** kölesdi református pap, ismert tárczaíró és **Sájer Sándor** kölesdi evangélikus pap, lelkeskedésük, illetve írói működésük 40 éves fordulóját. A kölesdi kaszinó a két jubiláns tiszteletére közvesorát rendezett, melyet diszkögyűlés előzött meg. **Koritsánszky** Dénes elnök szép szavakkal üdvözölte a veterán írókat, mire a jubilánsok melegen megköszönték az üdvözlést. A jubilánsokat még számos felkötésben ünnepelték.

— **Megs. ünnek az összes szakszervezetek.** A belügyminiszter egymásután felfüggeszti a szakszervezeteket oly indoklással, hogy sztrájkalapra gyűjtenek, vagy bérharczok esetén tagjaikra presziót gyakorolnak. Miután ilyen viszonyok mellett a szakszervezetek ugyse fejthetnek ki működést, már egy hónap előtt felmerült az az eszme, hogy szünjenek meg az összes szakszervezetek és csak titkos szervezetekben tömörüljön a munkásság. A kávéházi pinceszervezet gyűlésén Jászai Samu, a Szakszervezeti Tanács titkára hivatalosan bejelentette, hogyha meg nem szünik a szakszervezetek üldözése, az összes szakszervezetekből álló küldöttség felmegy gróf Andrássy belügyminiszterhez s kijelentik, hogy az összes szakszervezetek beszüntetik működésüket.

— **Chauffeurök sztrájkja.** Az Arad közelében levő gépkocsi-omnibusz-gyár chauffeurjei tegnap megkezdtek a sztrájkot. A sztrájkolók a napokban beadványt intéztek a városi tanácshoz, amelyben helyzetük javítását kérték, amelyre elutasító választ kaptak és erre kimondták a sztrájkot. Tegnap egyetlen automobil-omnibusz sem közlekedett. A tárgyalások folynak.

— **Meggyilkolt tanító.** Rösler Hugó besztercei szász tanítójelöltet fején két lösebbel haldokolva találták. A vizsgálatot megindították. A rendőrség szerint több jel arra mutat, hogy a gyilkosságot egy lakótársa, Krémer Márton tanárjelölt követte el dühében, vagy örülési rohamában. Krémert nyomozzák. — **Kolozsvárról** éjjel jelentik még: Krémer Márton tanárjelöltet, ki Rösler Hugó nevű kollégáját lelőtte, egy Orbók Attila nevű joghallgató lakásán, kinek német órákat adott, sebesülten találták meg. A merénylő tanárjelölt ugyanazon Browning-revolverrel, melylyel társát lelőtte, öngyilkossági kísérletet követett el. Méder Gábor rendőrfogalmazó Krémert a kórházba szállíttatta, hol konstatálták, hogy sebe nem veszélyes s még az éjjel folyamán megkísérlik kihallgatását. Rösler haldoklik.

— **Szocialisták gyűlése.** A magyarországi szocialdemokrata-párt vasárnap két helyre hirdetett népgyűlést a lakásuzsora ellen. Az egyiket délelőtt tíz órára a Mátyás-téri Burger-kávéházba. Néhány száz főnyi tömeg gyűlt össze mindkét helyen, amely a szocialdemokrata-párt kiküldött szónokának rövid beszéde után, a rendőrség folytonos abuzgólása közben szétoszlott. A jövő héten újra több népgyűlést tartanak a lakásuzsora ellen. Hétfőn a Lajos-utca 149. szám alatt levő Lindmayer-féle vendéglőben és a Dohány-utca és Alsóerdősor-utca sarkán levő Krizmanics-féle vendéglőben, továbbá Ujpesti az Árpád-utca és Váci-ut sarkán levő Neubauer-vendéglőben, a Váci-ut és Vörösmarty-utca sarkán levő Tillinger-féle vendéglőben és a Templom- és Deák-utczák sarkán levő Rippert-féle kávéházban lesznek népgyűlések. Keddén a Jászberényi-ut 43. szám alatt levő Herbert-féle vendéglőben, szerdán Ujpesten a Főzsa- és Ösz-utczák sarkán levő Bulics-féle vendéglőben és a Róza- és Jókai-utczák sarkán levő Demokrata-körben tartja meg a párt tiltakozó népgyűléseit.

— **„Kossuth Lajos azt izente, elfogyott a regimentje”** . . . Ez a címe annak a hatalmas képnek, mely a Kossuth-muzeum kiadásában jelent meg. A legnagyobb színes olajnyomat a kontinenzen, lévén 170 centiméter széles és 130 centiméter magas. 150 korona ellenében küldi meg a Kossuth-muzeum díszes, szeles aranykeretben. Egyszerűbb keretben 100 korona az ára. Kapható 10 koronás havi részletfizetésre is. Meg kell szerezni a képet minden igaz hazafinak, mert tárgya lélekemelő, kiállításra művészi és mert a befolyó jövedelem a Kossuth-muzeum fenntartására fordított. Akí 10—20 koronát küld, az megkapja Hoek János: „Rákócziné” című remek munkáját diszkidásában, vagy egyéb igen szép műveket. A Kossuth-muzeum VIII., Népszínházuteza 23. szám alatt van.

— **Meghiusult gyujtogatás.** Vasárnap éjszaka Krausz Jenő épületfanagykereskedőnek Óbudai-rakpart 7. számú telepén észrevették, hogy több helyen lángok csapnak fel. A tüzet nyomban eloltották. Megillapították, hogy a telep öt helyen valaki az épületek közé zsiros és petrolumos papírokat rejtett s azokat meggyújtotta. A rendőrség nyomozza a gyujtogatókat.

— **Az Ujságírók Egyesületéből.** A Budapesti Ujságírók Egyesületének választmánya ma délután ülést tartott. Herceg Ferencz elnök kegyelettel emlékezett meg a sajtó kiváló munkásának, Sturm Albertnek haláláról. Erdemeit a választmány jegyzőkönyvében örökíti meg és a családhoz részvétiratot intéz. A napirend során a választmány foglalkozott a politikai lapoknak a magyar államvasutak pályaudvarairól való kitiltásának ügyével és a következő határozatot hozta: Miután a 1848: XVIII. t. rez. kimondja, hogy gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és szabadon terjesztheti is, a választmány ez adminisztratív rendszabályt a sajtószabadság szellemébe ütközőnek tartja és ellene tiltakozik. Több folyó-ügy elintézése után dr. Veres Mihály hírlapírót az egyesület rendes tagjai sorába felvették.

— **Bűnös születésznő.** A rendőrség letartóztatta **Józsa Györgyné**, született **Bartos Katalin** születésznőt, aki jópénzért segítséget nyújtott bájba jutott leányoknak. Legutóbb ilyen műtet végzett egy nyomdászleányon, aki súlyos beteg lett utána. **Józsa Györgyné** már többször volt büntetve.

— **Mégfagyott emberek.** Ruttkárol jelentik: Krajcsi István vasuti munkást a múlt éjjel megfagyva találták. Valószínűleg ittas állapotban elaludt. — **Körmöczbányáról** jelentik: Minich Tamás negyvenéves családos favágót az országuton megfagyva találták.

— **Gyilkos tolmács.** Borzalmas rablőgyilkosságot követett el **Phönixvilleben** egy oda vándorolt **Skorup József** nevű magyar-lengyel tolmács. Skorup egy alkalommal tolmácsosok közből megtudta, hogy **James Harry** és **Albie**, két cüszgazdag testvér, meglehetősen nagy összeget tartanak állandóan a házukban és hogy ékszereik értéke is meghalad 4—5 ezer dollárt. Ettől a pillanattól kezdve Skorup, akit mindenki szorgalmas, jóra való embernek ismert, egészen megváltozott. Folyton a James testvérek háza körül ólalkodott, de nem tudta magát részánni véres terve keresztülvitelére. Körülbelül tíz napig vívott szörnyű túsát, míg végre is a pénzvagy rávitte a kegyetlen gyilkosságra. Éjjel behatolt a két gazdag testvér lakásába és mindkettőt meggyilkolta és kirabolta. Mielőtt azonban a rettenetes gyilkosság színelhelyét elhagyta volna: mindkét testvért összedarabolta és egy ládába gyömöszölte. Ugy lát-szik, hogy a borzasztó gyilkosság nyomait akarta valahogyan eltüntetni, de végül is belátta, hogy ez lehetetlen és a ládába gyömöszölt két holttestet a szobában hagyta. A szörnyű gyilkosság elkövetése után a gyilkos tolmács előbb **Mack Creebe**, azután pedig **West Chesterbe** menekült, ahol tíz nappal ezelőtt elfogták és visszavitték **Phönixvillebe**. A gyilkos tolmács, aki nős ember és két gyermeke van, aligha fogja elkerülni a vilamos széklet.

— **A pinzérérek gyűlése.** A pinzéréreknek munkaadóikkal kollektív szerződésük volt, mely szerint hetibérik tízennégy korona. Miután a kávécsérek ezt a szerződést többször megszegték, a pinzérérek szabadnak érezvén magukat, a ma tartott gyűlésen **Fodor Pál** indítványára elhatározták, hogy fizetésüknek husz koronára való felemelését fogják testületileg előterjeszteni. És hogy követelésüknek érvényt is szerezzenek, hetilappá alakított szaklapjuk köré csoportosulnak és szabad szervezeté alakulnak, melynek az az előnye, hogy semmiféle törvénybe nem ütközik.

— **Házasság.** A dohány-utcai templomban vasárnap dében fényes esküvő volt. **Fleischl Sándor** budapesti dán főkonzul vezette oltárhoz **kemenesmihályfalvi Deutsch Antal** közigazgatási író leányát, **Olgát**. A templomban ebből az alkalomból a társadalmi és közgazdasági világ legelőkelőbbjei adtak egymásnak találkezőt. Az esketési-szertartást **Lozarus** főkéntor vezette. **Dr. Köhn** Simuel főrabbi a szertartás végén szép beszédet intézett az ifjú párhoz, amelyet valóságos el-firasztottak szerenesekívánatokkal. **Fleischl Sándor** és fiatal felesége vasárnap este az orient expresszel Biarritzba utaztak nászútra.

Turchányi Olgát, a Népszínház volt bájós művésznőjét eljegyezte **Mariházy Miklós**, a kecskeméti színház igazgatója. Az esküvő március hó folyamán lesz.

Horváth János Páljáról eljegyezte **Molnár Júliát** Szilasháson.

Fuchs Jenő szobrász, iparművész, vasárnap délután tartotta esküvőjét **Urai Teruskával**, **Urai Jakab** kis-sebisi főgépész bájós leányával Budapesten.

Ma vezette oltárhoz **Magurányi Sándor**, **Magurányi József** esztergomi székesfőkáptalani főügyész fia, **Nyirák Ilonkát**, **Nyirák Lajos** pénzügyi tanácsos, a Park-Club titkáranak leányát.

Sátory Ellit vasárnap d. e. vezette oltárhoz **Kármán József**, a Magyar keresk. r. t. cégvezetője.

— **Nászajándékok**, jegygyűrűk legelőnyösebben **Polgár Kálmán** művész ékszerlelő, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29., I. em. szerezhetők be. Nagy képes album-árjegyzék bérmentve küldetik.

— **Ráth György síremléke.** Maróthy Géza szobrász elkészítette néhai Ráth György síremlékének mintáját, amelyet az emlékmű megbirálására kiküldött bizottság tegnap tekintett meg. A kiváló szakértőkből álló bizottság Molnár Viktor államtitkár elnöke alatt a síremlék egy architektónikus, mint szobrászati részét egyhangulag kiválóan sikerült műalkotásnak jelentette ki és a mintát a kivitelre alkalmasnak mondotta. A síremlék karrarai márványból készül s egyik elsőrendű dísz lesz a kerepesi-uti temetőnek.

— **Szerencsétlenség egy pályaudvaron.** A főrenszárai pályaudvaron vasárnap reggel tolatás közben az egyik vasúti kocsit elütötte Nagy András péczeli születésű huszonnyéves vasúti kocsitolómunkást. A kocsit kerekjé keresztlimentek a szerencsétlen ember testén, úgy, hogy ez nyomban kiszervezett. A holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

— **Az álarozos leány merénylete.** Tegnap este Fiumében nagy néposhülyet okozott a Via del Pontén egy álarozoslány merénylete, aki Mattasich Antal banktisztviselőt megtámadta. A merénylő leány neve Bole, álarozosan a gyanútlanul hazamenő Mattasichhoz csatlakozott és rövid szóváltás után észre fent késsel Mattasich arcába vágott oly erősen, hogy a fiatalember arcán és nyakán súlyos megsérült. A leány azután elfutott. Mattasich a közelében lévő kórházba ment, ahol sebét bekötötték és kocsin hazaszállították. A vizsgálat megállapította, hogy a leány boszúból követte el tettét, mert Mattasich hosszú időn át benső viszonyt folytatott vele s azután elhidegült iránta. A leánynak ez nem az első tette. Hasonló merényletet ugyanílyen ok miatt már többször elkövetett.

— **A tüzoltók zaklatása.** Az utóbbi időben gyakran megtörtént, hogy a tüzoltóságot éjszakán idején hamis hírekkel félriasztották. A tüzoltóságok, amelyeknek nem volt módjukban, hogy a telefon útján tett bejelentés valóságáról meggyőződést szerezzenek, mindannyiszor kivonultak a bemozdott helyre. A szombatról vasnapra virradó éjjel is kivonult a tüzoltóság a Gát-utca 28. számú háza elé, ahonnan tetőtűzet jeleztek. A jelzés újra koholtnak bizonyult, mire az ügyeletes tiszt följelentést tett a rendőrségnek az ismeretlen „tréfaszerző“ ellen. A rendőrség az egyszer erőlyes nyomozást indított és sikerült is a tüzoltóság zaklatóját Horváth Ferencz kintornás személyében a Rujder-kávéházban elfogni. A kintornás ellen megindították a kihágási eljárást.

— **Letartóztatott házostromlók.** A minap a tulajdos béremelés miatt megostromolták özv. Káli Jánosnének a házat is a Mohács-utczában. Káliné ugyanis Friedmann Lipót és Krausz Gyula ügyvédöknek adta bérbe a házat, akik nagy összeggel emelték a lakásbért s a régi házmestert elbocsátották. A lakók emiatt összerongáltak a gázvezetéket, a vízvezetéket és betörték a házmesteri lakásba is. A rendőrség vizsgálatot indított az ostrom dolgában s ma magánosok ellen való erőszak címén letartóztatták Kovács Károly cipészt, Marker Ferencz napszámost, Golda Mártonné, szül. Grosz Eleonóra varrónót. A rendőrség tovább folytatja a nyomozást.

— **Garázdalkodó őrmester.** A Lipót-körút és Koháry-utca sarkán vasárnap reggel nagy botrány volt. Szedlaesek Vilmos 52. gyalogezredbeli őrmester ittas állapotban félkapaszkodott a Közveti Vaspálya-Társaság egyik szorogásig megtelt kocsijára. A kalauz felszólította, hogy szálljon le a kocsiról, az ittas ember káromkodással felelt. A kalauz erre megállította a kocsit s jelentést tett az őrmester garázdalkodásáról Valatni Béla ellenőrnök. Ennek sikerült Szedlaeseket a kocsiról letaszkolnia, ami annyira felbőszítette az őrmestert, hogy kardot rántott s rávágott veje Valatni Bélára. Utas közben szerencsére a kard lapjára fordult, úgy, hogy az ellenőrnök komoly baja nem esett. A garázdalkodó katonát erre az összeverődött közönség tetészéki feljelentésében bevittek az V. kerületi kapitányságra, ahol kihallgatás után átadták a katonai őrszolgálatnak.

— **A szerető boszúja.** Pintér Gyula gépszereelő tegnap akarta az esküvőjét megtartani Rákospalotán. Reggel nyolcz órakor elment a templomba, hogy meggyőnjön. A templom kapujában azonban megleszte a régi kedvese, Nikó Jozsefné, gyári leány és leöntötte vitriollal; Pintér az arezán és a kezén súlyos sérülést szenvedett, de azért utána szaladt a leánynak, belecipelte egy kapu alá, arezát ütötte és vitriollal leöntött kabátját az arezához dörzsölte. A leány, aki csak egy kisse sértült meg, letartóztatták. A rendőrség elmondotta, hogy hat évig élt együtt Pintérrel, aki házasságot ígért neki, de nemrég cserben hagyta. Akkor megfenyegette, hogy lelövi, mire Pintér a rendőrségre kísértette. Emiatt nagyon elkeseredett. Már tegnapelőtt le akarta önteni Pintér vitriollal, de a fiatalember a menyasszonyával jött és azt az elhagyott leány nem akarta bántani. Nikó Jozsefnét letartóztatták.

— **A fuvarosok mozgalma.** A belügyminiszter, mint ismeretes, a múlt héten felfüggesztette a budapesti tolatás- és fuvaripari munkások szakszervezetét. A fuvarosok tegnap délután a városligeti Barokaldi-kertben gyűlést tartottak, melyben tiltakoztak a főlösztatás ellen s kimondták, hogy ha majd több lesz a munka és kevesebb lesz a munkálatlan ember, akkor majd sztrájkba állanak. A gyűlésen Tarczai Lajos, Buchinger Manó, Jászai Samu és Vágó Béla beszéltek, utóbbi a pinczerek és kávéfőzők felfüggesztett szakszervezete nevében. A gyűlés rendben oszlott szét. Ma délelőtt a főkapitányságon egy küldöttség bejelentette, hogy a fuvarosok tüntető sétát akarnak rendezni szerdán délelőtt. A menet kilencz órakor a Tisza Kálmán-térről indul és a Népszínház-utczán, Rákóczi-uton és Kossuth Lajos-utczán vonulna végig. A főkapitány megengedi a fölvonulást, de csak oly feltétel alatt, hogy ha a bejelentők elvállalják a felelősséget azért, hogy semmiféle rendbontás sem történik.

— **Munkásgimnázium.** Tegnap volt a magyarvári munkásgimnázium ünnepes megnyitása, amelyen János Gyula tanfelügyelő tartotta a megnyitó-beszédet. A hallgatók között sok idegenajku iparos volt látható. Az első előadást Rappensberger Vilmos kegyesrendi gimnáziumi igazgató tartotta. Az előadás befejeztével gróf Apponyi Albert kultuszminiszterhez üdvözlő táviratot küldtek.

— **Halál rodlizás közben.** Pozsonyban Szimeth Lajos felsőkereskedelmi iskoláj tanuló szombaton délután két társával a hegyekben rodlizott. Szimeth vigyázatlanságból nekiment egy homokrakásnak, a szán felborult és Szimeth olyan sérüléseket szenvedett, hogy belehalt sebeibe.

— **Elfogott tolvajok.** A magyar államvasutak istvántéki főműhelyében már régebben észrevették, hogy lopkodják a kocsik fémalkatrészeit. Körülbelül 1000 koronát érő holmit loptak el. A tolvajokat a rendőrség ma Czimmermann Mihály, Macska Pál, Bokros János, Bajor Mátys és Hegedűs György napszámosok személyében kinyomozta és letartóztatta. — A rendőrség letartóztatta Weiczner Dávid 25 éves írkokot, aki tegnap a Magyar Színházban Widder Félix tanár cigarettatárczáját kilopta.

— **Kalapácsesal agyonütötte.** Bakóvárott Bleyer János ottani lakos összeveszett leányával és a kutba akarta dobni. Leánya férje, Balogh József felesége segítségére sietett és apását kalapácsesal úgy fejbeütötte, hogy az rögtön meghalt.

— **Betörők garázdalkodása.** Szombaton több helyen történt betörés a fővárosban. Betörők jártak Molnár Viktor államtitkár Izsó-utca 4. sz. házában levő lakásán, ahonnan száz koronát érő holmit vittek el. Csoszánák Benő altábornagynak a Ferenz-körút 39. szám alatti lakásáról kétszáz koronát érő holmit loptak el. Szombaton tolvajkulesesal felnyitották a Kazinczy-utczában Diamant Nándor magánhivatalnok lakását, ahol szintén több száz koronát érő holmi lett a betörők zsákmánya.

— **Megakadályozott öngyilkosság.** Karlwerek Hedvig 20 éves napszámosnő tegnap este a Rudolf-parkról a Dunába akart ugrani. Az őrszem azonban észrevette a szándékát és megakadályozta az öngyilkosságot. A leány elpanaszolta a főkapitányságon, hogy összeveszett Berecz Sándor napszámossal, akivel Nádor-utca 38. száma alatt közös háztartásban élt és emiatt akart meghalni. Az elkeseredett leánynyal megígértették, hogy lemond öngyilkos szándékáról, azután szabadon eresztették.

— **Ököllel agyonverte a sógorát.** Margittán Demeter Mihály gazdaember rendes szokásához híven, részegen állított laza és amikor e miatt felesége szemrehányást tett neki, dühöngve az aszszonyra rohant és kés-el agyon akarta szurni. Az aszszonynak sikerült kimenekülni kezei közül s egyenesen szülői házához sietett. A férj utána rohant, de itt az üldözött aszszony öcsese útját állta, majd mikor a feldühödt ember őt is bántalmazni akarta néhány hatalmas ökölesapást mért a fejére, úgy hogy az néhány percnyi kilődás után meghalt.

— **Fiatál szélhámosságok.** A rendőrség ma két fiatal szélhámost tartóztatott le. Az egyik Mészáros Dezső 20 éves mázólósegéd. Ez megleszte, amikor Koller József műszerész kerékpárját javítani küldte Schlesinger Vilmos Oroda-utca 19. számú műhelyébe és másnap Koller megbízottjának adva ki magát, elvitte a kerékpárt, amelyet gyanútlanul átadtak neki. A suhanézt akkor tartóztatták le, amikor a kerékpárt el akarta adni. — A másik szélhámós Szeveresváry József 19 éves cipészsegéd, aki Amerikába akart kivándorolni. Az utl. költséget olyanformán akarta összehozni, hogy Benke Zsófi napszámosnő 400 korona megtakarított pénzét házassági ígéretekkel kicsalta. A detektívek éppen akkor fogták el, amikor vonatra akart szállni.

— **Halál az utcán.** A Ráday- és Hentes-utczák sarkán vasárnap délelőtt összeesett és rövid kilődás után meghalt Molnár József 82 éves volt 48-as honvédtizedes. Szívszélhűdés ölte meg. Holttestét a honvédmenedékházba, onnét pedig a gyáli-uti honvédhelyőrség halottasházába vitték. Temetése kedden délután 3 órakor lesz.

— **Lövöldöző örült.** Az éjszaka a Hunyadi-utca és Üllői-ut sarkán levő vendéglő előtt Oroszi Mihály huszonnyolcz éves szabóság rálőtt Balaratics József huszonöt éves gőzmosóintézeti alkalmazottra, akit a golyó a balkarján sebzett meg. Oroszi azért haragudott meg Balaraticsra, mert egy korosmában összeveszték és emiatt Oroszit kidobták. A merénylő elmenekült, a revolvert a Dunába dobta, majd önként jelentkezett a főkapitányságon. Oroszit megvizsgálta a rendőrorvos és elmebetegnek találta. Oroszi már kétszer volt a lipótmezei tébolydában. Évekkel ezelőtt meg akarta ölni a feleségét és gyermekeit, de ebben megakadályozták.

— **A vallási meggyőződés.** Pusztaföldváron Medgyesi Lajos gazdálkodó házasságkötésze alkalomával vonakodott aláírni az anyakönyvvezetőnél a házassági jegyzőkönyvet. Az anyakönyvvezető kérdésére kijelentette, hogy vallási meggyőződése tiltja a jegyzőkönyv aláírását. Az anyakönyvvezető ezután azt kérdezte tőle, mit ért a vallási meggyőződés alatt. Erre Medgyesi azt mondta, hogy ő nem tudja, de azt mondták neki, hogy ezt felelje.

— **Tüziadalom.** Könnyen végzetessé válható veszedelem támadt ma a vasmegyei gazdasági egyesület nagygyűlési gazdaságfolyamának záróvizsgáján. Vizsgálat közben az első emeleten, ahol a vizsga folyt, tűz ütött ki. A vizsgálati teremben mintegy háromszáz ember volt összeszűfolva, köztük Ernuszt Kelemen főrendiházi tag, Keller Gyula, a földmivelésügyi miniszter kiküldöttje, Sinkovics főszolgabíró és számos előkelő földbirtokos. A teremben levők közül valaki tüzet kiáltott, mire valamennyien az ajtónak rohantak egy más hátán keresztül. Ernuszt és Sinkovics nyugalmra intették a tolongókat, hogy a szomszédos házban van baj, de nem használják. A tömeg egy nagy része kimenekült, míg a vármegyei urak utójára maradtak. A visszamaradtak közül többen nekivágtak a már égő lépcsőnek és szerencsésen kimenekültek, azonban mintegy ötvenen a teremben szorultak és az ablakon akartak kiugrani, azonban Sinkovics főszolgabíró létráért kiabált. A visszamaradtok a gyorsan előhozott létrákon menekültek, míg Sinkovics főszolgabíró, Szigethy földbirtokos a villámhárítón másztak le és így mind a háromszáz egyének sikerült kijutni. A tüzet két órai munka után eloltották.

— **Minden órának leszakasz virágát!** Szépen és bőlesen mondja ezt a böles. Amde jól járó pontos és megbízható óra hiányában miként lehessen számon tartani az órákat? A megoldás egyszerű. Polgár Kálmán őrmester (műhely, raktárak és elárúsítás Budapest, VII., Erzsébet-körút 20. sz. I. em.) órai ógy megbízhatók, hogy aki az órai után igazodik, hiány nélkül szakaszthatja le minden órának virágát. Megbízható járásu pontos órák és divatos ékszerekről kívánatra nagy képesalbum-árjegyzéket bérmentve küld a cégvezetés.

— **Halálozás.** Sámson Tibor fővárosi árvászéki ülnök február hó 20-án elhunyt. Temetése február hó 22-én délután négy órakor volt a X. ker., Állomás-utca 12. sz. gyászszobából.

— **Pásztor István,** a m. kir. rovartani intézet adjunktusát vasárnap délelőtt temették a farkasréti temető halottasházából. Sirjának Jablonovszky József kir. tanácsos mondott búcsúbeszédet.

— **Brünnből jelentik,** hogy Gomperz Gyula lovag, az urakháza tagja és a brünni kereskedelmi és iparkamara elnöke tegnap este meghalt.

— **Keresztes József** kereskedő Beszterczen 55 éves korában elhunyt.

— **Macsay Lajos,** gróf Károlyi Imre mágoosi uradalmának főszámvevője, 62 éves korában Nagymágooson meghalt.

— **Wimmer Géza,** a Magyar Földhivatalintézet jelzőosztályának főnöke meghalt Budapesten.

— **Kott Ferencz** 48-as tűzérhadnagy életének 87-ik évében elhunyt Magyarországon.

— **Debreczeny József** nagyváradai törvényszéki bíró 57 éves korában meghalt. Temetése tegnap ment végbe a lakosság impozáns részvétele mellett.

— **Rácsky János,** Molnár-utcai ismert vendéglős, a belvárosi polgárok és a „Sasok“ kedvelt vendégőse, vasárnap hajnalban 43 éves korában meghalt. Temetése kedden délután, negyed öt órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

— **Fussy József** földbirtokos életének 82-ik évében végelgyengülésben elhunyt Szilashalászon.

— **Fáji Pál** Ákos, es. és kir. kamarás, nyug. m. kir. honvédtizedes Ajacsióban, Korzika szigetén, hol üdülés céljából a telet töltötte, e hó 18-án 73 éves korában, váratlanul meghalt. Az elhunyt, aki mint vitéz katona vett részt az 1859-iki osztrák-olasz-francia háborúban, nyugalmában vonulása óta birtokán a pestmegyei Galgagyörkön lakott s numizmatikai és történelmi tanulmányokkal foglalkozott. Különböző szakfolyóiratokban több idevágó értekezése jelent meg. Halálát gyermekei mellett nagyszámu, előkelő rokonság gyászolja. Ideiglenesen Ajacsióban temették el.

Dobos Ferenc kiskovácsi ref. lelkész 47 éves korában elhunyt.

Finkay Gyula nyug. uradalmi számvevő ma Nagyatádon 76 éves korában meghalt.

Szödy Elemérné, született Szabó Anna, az Arad és Vidéke függetlenségi lap felelős szerkesztőjének neje, szombaton a gyulai József főherceg-szabatáriumban meghalt. Temetése ma volt Gyulán nagy részvét mellett.

Dr. Czerny Tamás, az osztrák urakháza tagja, Prága volt polgármestere ma d. u. Prágában meghalt.

x Czélszerű ajándék legjobb harisnyáruk, Röslernél Bpest, V., Harminczad. utca és József-tér sarkán.

x Fodor-féle vivóterem a Koronaherezeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vivásra.

x Bob-hashajtó a legkellemesebb, 10 fillér.

x Új czimbalom. Mogyoróssy Gyula hangszer-gyáros, Budapest, VIII., Kerepesi-ut 71. feltalálta az aczélszerkezettű czimbalmot s így a czimbalmot a leg-tökéletesebb hangszerek közé emelte. Bő ismertetést ingyen küld a feltaláló.

Ostromok.

Budapest, február 22.

Sovány, kicéhezett emberek, akikből az élet már kiszívta a friss, az akarásra kergető vért, összeálltak és elkeseregtek a maguk künjait, fölzokogták a fájdalmukat és elsírták a fázó, éhező nyomorúságukat. Akiknek az egész élete nem volt más, mint alávetettség, megalázkodás, azokat egy csoportba verte össze a nyomorúság és az életük elviselhetetlensége. És akkor, amikor együtt voltak sokan a nyomorgók közül, beleröpült a levegőbe valami mélysz, forradalmi gondolat, amilyen azelőtt talán még titokban sem forrott az emberek lelkében. A gyávák, az örökké elnyomottak és örökké kiszorítottak, akik odahajtották a nyakukat az igába és akik el sem tudták képzelni az életet elnyomottság és megvetettség nélkül, most egyszerre bombavető-lelkűek, forradalmi barrikádőrök lettek. Megéreztek azt az öserőt, amely a tömegükben rejtett és kitört belőlük az erősek öntudata. Az ökleiket, amelyeket azelőtt csak gépforgatásra, dikicsmarkolásra használtak, most megkeményítette a mindnyájuk ereje, a tömeghatalom diadalmas, sikerre részeg megőrzése. És fölemelkedtek az emberek az asztalok mellől, büszkére ütődött föl a fejük, megpezdült a Gracchusok vére a testükben és megindultak az ernyedtlelkűek, a megnyomorítottak ostromra, rohamra. Fölkorbácsolódott az ősz harezok vihara, szenvedélye, megmarkolta a sikerre induló tömegeket a kitombolás, a pusztítás vágya és amire kiérték az utcára, nem volt közöttük egy se a régi nyugodt, fejet hajtó emberek közül. Kiütött bennük az atavizmus, vérben, romokban kéjtelgő ősök vére lobbant föl az erükben és mentek ostromra az elnyomók ellen, az uszorások ellen, a zsarnokok ellen. Új szabadságharezok fénye gyult ki az arczokon. Új forradalom dühe tombolt az utcákon. Véres szomjazó ének tört akkordjai kavargtak a levegőben. És az ég peremére kiült a proletárlázadások, a rabszolgaküzdelmek pirossága...

Kétségbeesztő üvöltés, kinpadra vonszoltak fajgatása hangzik fel Pest utcáin. Nincs lakás, nincs hajlék, kijutnak az emberek az utcára, megérik a husunkat a háztulajdonos urak, a jól táplált, nagyhasu, vastag aranyláncos, sealskinprémes uszorások. Minden nap sok, sok emberrel találkozni, akik kétségbeesetten panaszolják el a lakásnyomorukat, akiket összetör, félénk tekintetűvé, görbehátúvá, behuzott nyakúvá tesz a folytonos sikertelenség, a folytonos hajsza. Vergődő, szenvedő embereket tehetetlen semmivé silányít a betetőzése a sok nyomorúságnak: a lakásbaj. Fölér az ajkukon a panasz, hogy nem bírjuk ki ezeket a kétségbeesztő állapotokat, hogy megöl bennünket ez a rettenetes uszora. És mintha lemondtak volna már a szabadulás, a nyugodt, boldog lét minden reményességéről, nem jut eszükbe, hogy itt a panaszkodásnak, a fajnak nincs helye, hogy itt tenni, cselekedni kellene, hogy itt meg kellene akadályozni valahogyan ezt a hallatlan uszoráskodást. Eszükbe sem jut a proletárok dacossága, a rombolás, az összetörés és eszükbe sem jut, hogy az ökleiket útszere is lehet használni és hogy a

nyomorúságot nemcsak megszenvedni, de össze-törni is lehet.

Három házat megostromoltak a lakóik. Háromszor összeverődtek a panaszkodók és tönkretettek három házat. Minden összeverődés, minden egyesülés után egy-egy uszorást, egy-egy házat.

Mit jelent ez? Az egyedülálló emberek cselekvésre képtelenségét? A tömegpszichológia tételeinek igazságát? Az ősi emberérzések fölülkerekedését. Az elfojtott düh gigászi kitörését? Vagy talán közeledését a nagy leszámolásnak?

A három ostrom adós maradt a felelettel. A szociológiai tünetenyek faktorait nem mutatták meg az ostromok. Nem lehet most még különválasztani a lárms ostrom okait és tényezőit. És még nem lehet tudni, micsoda nagy áramlatnak a korai jelentkezői voltak.

De egy kapcsolat világos. Három egyesülés: három ostrom. Ahányszor tömeg lett a kizsákmányoltakból, annyiszor ordított föl az utcai forradalom lármaja.

Ugy látom, nagy, nagyon nagy egyesülést és nagy, nagyon nagy ostromokat jelentettek be a házak ostromlói. Ostromokat, amelyben ledőlnek a házak, a paloták, az uszorások, a gazemberek és amelyben ujjongó, üvöltő diadalt ülnek meg kifosztott, kivert ezerek. Véres, nagy ostromok jönnek. Véres nagy ostromok marseillesi lógnak a levegőben. (d.)

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) Szimfónikus hangverseny. Talán első eset zenei életünkben, hogy zenekari hangversenyen kitétek a táblát, hogy „minden jegy elkel”. Ez a nagy érdeklődés Claude Debussy szimfónikus zenei műveinek, a „La Mer”-nek szült. Ujabbán sokat hallunk Debussy-ról, a francziák legmodernebb zeneszerzőjéről és így nem csoda, hogy most, amikor végre hallhattuk is az egyik művét, ilyen nagy volt az érdeklődés. Az is bizonyos azonban, hogy Debussy rászolgált erre az érdeklődésre. A művészetek általában és így a zeneművészek is oly eruptív átalakulásokon megy keresztül napjainkban, hogy csak nagy objektivitással mondhatjuk ki, hogy ez vagy az az irány jelöli meg a jövő művészetének útját. Kétségtelen, hogy Debussy egyike az utjelzőknek és ha nem is bizonyos, hogy rajta keresztül fog a jövő zenéje kialakulni, megjelenése a zeneirodalomban erős nyomot fog hagyni. Ha a „L'art pour l'art” teóriát a maga teljességében akarjuk alkalmazni, úgy vita tárgyat képezheti vajjon Debussy megfeld-e teljesen e tan követelményeinek. Ő a feladatát nem az abszolút zenei harmóniák egymás mellé állításában látja, hanem a természet jelenségeinek hangfestéssel való visszaadását. Azonban, ha elfogadjuk, hogy a természet a művészeti jelenségek olyan komplexuma, melyekből a művész a saját művészetére eső részt érzéki meg, úgy Debussy még eme legszigorúbban határolt művészeti elméletnek is megfelel. A ma bemutatott „La Mer” szimfóniai költeménye a hangfestés tökéletes mintaképe. E zene hatása alatt átéljük a tenger nagyszerűségének minden fázisát. A legtávolabbi morajtól kezdve a hullámoknak a parthoz csapódásáig színes, gazdag változatát nyújtja. Igaz, hogy ez nem a legszorosabban vett zene lapjára tartozik, de e nagy elementáris ereje mellett, azután harmónia és hangszerezési szempontból nézve a dolgokat is zseniális készséggel találkozzunk. Hogy a hangfestés nem ideális zenei alap, koncedáljuk. De viszont ezt a pikurális témát annak keretein belül zeneileg megoldani már az abszolút zenei feladat. És ez sikerül Debussynek. Amint hogy a Puvris de Chavanne képei egy irodalmi téma keretén belül klasszikusan pikurális magaslatra emelkednek, úgy a Debussy festői témája is tisztán zenei megoldást nyer. Kun László és derék zenekara a tőlük telhető legjobbat produkálták. Természetes, hogy egy ilyen merőben új zenei felfogás interpretálásánál elkerülhetetlenek az apróbb zökkenések és értelmetlenségek, azonban az egész műről igen élvezhető és

intenzív képet nyújtottak. A hangversenyt Mendelssohn-nak a „Szentiványi álom”-hoz írt nyitányával kezdték. Ezt Fenyves Jenőnek igen színes és sok tudással megcsinált „Parasztlakodalom” című zenei költeménye követte. Heydn es-dur szimfóniájával fejezték be a sikerült hangversenyt. A közönség érdeklődése az egész est folyamán igen éber volt és ha az újdonságot nem is fogadta valami kitörő lelkesedéssel, ez csak a mű túlságosan szokatlan kifejezési módjának tudható be. Kétségtelen, hogy az a nagy érdeklődés, melyet közönségünk a legmodernebb zene iránt tanusít, legjobban bizonyítja, hogy nálunk a zeneművészetnek örvendősen fogékony talaja van. (o. d.)

(*) Ysaye Jenő. Amióta utoljára itt járt nálunk: talán még mélyebb lett a művészete. Leszűrődött, kikristályosodott és átférférfódott tiszta, csodálatosan egyszerű és csodálatosan mélyesges művészeté. A szédületes, könnyed technikája hátterbe szorul és csak a művészi kifejezés és átérzetés eszközévé lesz. Ysaye a stilusnak és elsősorú művésze; termékeny, alkotó lelke felszívja magába a harmoniákat és átgyurva, földolgozva szóltatja meg. A játéknak megvan a maga sajátos architektúrája: ösztönzerű, éles ritmikájával bámulatos dinamikai hatásokat tud kihozni és mintha reliefbe verné, — művészi módon emeli ki a kidomborodott részleteket. Színes, csupa mélység, csupa lélek az előadása, zokogó érzések, finom hangulatok szállnak ki a hegedűjéből, amelynek az érzelmes, széles tónusa belemarkol a lelkekbe. A stilus művésze, talán leginkább a Mozart D-dúr szonátájának előadásával tűnt ki. Az első tételt csipkeszerűen, rokokó-stilusban játszotta meg, az andantéba pedig sok, sok érzést vitt bele csillogó kantilénájával. A Vista-féle A-moll hegedűversenyben itt ott mutatott valamit a technikájából is, de mindig az a szubtilis, izig-vepig művész Ysaye maradt, akiből a technika sohasem csinált artístát. Pompásan játszotta meg a Bruck Fantasia acossaise-ét is és elkápráztatt a legatíval, de a legtisztább, a legnemesebb művészetet a Haendel largo-tempójú ariájának az előadásánál produkálta. Söhajttá szerűen lebbentek el a pianissimói és az a sok érzés, amely a játékból kiszongott, szinte ott tornázott a terem levegőjében. A közönség minden száma után percekig tapsolta a nagy hegedűst, akit Diczl Oszkár kísért az ő speciális kísérőművészetével. Közreműködött még Kresz Géza hegedűművész is, aki a Haendel két hegedűre írt szonátájában szépen játszotta a második koncertáló hegedű szólamát. (d.)

(*) A negyedik Shakespeare-matiné. Nagy és előkelő közönség jelenlétében tartotta meg vasárnap délelőtt a Kisfaludy-társaság Shakespeare-bizottsága IV. Shakespeare-előadását. A díszes közönség sorában ott láttuk Berzeviczy Albert v. b. t. t., a bizottság elnökén kívül gróf Apponyi Albert kultuszminisztert, Beöthy Zsolt, Hegedüs István és Négycsy László egyetemi tanárokat, Heinrich Gusztáv, az Akadémia főtákarát, Jakab Ödönt, Reményi Antalt, Sebők Gyulát és másokat. Béla Henrik országgyűlési képviselő ült elsőnek a felolvasó asztalhoz, hogy Hamletről értekezzen. Általánosan jellemezte és boncolta Hamlet karakterét, akit habozó, tétlen, töprengő, gyenge királyfinak neveznek bírálói. Szerinte Hamlet nem volt gyenge karakter, csupán cselekedeteiben mutatkozott a töprengés nyoma, mert képtelen volt a reá rótt óriási feladatot lelkítusa nélkül véghez vinni. Shakespeare Hamletben oly drámai hőst írt meg, akiben hatalmas erő lüktet, de akinek a helyzete olyanná vált, hogy minden erejét arra kellett felhasználni, hogy ne cselekedjék. Neki ugyanis atya szellemének parancsára meg kellett boszulni nagybátyján az atyján elkövetett véres tettet, de azt addig kellett halasztani, míg Claudius királygyilkos volta bizonyított. Ezért töpreng folyton és ezért cselekedik azonnal Hamlet. Az előadó ezután a Hamletbeli szellemjelenetet bírálta és méltatta. Majd bírálta a darab többi szereplőit, kik mindannyian örökbeesü szentensziákat mondanak. Shakespeare e darabját teleszórtá gyöngyszemek-

kel és minden egyes szereplőnek juttatott ebből kelletnél többet. Ezért nem szabad Hamlet minden egyes szavát mérlegelni, nehogy összekuszáljuk a darabot. Hisz maga Hamlet mondja, hogy ez mind: „szó, szó, szó“, a magába fojtott düh kitörései. Végül az Oféliával való jelenetből megállapítja az előadó, hogy Hamlet azért tünteti magát felviszatasztáló színben, hogy Oféliának megkönnyítse a választ, amelyet cselje elérésére, atyjának megboszulása, elhatározott. — Az értékes és tartalmas előadást a megjelentek mindvégig nagy figyelemmel kísérték és végezetül az előadót zajosan megtapsolták. Utána Török Irma, a Nemzeti Színház tagja adott elő néhány jelenetet Romeo és Juliából. Végül Várdai Béla főgimnáziumi tanár „Egressy Gábor mint Shakespeare-színész“ című tanulmányát mutatta be. Felolvasását a közönség lelkesen megélelte.

(*) Az Operaházban holnap, kedden „Faust“ kerül színpadra. Az időközben a fővárosba visszatért Swaerdström Valborg asszony is megbetegedett és így az előre hirdetett „Rómeo és Julia“ előadásáról le kellett mondania. Faust főszerepeit Medek (Margit), Payer (Siebet), Valent (Márta), Arányi (Faust), Erdős (Mefistoteles), Mihályi (Valentin), Ney B. (Wagner) éneklék. Vezénylő karmester Benkő Henrik, rendező Alszegehy Kálmán, főrendező. (Évi bérlet 36.) Holnapután, szerdán Cahier Ch. asszony, a bécsi Operaház művészje folytatja vendégjátékát, ki ezúttal a Gluck „Orpheus“ című szerepében lép fel. Utána a Tánccsoprotot adják. (Évi bérlet 37., rendes helyárak.)

(*) Trautsch Károly ünneplése. A Nemzeti Zenede lelkes ünnepségek keretében ült meg Trautsch Károly tanárnak ötven éves tanári jubileumát. Az ünnepségek sorát a Nemzeti Zenede dísztermében tartott képleleplezés nyitotta meg. Az ünnepeltnek jólsikerült arcképét gróf Zichy Géza, a Nemzeti Zenede elnöke leplezte le. Este a Vigadó nagytermében hangverseny volt, melynek legfőlegképp számai voltak Beethoven „Hármasverseny“-e zenekísérettel, melyet az intézet három illusztris tanára, Baré Emil, Földes Arnold és Polónyi Elemér játszottak és Bach-Albert Praeludien—Fugája, melyet az intézet zenekara adott elő. A hangversenyt társasvacsera követte, melyen elnök gróf Zichy Géza elnök emelte poharát a királyra, majd Várady Sándor operaházi tag a jubiliánst köszöntötte fel. A felköszöntők egész sora hangzott még el úgy, hogy a társaság még a késő éjjeli órákban is együtt volt lelkesen ünneplve népszerű és szeretett kartásukat.

(*) Vecsey Ferenc és a berlini filharmonikusok. Mottó Felix dirigált a berlini filharmonikusok hangversenyén és Vecsey Ferenc játszott Beethoven hegedü-konzertjét. Ez a két hír elég volt arra, hogy az óriási terem szorongásig megteljen a legáthitatosabb zeneértő közönséggel. Vecsey Ferenc, mint tudjuk, Berlinben fejezi be zeneelméleti tanulmányait és — talán Londont kivéve — sehol sincsen olyan megértő hallgatósága, mint a német császárvárosban. Ott talán még legjobban átérzik és méltányolják szédületes módon tökéletesedő művészetét, mint a saját magyar hazájában. Egy pillantás a berlini lapok kritikáiba is erről tanakodhat. A Berliner Tageblatt zene-referenciája például így ír: „Mintegy személyes érdeklődésből kísérem a fiatal művész pályafutását. Talán azért, mert én figyelmeztettem elsőnek az ő jelentőségére. Játékának technikája mesteri és érlelődött. Tónusa még nagyobb, mélyebb, szebb lett. Valóban előkelő, nemes Beethoven-játékot hallottunk tőle. Csak a kadencia előadására utalok. Aki ezt a feladatot így tudja megoldani, bátran mérkőzhetik szakmájának legelső nagyjaival.“

(*) Az Uránia-színház új igazgatója. Molnár Viktor államtitkár, az Uránia részvénytársaság igazgatója, tegnap délelőtt adta át az Uránia-színház vezetését Kálnoki Bedő Albertnek, az új igazgatónak. Néhai Szana Tamás utódjával K. Bedő Albertben minden tekintetben megfelelő egyenlőséget szemeltek ki. Tudományos készültsége, világlátottsága, művészi és irodalmi ízlése, s urimodora eminenter hivatottá teszik a rábizott feladat megoldására és az Uránia-színház tudományos színvonalának emelésére. Az új igazgató a többek közt kitűnő földrajzi kutató, aki tudományos expedícióval két ízben haladt át a Szaharán, először

déli Tunisztól Ghat-ig, második alkalommal El-Goleától Timbuktu-ig s elkészítette a sivatagnak eddig legérzékenyebb hidrográfiai felvételét. Az uton szerzett tudományos gyűjteményeit a Nemzeti Múzeumnak adta át. Uti rajzai és széles látókörre, kiváló szakavatottságra valló külpolitikai dolgozatai is érdekes, eredeti tehetségről tanuskodnak. Az Uránia-színház is előadta már néhány évvel ezelőtt egy darabját „Marokkó“ címmel.

(*) József főhercegek a Mücsarnokban. József főherceg vasárnap délelőtt nejevel, Augustia főhercegné asszonnyal és fiával, József Ferenc főherceggel látogatást tett a városligeti Mücsarnokban, ahol megnézték a nemzetközi grafikai kiállítást. A fenséges család, amelynek kíséretében ott volt a fiatal főherceg nevelője, Kratochwill szászados is, a kiállítási palotában Paur Géza műtáros fogadta s ő is kalauzolta. A fenséges látogatók fáradság nélkül járták a termeket a nagy közönség között s gyönyörködve nézték a szebbnél szebb művészeti alkotásokat. József főherceg távozás előtt nagy meglepetéssel fejezte ki, aztán így szólt:

— Mi még néhányszor ki fogunk jönni, hogy a hátra lévő részét is tüzetesen megnézzük, mert nemcsak gyönyörűséget szerzünk magunknak, hanem tanulunk is belőle.

(*) Operai est. A Zeneakadémiában ma ugynevezett operai est történt. Ez azt jelenti, hogy egy pár férfi és nő be szeretne jutni az Operába és itt bebizonyítja, hogy nincs semmi jussa ahhoz, hogy bejusson. Két tiszteletreméltó kivétel akadt, amely két kivétel szintén nem lesz operai tag, de legalább lehetne. Kemény Frida kisasszony igen okosan és nagyon sok finomsággal énekelte Luciat a Parasztszületésből és az Aida büszke Amnerisét; Huszár Károly pedig egy egészen kész és mégis friss hangpompájával remekelt. Róluk lehetne valami szöveg és érdemeset írni és nem is a kritikusnak lustaságán mulik, hogy két sorban végezzük ki őket, hanem azon a meggyőződésen, hogy érdemesebb helyen és alkalomból fognak majd a kritika objektumai lenni. A többi szereplőtől abszolúte nem várunk ilyesmit s ezért most sem zavarjuk neveikkel az olvasót, kit mai boldog és nyugodalmassal estejeért egyóként őszintén irigyelünk.

(*) A „Tanítónő“ ötvenedszer. A Vigaszínházban holnap, kedden 50-edszer játszódik a „Tanítónő“-t, Bródy Sándor falusi életképét, amely sikerének és hatásának teljességében érkezik meg nagyon hosszúnak ígérkező pályafutásának ehhez az ünnepi mozzanatához. Mult évi márczius 21-én volt a bemutatás és ilyformán egy esztendőnél rövidebb idő alatt jutott el a „Tanítónő“ aranyjubileumához. A címszerepet ezúttal is Varsányi Irén adja, aki azt kreálta és hatalmas alakításával oly kiváló tényezője volt az újdonság diadalának.

(*) Falk Miksa emlékezete. A Magyar Tudományos Akadémia összes ülése ma délután néhai Falk Miksa, a kiváló publicista és az Akadémia levelezőtárgya emlékének hódolt. Gaál Jenő főrendiházi tag alapos és Falk sokoldalú tevékenységére kiterjedő emlékbeszédet mondott, amelyben az érdemes férfiú egész életpályáját és hervadhatatlan érdemeit méltatta. Az Akadémia ülésterme ez alkalomból nagyszámú és előkelő közönséggel telt meg. Gaál Jenő Falk Miksa életrajzi adatait a korak, amelyben élt és működött, jellemzése keretében nyújtotta. A megjelent nagyszámú hallgatóság mindvégig feszült figyelemmel hallgatta a gyönyörűen megkonstruált emlékbeszédet, amelynek végeztével az előadót hosszasán megtapsolták.

(*) Zenedei hangverseny. Somogyi Mór zongoraművész konzervatóriumában tegnap növendékhangversenyt tartottak; a koncert nívója, a növendékek tudása, a kitűnő szisztémáját és a vezető gondos művészpédagógiai oktatását jellemezte; ez alkalommal a zongora-, hegedü- és az ének-osztály tehetségesebb növendékei vettek részt. A zongorakiművelődési osztályban Breuer Margit, Somogyi Adrienne J. Hey Karolin játszottak fényes technikai készültséggel, ezeken kívül kintünk Sapirer Blanka, Braun Józsa és Szolner József stilszerű és szabatos előadással. Szép hanggal és brilliáns koloratúrával énekelte Bernáth Viktorné Mulder Staccato Etudjét és néhány dalt, továbbá finom pointírozással adta elő Svaton Ervin Siegmund tavaszi dalát a Walkürökből. A hegedü-osztályban Sovánka Antal Mendelssohn hangversenyművét játszotta lendülettel és finom ritmikával, kintünk még Vajda Jenő, Gyulai István és Grundrum Ákos, nagyon tetszett még Fuchs Renée zongorajátéka

is. Belr „Morceaux badinage“ című darabját adta elő, gyönyörű technikával és jeles felfogással. Végül közkívánatra Somogyi B. Carola operacímű kesnő és Somogyi Mór zongoraművész, az intézet érdeműs igazgatója gyönyörködtették a nagyszámú megjelent előkelő közönséget művészienek és zongora-előadásokkal, frenetikus tapsok kíséretével.

(*) Bécsi színház Budapest. Weisse, a bécsi Volkstheater igazgatója, ma dében Budapestre érkezett, hogy jelen legyen a „Kivándorló“ mai és a „Tanítónő“ holnapi előadásán. Weisse igazgató a „Tanítónő“-t már megvette. A „Kivándorló“ mai előadása után írők és művészek a bécsi színház igazgató tiszteletére lakomát rendeznek.

(*) Fráter Lóránd köruton. Páratlan népszerűségi, kitűnő dalénekesünk, Fráter Lóránd, vidéki diadalutján érkezett Trecsenbe is, ahol szombaton gyönyörködtette hallgatóságát magyar szívből-lelekből fakadó művészetével. A közönség egész este lelkesen ünnepelte és Dienzl Oszkár — aki a zongorakíséretet bravurosan látta el — szintén kivette részét a sikerből. Fráter Lóránd ma Pozsonyba utazott, ahol éppen olyan óriási érdeklődéssel várják hangversenyét, mint mindenütt, ahol tudják, hogy a neve mit jelent.

(*) Akadémiai ülés. A Magyar Tudományos Akadémia ma délután Berzeviczy Albert elnöklésével összes ülést tartott, amelynek keretében Berzeviczy Árpád emlékbeszédet olvasott fel Vadnai Károlyról, a néhány év előtt elhunyt akadémikusról. Vadnai szépirodalmi, szerkesztői és közéleti szereplését méltatta az előadó és kiemelte azt a hatást, amelyet lelkiismeretes, izléses, nagyműveltségű tevékenységével a szépirodalomra gyakorolt. A szép emlékbeszédet nagy tetszéssel fogadta a nagyszámú közönség, melynek sorában megjelent Vadnai családja is. Az emlékbeszéd elhangzása után Heinrich Gusztáv főtitkár folyó ügyekről tett jelentést.

(*) Soproni színház. Nádasi József soproni színházának Komjáthy János kassai színházgató, a kitűnő drámai színművész vendégszereplését szép sikerrel két este. A vendég mellett a társulat tagjai is a legkiválóbbat nyújtották. Különösen Földes Dezső tűnt ki, aki — azt hisszük — nemcsak a Budapesti fog játszani, mert most tárgyal vele egyik fővárosi színházgató. Földes Dezsőnek legutóbb „A király“-ban volt nagy sikere. A többiek közül Nagy Dezső, Sajó Vilmos, Székely Lajos a férfiak és Harsányi Margit és Jávora Aranka a hölgyek közül voltak kifogástalanok. A soproni színház igazán meglehetősen elégedve, mert Nádasi színházgató állandan a legelőztesebb estéről gondoskodik. Társulata pedig elsőrangú.

(*) Nemes Marcell képgyűjteménye. A Szépművészeti Múzeum dísztermében vasárnap nyílt meg Nemes Marcell kir. tanácsos nagyértékű gyűjteményes kiállítása, amelyben a régi olasz, spanyol, hollandi, angol és magyar mesterek kiváló alkotásaikkal vannak képviselve. A kiállítás látogatói közt voltak Molnár Viktor államtitkár, Lippich Elek min. tanácsos, a művészeti osztály feje, Kammerer Ernő min. tanácsos, a Szépművészeti Múzeum igazgatója, Térey Gábor udv. tanácsos, osztályigazgató, számos művész és műbarát, valamint rendkívül nagyszámú közönség. A kiállítást a hét folyamán meglátogint gróf Apponyi Albert kultuszminiszter is.

(*) A Kisfaludy-Társaság e hó 24-én, szerdén délután öt órakor az Akadémia első emeleti kistermében ülést tart a következő tárgysorozattal: 1. Folyó ügyek. 2. Elbeszélés. Bárony István r. tagtól 3. Két szicíliai ifju, két latin költemény műfordítása Hegedüs István r. tagtól. 3. Petőfi fejlődésének egy mozzanata, tanulmány Négyses László r. tagtól. 5. Török költőkből, műfordítások Mészáros Gyula vendégtől, felolvassa Vargha Gyula r. tag. Zárt ülés. A felolvasó ülés előtt a Shakespeare bizottság tart ülést. Este a Continentalban társasvacsera lesz.

(*) A Boemm Ritta-féle gyűjteményes kiállítást eddig oly szép siker kísérte, hogy annak bezárását e hó 28-ra halasztották el. Eddig számos lépést el és különösen káposak voltak a kis aquarell-képek is, amelyek már 10 koronától kezdve kaphatók. A tárlat vasárnap 9—1 óráig, hétköznapon pedig reggel 9 órától esti 7 óráig díjtalanul tekinthető meg a Könyves Kálmán Nagymező-utcai szalonjában.

(*) Badacsonyi Kisfaludy-múzeum. A Balatoni Szövetség kérelmére Esterházy Miklós herceg múzeumi czélokra átengedte a badacsonyi Kisfaludy-ház egy részét. Itt lesznek összegyűjtve a Kisfaludy Sándorra vonatkozó kégyeleti tárgyak.

(—) A „Brassói Székely Társaság“ szombaton tartotta ülését Brassóban dr. Zakariás János országgyűlési képviselő elnöklétével, aki tartalmas szép beszédben buzdította a nagyszámú megjelent tagokat, hogy minél többeket kérjenek fel a társaságba való belépésre és ezzel a társaság vagyoni helyzetét erősítsék. A társaság a múlt évben 46 új iparostanóncot helyezett el és most már 146 tanónc áll gondozása alatt, akik közül a múlt évben 75 tanóncot új ruhákkal látott el. Papp Ferenc az ajánlatát, hogy taggyűjtésekre ezer darab belépési nyilatkozatot saját költségén nyomtat, nagy éljenzéssel fogadták. Érdekes megjegyezni, hogy több mester fejezte ki az ülésen azon óhaját, hogy tanóncot kapjon és az egyik szomorúan panasolta, hogy egy magyar mester kénytelen volt az Albina által támogatott oláh tanóncot fogadni, mert székely tanóncot nem kapott.

(—) A Magyar Gyógyszerészek Nyugdíjintézete tegnap tartotta Bayer Antal elnöklésével a Magyarországi Gyógyszerész Egylet helyiségében ezidei rendes közgyűlését. A közgyűlés tudomásul vette a titkári és pénztárosi jelentéseket és megadta a vezetőségnek a fölmentést.

(—) A Magyar Gyermekektanulmányi Társaság e hó 25-én, csütörtökön este hat órakor a Váczi-utcai Újvárosi háza közgyűlési termében nyilvános gyermekektanulmányi értekezletet tart. Az értekezlet tárgya lesz: A gyermeknevelés ferdeségeiről. Előadó: dr. Grósz Gyula, a Bródy Adél-gyermekotthon igazgatója.

(—) Jótékony. A Nyomorék Gyermekek Otthona iránt a társadalom minden rétegeiben élénk érdeklődés mutatkozik. A legfelsőbb körök is felkarolják ezt a házaspótló intézményt és nap nap után érkeznek anyagi ereje gyarapításához adományok. A legutóbbi napokban Frigyes főherceg lépett az egyesület alapító tagjai sorába. Az egyesület vezetősége ezúttal is kéri a nemes szívi emberbarátokat, járuljanak hozzá az építkezési alap gyarapításához, hogy a tavaszi tervbe vett intézeti ház építkezése megkezdhető legyen.

(—) A Budapesti Katolikus Kör e hó 25-én, csütörtökön este 6 órakor tartja rendes évi közgyűlését a Kör dísztermében.

Mulatságok.

**** Magyar Gazdasszonyok sétatangversenye.** Látogatott értekezletet tartott tegnap délután az öv. gróf Batthyány Gézáé védősége alatt álló Magyar Gazdasszonyok Országos Egylete a grófnő Teréz-körtúri palotájában. Az értekezleten résztvevő gróf Batthyány Gézáé védnök, Gruz Albertné alelnök, a vigalmi bizottság elnöke, Banovits Kajetánné, Bálint Sándorné, Bayer Heléne, Blazsejovszky Károlyné, Bossányi Istvánné, Csury Jenőné, Dobránszky Péterné, Hellebronth Jánosné, Hoffmann Margit, haraszi Jellinek Arthurné, Joanovits Sándorné, gróf Keglevich Arturné, Klauzál Gáborné, Karlovsky Bertalané, Nánásy Miklósné, Rézalmási Pajz Gyuláé, Pulszky Ferenczné, Ruffy Pálné, Stark Lipótné, Szokolay Kornélia, Zemplény P. Gyulné választmányi tagok és dr. Halmos István. Az értekezlet megkezdése előtt a megjelentek szeretettel üdvözölték az egylet nemesszívi védőasszonyát, öv. gróf Batthyány Gézáé, aki annyi szeretettel karolja föl és dolgozik az elhagyott kis árvák érdekében s aki most is, bár beteg, de megjelent az értekezleten, csak hogy az árvák ügyét szolgálhassa. Az értekezletet Gruz Albertné nyitotta meg és lelkes szép beszéddel vázolta azt a nagy és nemes kötelességet, amely a magyar gazdasszonyokra vár az árvákat illetően. Majd előadja, hogy a múlt évben nagy sikert ért sétatangversenyt az idén is meg akarja az egyesület tartani. A megjelentek hozszozás után az értekezlet Zemplény Gyuláné indítványára elhatározta, hogy a sétatangversenyt március 1-én, a Vigadó összes termeiben tartják meg. A rendezőbizottság gondoskodik arról, hogy a sétatangverseny minden tekintetben szórakoztató és élvezetes legyen. A nagyteremben katonazenekar játszik, a háziasszonyok teát fognak felszolgálni; az egyik kisteremben mozgóképek lesznek, míg a másikban élvezetes, izéles, fehérszámokból állított kabaret-előadás lesz. Legkiválóbb festőművészeink az árvák javára ingyen adtak műveikből, melyeket a hangverseny alatt ki fogunk sorolni.

**** A Pesti Izraelita Nőegylet álarozosbálja** vasárnap este zajlott le a Vigadó összes termeiben. A bál iránt oly nagy volt az érdeklődés, hogy jóval éjfél előtt már alig lehetett mozogni a vidám álarozosok tarka serege közt. A tánc a nagy tolongásban csak éjfél után indult meg a csárdással, melyet a mulatozók a legfeszesebb hangulatban lejátszottak. A bál, tekintettel nagy látogatottságára és fényes sikerére, kétségtelenül szép összeget jövedelmezett az egyesület jótékony céljaira.

Angol készpénzrendszerü

országosan ismert elsőrangú uri szabó-termek szállít mérték szerint, kifogástalan kelméből, többször próbával prima munka.

Téli kabátot . . 35 frtért IV. kerület, Belváros
Smoking-öltönyt 35 „ Magyar-u. 3.
Frakk-öltönyt . 45 „ I. emelet. Telefon 116-59.
Prima öltönyt . 30 „ Kossuth Lajos-u. mellett

**** Kabaret-est.** A Katolikus Kör és a Szent Imre Kör vasárnap este szépen sikerült kabaret-estét rendezett a Katolikus Kör dísztermében. A sikerült előadások sorozatát Darvas Károly igazgató játéka vezette be, majd Etil Gizike és Németh Nándor egy kis darabban szórakoztatták a közönséget. Várady Ilke egy pár szép költemény elszavalásával aratott zajos sikert. Róka János pedig néger tánczenesítményeket mutatott be igen ügyesen a közönség folytonos derűsége között. Volt ezenkívül szerendád, kvartett, kuplé, melyek külön-külön emelték a nézők jó hangulatát. A kabaret alatt a konferenciér szerepét Hoppe Rezső töltötte be. A műsort hajnalig tartó tánc követte.

**** Nótiszíviselők művészestélye.** A nagy művészestély sikere érdekében, melyet a Nótiszíviselők Országos Egyesülete március 6-án rendez a fővárosi Vigadó összes termeiben, tegnap este az egyesület vigalmi bizottsága értekezletet tartott. A bizottság örömmel értesült, hogy a Nemzeti Színház igazgatója megadta a közreműködésre szóló engedélyt Jászai Marinak és Rózsahegy Kálmánnak. Rajtuk kívül közreműködnek az estélyen: Ch. Révy Aurélie, Ötvös Gitta és Diemel Oszkár. A vigalmi bizottság a legnagyobb körültekintéssel rendezte az estélyt azaz az igyekezettel, hogy ezúttal is megtartsa azt a magas színvonalat, amelyen az egyesület művészestélyei mindenkor állottak. A közreműködő művészek kvalitása és a közönség már eddig is megnyilvánult nagy érdeklődése valószínűvé is teszik, hogy az estély még az eddigieket is felülmulja. A hangversenyt követő tánchoz elsőrangú cigányzenekart szerződte a vigalmi bizottság, mely permanenciájában van és készséggel küld az estélyre meghívott azoknak, akik arra igényt tartanak. Jegyek a központi irodán (Andrássy-ut 83.) kívül Rózsavölgyi és Tsa. zeneműkereskedésben (Krisztof-ter) is kaphatók.

**** Nagy bolodestély a fővárosi Vigadóban.** Ma este fogják elbuztatni a fővárosi Vigadóban a farsangot. Ezen alkalomra a fővárosi artsiták mind megígérték a megjelenésüket, minék folytán az est fényes attrakciókban és tréfas mutatványokban fog eltelni. Carneval bevonulása fényes díszmenettel lesz egybekötve. Éjféltkor lesz a farsang tenetése, melyen részt vesz az azt sivatkozó bohócok és Augusztok serege. Lesz hat zenekar, négy terem lesz fentartva a tánczó sereg részére. A zenét a körtáncokhoz a 6-ik gyalogezred, míg a magyar táncokhoz Oláh Józsi kitűnő zenekara szolgáltatja.

**** Zalaegerszeg az olasz szerencsétlenekért.** Dr. Korbay Károly, Zalaegerszeg városának népszerű polgármestere, nagyszabású estélyt rendezett legutóbb Zalaegerszegen az olaszországi földrendés károsultjai javára. Korbey megnyerte védőül a főispán feleségét, gróf Batthyány Pálnét s megnyerte az ügy támogatására a főispánt és az alispánt is. Az estély iránt a városban és a megyében is igen nagy érdeklődés nyilvánult meg mindenfelé. A zsúfolásig megtelt teremben a következő műsort adták elő. A soproni 48. gyalogezred zenekara egy operát s egy ábrándot játszott. Hantke Emil „Bányarobbanás“ című versét Czukelter Lajos szavalta. Tóthné-Haláp Julia három dalt énekelt. A zalaegerszegi daloskór Kurucz karnagyoktól élén magyar nótát adott elő. Maönny Dezső író novellát olvasott fel, mely a szerelmes katonavilágról szól. Komlóssy Ilonka, a Vígasház tagja, magánjelenteket adott elő a közönség tetszése mellett. Mindeniket taps és virág jutalmazta. A pompásan sikerült estély jövedelméből ezer korona jutott az olasz szerencsétlenek javára, amelyet a rendezőség a Magyar Általános Takarékpénztárhoz küldött be.

**** A Budapesti Egyesült Jótékony Magyar Asztaltársaságok Központja** e hó 28-án, vasárnap kilenc órkor saját helyiségének első emeleti dísztermében (VII. Wesselyi-utca 17. sz.) jótékonycélu táncestetét rendez.

**** A Budapesti Sütők Ipartestülete és a Sütő Munkaadók Szövetsége** az ipartestület kebelében alakuló kaszinó könyvtára és a munkaadók szövetsége alapja javára március 7-én, vasárnap, a Terézvárosi Kaszinó összes termeiben (VI. ker., Andrássy-ut 29.) Spolárits György ipartestületi elnök és Kalix Ödön sütőmunkaadó-szövetségi elnök védnöksége alatt sütő-bált rendez.

**** Gyorsíró-bál.** A Magyar Gyorsírók Társasága rendes évi táncmulatságát ezidén szombaton, március 6-án rendez a Royal másodemeleti termeiben. A táncot megelőző hangverseny műsorán egy Lebar-operett is szerepel. Jegyek és meghívók a bál rendezőbizottsági irodájában (VI., Gróf Zichy Jenő-u. 4. l.) és az összes budapesti gépiró és gyorsíró-iskolákban kaphatók.

**** A Budai Polgári Kaszinó** március 6-án, szombaton saját helyiségében (I. Krisztina-ter 1.) a budapesti I. kerületi Napközi Otthon javára jótékonycélu hangversenyt és táncmulatságot rendez.

GYÓGYITHATÓ A SÉRV?

E kérdéssel foglalkozó tanulmány most hagyta el a sajtót. Bárkinek díjazatlanul zárt borítékban megküldi.

POLLITZER SÉRVAMBULATORIUM

szpecialis orvosi rendelő-intézet

Budapest, Kossuth Lajos-utca 8., félelem.

Egész nap orvosi ingyenes rendelés.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ Az ügyvédi kar túlszűfoltása ellen. Az ismeretes ügyvédi bajok főokául az ügyvédség, de a közvélemény is a kar túlszűfoltását tartja. Az ügyvédség maga a pályára való túdulás feltartóztatását az ügyvédképzés reformjának gyors megvalósításától várja. A kérdés napirendre kerül a folyó hó 28-án tartandó rendes évi kamarai közgyűlésen, ahova az új ügyvédi párt megbízásából dr. Blauner Mór és 70 ügyvéd-társa a következő indítványt nyújtották be:

Mondja ki a közgyűlés, hogy az ügyvédképzés kérdésének az új ügyvédi rendtartásban leendő végleges megoldásáig is szükségesnek tartja az 1874. XXXIV. t.-cz. §-ának törvényhozási utóvalláris uton való oly irányu sürgős módosítását, hogy az ügyvédeljelti joggyakorlati idő három évről hat évre terjesztessék ki és ezen hat évből három évi joggyakorlati idő az elméleti előképzettséget igazoló jogtudori fok elnyerése utánra essék. A joggyakorlati idő felerészre okvetlenül ügyvédnél töltenő, másik felerészre azonban az ügyvédi rendtartás 5. §-ában felsorolt hatóságoknál is tölthető. A joggyakorlati idő ezen kiterjesztésének visszaható ereje ne terjedjen ki azon bejegyzett ügyvédeljeltökre, akik a novella életbeléptetéséig érvényben levő ügyvédi rendtartásunk szerinti gyakorlati időt szabályszerűen már kitöltötték; a novella, az életbeléptetéséig már bejegyzett ügyvédeljeltökre pedig csak annyiban bírjon visszaható erővel, hogy ezekre a jogtudori fok elnyerése után még három évi joggyakorlati idő legyen kötelező. Határozza el a közgyűlés továbbá, hogy a hozandó határozat az igazságügyi miniszterhez soronkívül felterjesztessék és a kamara választmányja, mint küldöttség útján élő szóval is előterjesztessék.

§ A végrendelet-hamisítók bünpöre. Gelléri Szabó János végrendeletének meghamisítása miatt letartóztatott Battik Sándor, Battik Sándorné, szül. Filep Gizella, valamint a négy végrendelet tanunak, a Krudy testvéreknek és Landau Samu-nak bünyügyében ma érdekes fordulat állott be. Dr. Polónyi Dezső a Pattik-házaspár védője szombaton ötezer korona óvadék ellenében Battik Sándorné szabadlábra helyezését kérte a törvényszék-től. Kérvényében kifejtette, hogy Battiknéra a vizsgálat eddig nyomatékossabb terhelő körülményeket nem derített ki annál, hogy ő is tudott férjének a végrendeleti tanukkal való összebeszéléséről és így reá nézve a felbujtás vádjá eddig még beigazolást teljesen nem nyert. Felhozta a védő, hogy védenőnek rendkívül fontos anyagi érdeke kívánja a szabadlábra helyezést, mert ha továbbra is fogva marad, teljesen tönkre jutna s birtoka árveresen elkötva-vetyéltetnék, míg szabadlábón léte alkalmat ad neki arra, hogy vagyoni viszonyait rendezze. A kir. ügyészség nem ellenezte a védő kérelmét. A vádtanács ma délben tárgyalta a védő kérelmét dr. Langer táblai bíró elnöklété alatt s elrendelte Battik Sándorné szabadlábra helyezését tizezer korona óvadék letétele ellenében. A védő a még hiányzó ötezer koronát a délután folyamán deponálta, mire Battikné, szül. Filep Gizella szabadlábra került.

§ A pestvidéki esküdtszéki tárgyalások sorrendje. A pestvidéki törvényszék esküdtszéki tárgyalásait, február 22-én kezdte meg február havi ülését, amelyben a következő bünyügyek kerülnek tárgyalás alá: Hétfőn, február 22-én id. Vimmer Ármia szándékos emberölés kísérlete; február 23. és 24-én: Uhercsák Mihály, Lovas József és ifj. Hajdu Pál halált okozó súlyos testi sértési és rablási; február 25. és 26-án Janku Ferenc és Havusker Gusztáv, Majsai Julia, Sósuti Tamás és Weisz Ignác rablási; február 27-én Györgyef János szándékos emberölés kísérlete; március 1-én Lauko János és Csombor János rablási; 3-án Dénes István szándékos emberölés kísérlete bünyügye.

§ Merénylő férj. Idősb Wimmer Ármán pilliborosjenői földmives évek óta rossz viszonyban élt feleségével, született Hauzer Terézszel. Az iszákos természetű, dologkerülő ember néhány évvel ezelőtt, mikor felesége örökölt házát eladta, az árát minden áron magához akarta kaparintani, hogy aztán a pénzt eldorobírozhassa. Emiatt örökös volt a ve-

szökés a házaspár között és Wimmer Ármint nap után ittas fővel véresre verte az asszonyt. A múlt év október elsején Wimmer ellopott feleségétől harmincz koronát és azt még aznap elmulatta. Részeg fővel hazatérve, egy vasdarabbal megdobta feleségét, mire az bottal támadt urára és elverte. Wimmer ezen verés után napokig csavargott és ezalatt elhatározta, hogy feleségét megöli. Október ötödikén revolvert vásárolt és másnap délután négy órakor hazatérve, a konyhában lévő feleségére közvetlen közelből kétszer rálőtt. Azonban egyik lövés sem talált. A pestvidéki törvényszék esküdtbíróvá ma vonta felelősségre Wimmer Ármint házastárs ellen elkövetett szándékos emberölés kísérletének büntetéseért. A tárgyaláson, amelyen Rónay Kamill elnökölt, a vádlott beismerte tettét, s azzal védekezett, hogy feleségének durva bánásmódja keserítette el annyira, hogy eltökélte magát a felesége megölésére. Az esküdtek bűnösnek mondták ki Wimmer Ármint a hitvestársan elkövetett szándékos emberölés kísérletének büntetésében és ezért a bíróság három évi fegyházra ítélte.

§ Egy hírhedt betörő megszökése. A vasárnapi számunkban hírt adtunk arról, hogy a váci rendőrség elfogott egy gyanús csavargót, akinél töltött revolvert, több tolvajkulesot és egy feszítővasat találtak. Az elfogott csavargót a váci fegyházban agnoszkálták, s megállapították róla, hogy Nagypál Antal nevű, huszonöt éves, lopás és betörés miatt öt évi fegyházat ült csavargóval azonos. Megállapított nyert az is, hogy az elfogott betörő-tolvaj elfogatása éjszakáján Váczott három ízeletet tört fel, azonosítvil szabadulása óta Nagyvárádon, Szegeden, Komáromban, Kolozsvárt, Szabadkán és Budapesten tartózkodott s mindenütt kisebb-nagyobb betöréseket követett el. A szegedi rendőrség kiderítette felőle, hogy Nagypál Antal a 86. gyalogezred szökevénye. A veszedelmes embert a váci rendőrség a pestvidéki kir. törvényszék fegyházába kísérte. Időközben megtudta a pestvidéki ügyészség, hogy Nagypál Antal volt az, aki a múlt év december 4-én éjjel Komáromban betörést követett el, de tetten érték és üldözöbe vették. A menekülő betörő ekkor az utcán a vele szemközt jövő Holtzmann nevű füzerezredbeli zászlót, aki elakarta fogni revolverrel lelőtte, és azután elmenekült. A komáromi törvényszék vizsgálóbírójának megkeresésére a pestvidéki ügyészség Vég József fedezete mellett pár nappal ezelőtt utnak indította Nagypál Antalt Komáromba, kihallgatás céljából. A börtönőr a vonaton erősen szemmel tartotta a megvasalt embert. Midőn a vonat Tatatóvárost elhagyta s teljes sebességgel haladt Komárom felé, Nagypál Antal a börtönőrtől egy félreeső helyre kérészt. Az őt elkísérte ide, s ekkor a rab arra kérte, hogy vegye le kezéről a bilincseket. Ezen kérészt azonban Vég József börtönőr, akinek a rabkísérés terén már tapasztalatai voltak, nem teljesítette. Alig néhány percig időzött benn a rab a félreeső helyen, midőn az őt ablakesőrömpölést hallott. Mikor benyitott a fülkébe, Nagypál Antalnak már nyoma veszett. A vakmerő rab az ablakon keresztül kiugrott a robogó vonatról. Vég József börtönőr meghuzta a vészféket, mire a vonat körülbelül egy kilométernyi távolságban a szűkös helyétől megállott. A börtönőr és a kálauz keresésére indultak a megszökött rabnak, de már nem találták. Csak egy nagy vértósa jelezte a helyet, ahol Nagypál Antal a vonatról kiugrott. A csendőrség nyomban értesítettet a szűkösről s megindította a hajszát a betörő-tolvaj kézrekerítésére. Eddig azonban csak annyit tudtak megállapítani, hogy az egyik őrháznál a szűkös után rövid idő múlva megjelent Nagypál Antal és vizet kért. Kezét ekkor már nem voltak bilincsek. Vég József börtönőrrel már másodízben történt meg, hogy a rab, akit kísért, szökni akart előle a vonatról. Egy ízben utána ugrott nyomban a menekülő rabnak s ezt két kilométernyi távolságra üldözve, elfogta s visszavitte a vonatra. Nagypál Antal ellen azonban nem tudott hasonló módon eljárni, mert a vonat tulseben ment és így életveszélyes lett volna reá nézve ha kiugrik utána. A pestvidéki ügyészség megkeresésére dr. Aczél vizsgálóbíró országos körözlevelet adott ki a megszökött betörő-tolvaj ellen.

A nm. v. és köz. miniszter előmterő íratával kitüntetve
Dr. Batizfalvy I. Z. fővárosi legeső
FOGORVOSI INTEZETE
áthelyezve: **Károly-körut 3. sz. alá.**
Fájós fogak gyógygyítása | Szájpadlás nélküli műfogak
Tartós fogtömések. | Aranyhidak, koronák,
Fognuzások (altatásban is). | Jól használható fogorok el-
készítése és behelyezése.
Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.
Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat

SPORT.

() **Bárczy István ünneplése.** A „Vén fiúk” vívótársasága szombaton este nagyobb ünnepség keretében leplezte le elnökének, dr. Bárczy István polgármesternek az arczképét. Az ünnepségen a társaság tagjai között ott voltak Heinrich Aladár alelnök, Pittler Kamill és Wodianer Arthur udvari tanácsosok, Hédervári Lehel, Sándor Pál és Poldányi Dezső orsz. képviselők. Nemes Marcell kir. tanácsos és mások. Az ünnep a Fodor Károly műegyetemi vívómester pompásan díszített vívótermében folyt le, ahol a társaság helyisége van. A leleplezésnél Heinrich Aladár alelnök mondott szép beszédet. Ezután kabaré-előadás következett tréfi párbajokkal, kard- és pisztolymérkőzésekkel. Kabaré után a társaság a Hungária-szálló különtermében lakomára gyült össze, amelyen számos felköszöntőben ünnepelték a polgármestert, a „Vén fiúk” népszerű elnökét.

() **A vasárnapi mérkőzések.** A tavaszi forduló második vasárnapja ismét csak nagy hideget és szelet hozott; meglepetéssel is kedveskedett azoknak, akik az M. T. K. győzelmét biztosra vették, de azért nem örültek volna neki. Azon egy cseppet se esodálkozunk, hogy a játékosok fittyet hányva a hidegnek, szélnek és az általa felkavart tüdőemésztő pornak, az előirt mérkőzéseket megküzdötték, de a közönség bátorsága valóban csodálatra méltó. A hatalmas szigeti és Thököly-uti tribünök szinte megroskadtak a hidegtől didergő közönség fogása alatt. De a footballsport szeretete mindent legyőz, még az emberek kényelomszeretétét és a h. legelő való félelmét is.

Nagy meglepetést okozott a **Fővárosiak** győzelme a **MAC**-verő **MTK** fölött. Az igaz, hogy a **Testgyakorlók** nem dolgoztak úgy mint a **MAC** ellen, a goalt is nagyrészt az erős szélnek köszönhetik, de mindez nem von le sokat a **Fővárosiak** győzelmének értékéből. — Igen komoly jelöltjei a bajnokságnak.

A vasárnapi mérkőzések eredményei ezek:

I. osztályú bajnokság: MAC.—Törökvis 2:1. Fővárosi TC.—Testgyakorlók 1:0. Ferencvárosi TC.—Typographia 2:1.

II. osztályú bajnokság: 33-as Football Club—Műegyetemi AFC. 3:1. Kőbányai TE.—III. ker. TVE. 6:1.

Szövetségi díj: MTK. II.—Föv. TC. II. 10:0. BAK. II.—BTC. II. 2:1. Törökvis II.—MAC. II. 2:1. FTC. II.—Typ. SC. II. 8:1.

Corinthian-serlegmérkőzés: A Postások 3:1 (1:0) arányban győzték le a BEAC. csapatát.

Vidéki match. A győriek csapata 4:0 (2:0) arányban verte meg tegnap az Ifjusági LSz. válogatott csapatát.

A jövő heti mérkőzések: I. osztály: MAC.—Föv. TC.; MTK.—Typ. SC.; FTC.—BTC.; UTE.—BAK. — II. osztály: Postás—URAK. — Serlegmérkőzés: NSC.—Győri ágyvetértés.

() **Hockey-match és korcsolyaverseny.** A Budapesti Korcsolyázó Egylet 7:1 (3:0) arányban verte meg tegnap délelőtt a városligeti nagy jégpályán nagy és élkelő közönség előtt a prágai Slavia kitünő jég hockey csapatát és így a magyar csapat fényes revánsot vett tavalyi legyőzőjén. Nagyon jól védett a kapusuk, Loos. A magyar csapatban Lauber, Csáky István s Béla grófok a támadásban. Hevessy a védelemben voltak nagyon jók, de a többiek is szépen és jól játszottak. Bíró: dr. Márkus Jenő (B. K. E.) volt.

A nemzetközi jég hockey előtt tartotta meg házi korcsolyázó versenyét a B. K. E. a következő eredménynyel:

I. 1000 m. handicap 20 éven aluliak részére: 1. Láng Ferencz. 2. Dömötör István. 3. Balogh János.

II. 1500 m. handicap 20 éven felüliek részére: 1. Harasztó Lajos. 2. Bárunik Oszkár. 3. Bihary József.

III. Mükorcsolyázás 16 éven aluli ifjak részére: 1. Varga Pál. 2. Salac Oszkár. 3. ifj. Preisz Gusztáv.

IV. Mükorcsolyázás 16 éven aluli hölgyek részére: 1. Ditrich Emma. 2. Belházy Kati. 3. Welisch Mimi.

A szombat délutáni hölgy jég hockey mérkőzésen a mágnásbölgyek csapata győzött 9:0 (4:0) arányban.

() **Magyarország főiskolai kardvívó-bajnoksága.** Annak a szép sportünnepély-czükklusnak, amelyet a Budapesti Egyetemi Athletikai Club 10 éves fennállása alkalmából rendez, első fejezete a főiskolai kardvívó bajnokság volt. A verseny sportrésze, a főiskolai mértékkel mérve, a lehető legmagasabb nívón állott, mert az a huszonkét vívó, aki kardot fogott, a főiskolai vívók legjavából került ki. A küzdelemből Pajzs Pál orvosszigorló, Santelli Italo kitünő tanítványa került ki győztesen. Pajzs tavaly is megnyerte a főiskolai bajnokságot. Nagy versenyrutinjával méltán részolgált a bajnoki címre, a bajnoki aranyéremre és a kultuszminiszter tiszteletdíjára. A bajnokság második helyezettje Posta Sándor, a kolozsvári egyetemi athlétiká kiváló vívója, dr. Gerentsér László egykori tanítványa lett, míg a harmadik helyet Rozgonyi György, Fodor Károly mester tanítványa foglalta el. A versenyrendező Budapesti Egyetemi Athletikai Club fiatal vívógárdája a nagy konkurrencziában is derekasan megállotta a helyét, ami dr. Gerentsér Lászlónak, a BEAC. jeles vívómesterének érdeme, aki másfél év óta tanít a klubban s máris sok és tehetséges vívót képezett ki magának. A közönség érdeklődése a vasárnap délután tartott döntőküzdelemnél nyilvánult meg a legitimpozásabb módon; a tudományegyetem hatalmas kupolaterme teljesen megtelt. Előkelő és diszes hölgytársaság foglalt helyet. Megjelent a versenyen dr. Székely István, az egyetem rektora és a verseny vodnöke, az egyetemi tanári kar részéről ott volt dr. Kmety Károly egyetemi tanár, orsz. képviselő s az ifjuság iránti szeretetének és együttérzésének tanujelül a verseny befejeztével lendületes beszéd kíséretében osztotta ki a díjakat.

A versenybírósg elnöke dr. Nagy Béla volt. Tagok: Zulawsky Béla, a Magyar Athletikai Szövetség képviselője, Kröncsey Géza, dr. Földváry György, Heller Ágost, Werker Lajos, dr. Földes Dezső, dr. Gerde Oszkár, Stiller Mihály és Sötér Gyula. A Főiskolai Sport Szövetséget Kelemen Körtől képviselte.

A rendezés nagy munkáját a BEAC. kitünő főtitkára dr. Speidl Zoltán vitte keresztül. A verseny részletes eredménye a következő:

A döntő mérkőzések eredménye: 1. Pajzs Pál orvosszigorló 7 győzelemmel (kultuszminiszter tiszteletdíja.) 2. Posta Béla orvostanhallgató, a Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club tagja, 6 győzelemmel (egyetemi tanács díja.) 3. Rozgonyi György joghallgató 5 győzelemmel (Budapest székesfőváros díja.) 4. Palotai-Kovács Károly jogszigorló (Budapesti Egyetemi Athletikai Club, Budapest székesfőváros tiszteletdíja.) 5. Polgár István orvostanhallgató. Sajgó Jenő joghallgató és Kortárs Géza jogszigorló helyversenyben nyerték a Budapesti Egyetemi Athletikai Club tiszteletdíjait. 8. Kubik Lajos jogszigorló (Budapesti Egyetemi Athletikai Club) nyerte a BEAC. tiszteletdíját.

() **Az Aradi Athletikai Klub országos vívóversenye** nagy közönség előtt folyt le. A díjakat a következő sorrendben nyerték: Schenkel Zoltán szegedi hadnagy, Kazár István (Budapest), Szende Dezső (Budapest), Marzós Lajos (Budapest), Eisen Jenő (Budapest), Ronaszky György (Nagyvárad). A törversenyben első lett Schenker, második: Malanotti Lajos (Nagyvárad), harmadik Szücs Sándor (Nagyvárad), kardhandicap: első Frankó Zoltán (Budapest), második Malanotti Lajos, a harmadik Szücs Sándor.

() **A footballbajnokság állása.** A bajnokság élén még mindig a FTC. halad 16 ponttal (38—17 goal), utána a Föv. TC. (28—14) és MAC. (20—14) 15—15 ponttal, MTK. (23—13) és BTC. (15—11) 11—11 ponttal, BAK. (14—16) és Törökvis (19—25) 8—8 ponttal, UTE. (14—17) 4 ponttal és Typographia (9—43) 1 ponttal következnek.

Nyilttér.

E rovatan közölttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN
jogi szeminárium
Budapest, IV., Magyar-utca 3.
Kiváló sikerrel s alaposan készít elő az alapvizsgáktól az ügyvédi vizsgáig bármely jogi vizsgára.
— Nem tévesztendő össze hasonló intézetekkel. —

SCHMIDL L. GYŐR

ajánl: kakaóport, csokoládét és finom cukorkákat.
Főraktár: VII. Erzsébet-körut 4.

KÖZGAZDASÁG.

A Magyar Általános Takarékpénztár Rvt. mérlege.

Budapest, február 22.

A Magyar Általános Takarékpénztár R. T. igazgatósága Beck Miksa elnöklété alatt ma ülést tartott, melyen megállapították az intézet 1908. évi mérlegét, mely a tartalékok bőséges díjazása után 1,531,275 korona 54 fillér tiszta nyereséggel zárul, a tavalyi 1,479,470 korona 58 fillérrel szemben, mely eredmény a 16 millió koronás alaptőke 9.57 százalékos kamatozásának felel meg, úgy, hogy az igazgatóság abban a helyzetben van, hogy a legközelebb egybehívandó 27-ik rendes közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a kimutatott 1,531,275.54 korona tiszta nyereségből a tartalékalap 149,964 koronával javadalmaztassék, ami által a tartalékalap 2,250,000 koronára emelkedik; az intézeti ház értékéből 25,000 korona irattassék le; a hivatalnokok nyugdíjpénztárába 20,000 korona utaltassék; a részvénytulajdonosok darabonként 34 koronával = 6.8 százalék (a tavalyi 33 koronával szemben), a még forgalomban levő 1000 darab alapítói elismervény szelvénye pedig darabonként 14 koronával váltassék be és a fennmaradó 121,255 korona 83 fillér új számlára vitessék át. Az intézet — dacára a váltóleszámitolásban követett tartózkodó magatartásának — az egész vonalon igen figyelemreméltó fejlődést mutathat föl, amit bizonyít a fontosabb üzletágaknak a tavalyi számokkal való szembeállítás is. Ime volt:

	1907-ben	1908-ban
Váltóleszámitolás	126.906.997.46	106.719.853.22
Előleg értékpapírokra	13.708.644.09	15.107.309.34
Ovadékok s adóhitelek	8.574.635.68	11.886.874.13
Betétek pénztár-nél	2.622.790.56	2.494.057.86
Betétállomány	20.018.078.67	24.516.719.38
Váltótárca	15.550.103.31	18.681.003.62
Pénztárforgalom	674.883.127.—	675.553.389.—
Összeforgalom	2.423.241.502.—	2.449.121.122.—

A veszteség- és nyereségszámla fontosabb adatai így szembeállítva a következők:

	1907.	1908.	Különbözet
Tiszta kamathozam	1.368.935.74	1.453.886.64	+84.950.90
Jutalékok	302.761.18	269.185.68	-33.575.50
Jelzálogdíjlet eredm.	171.173.71	214.377.38	+43.203.67
Különböző nyereségek	92.832.55	85.945.69	-6.886.86

Ez adatokból kitűnik, hogy a leszámítolási biztetág kivételével, melynek forgalmi csökkenése a gazdasági élet pangásában leli magyarázatát, a forgalom és az állományok minden üzletágban emelkedtek. A jelzálogdíjlet kölcsönállománya az 1908. évben folyósított 6,641,222 korona összegű új kölcsönökkel 33,718,514 korona 89 fillérre emelkedett. Igen figyelemreméltó körülmény, hogy a takarékpénztár a változatlanul kedvezőtlen elhelyezési viszonyok dacára ily nagy összegben folyósíthatott új kölcsönöket, amit kétségkívül tökéletes érdekköröknek és kiváló összeköttetéseknek támogatásával ért el, amelyek az intézet kibocsátványainak fölvetelével ezen üzletág erősebb fejlesztését lehetővé tették. Az intézet tulajdonát képező értékpapírok a mérlegben 2,175,793 korona 25 fillérrel beszerzési árban vannak beállítva. Ezek árfolyamszerű többletértéke az egyéb belső tartalékokkal együtt igen tekintélyes összeget képvisel, amely összeg, amellyel, hogy a fennálló kötelezettségekből származható eshetőségek fedezését biztosítja, a látható vagyonnak lényeges kiegészítő részét képezi. Altalában pedig az intézet kedvező üzletmenete s az iránta megnyilvánult bizalom főleg három tételben domborodik ki: a kamatjövödelmek és a jelzálogdíjlet eredményének tetemes növekedésében, valamint a betétállomány lényeges emelkedésében, mely 20,018,078 koronáról 24,516,719 koronára — tehát 4½ millió koronával — szaporodott.

Az intézet mérlegét egyébként a következőkben adjuk:

Vagyoni: Pénztár számla K 440.256.02. Váltó számla K 18.398.066.06. H. E. váltó számla K 282.936.90. Zálogl. biztos. alap értékpapírai K

3,071.800.—. Nyugdíjpénztár értékpapírai K 358.842.83. Különböző állami, magánsorsjegyek, záloglevelek és állampapírok K 128.282.14. Saját értékpapír-készlet K 2,175.793.25. Saját zálogl. készlet K 1.735.136.—. Előlegek értékpapírokra K 15,107.309.34. Adóssok óvadékokért és adóhitelekért 11,886.874.13. Jelzáloggal fedezett folyószámlai hitelek K 741.035.94. Jelzálogkölcsönök záloglevelekben K 33,718.514.89. Intézeti ház K 1,470.000. Betétek girószámlán és pénztáraknál K 2,494.057.86. Különböző adóssok K 4,549.769.06. Átmeneti tételek K 759.987.26. Követelések a váltóüzlettel K 792.492.95. Berendezés, pénzeszközök stb. tökéletesen leírva. Összesen 98,021.155 korona 29 fillér.

Teher: Részvénytőke K 16,000.000. Tartaléktőke K 2,100.036. Hivatalnokok nyugdíjpénztára K 358.930.53. Betétek K 24,516.719.38. Hitelegly. biztosítók számla K 28.880. Alapítók számlája K 862.90. Fel nem vett részv. és alapítói elismerv. osztalékok K 774.—. Beváltandó záloglevél-szelvények K 23,040.—. Adóhitelek K 6,219.800.—. Forgalomban levő záloglevelek K 33,143.000.—. Forgalomban levő kisorsolt záloglevelek K 450.800. Leszámlolt kölcsönökből még nem folyósított összegek K 647,341.59. Jelzálog adóssok előre fizetett törlesztési részletei K 1,287,506.01. Különböző hitelezők és átmeneti tételek K 11,712,189.34. Tiszta nyereség K 1,531,275.54. Összesen 98,021.155 korona 29 fillér.

Háborus hírek és a tőzsde.

Budapest, február 22.

Mióta hétfőn a reggeli lapok nem jelennek meg, azóta — úgy látszik — a tőzsdén e napon a legkisebb izgalmas hír is hitelt talál s nyomában jár a hazai értékek olyan csökkenése, amelynek pusztító hatása egy kisebbszériú igazi háborúval is fölért. És minél mélyebben figyeljük e jelenséget, annál érthetőbb lesz az. Már ismételtan rámutattunk arra, hogy a budapesti tőzsdében semmi önállóság nincs. Idegesebb, mint a világ bármelyik tőzsdéje. Elvégre azt nem lehet csodálni, hogyha valamely tőzsdét egy megtörtént, vagy bizonyos bekövetkező esemény hatása alatt pánik fogja el, bár a reálisan dolgozó üzletemberek éppen ilyenkor igyekeznek leghiggadtanban mérlegelni az esélyeket: de az mégsem egészséges dolog, hogy egy százszor lezafolt hír hatása alatt néhány ember romlásba vigye egész hitelünket. Éppen ezért fölülte sajnálatos az, hogy az illetékes minisztériumok állandóan olyan dodonai formában czáfolják le a háborus híreket, hogy azok napról-napra föltámadhatnak. A jól fizetett szerb kémek — elhiheti ezt a hadügyminiszter — ugysem a hivatalos nyilatkozatokból szerzik tudósításait, amint hogy a mi kémeink sem indulnak a — szerb sajtóiroda után. A tőzsde pedig gyakorolhatja már egy kis bírálatot a felelőtlen hiradások fölött, mert hiszen nem minden zaj ágyudörgés — ami adúl-ról jön.

Budapesten.

Budapesten a mai ártéktőzsdére teljes erejével csapott le a háborus hírek változatos áradata. Mozgósításról, hadüzenetről. Ausztria-Magyarország büntető akciójáról beszélt a tőzsde, s villámgyorsan terjedtek a veszedelmesen izgató háborus hírek. Mi sem természetesebb, hogy a pánikszerű izgatottságnak a vezető értékek rohamos csökkenése adta meg az árat s legérzékenyebben sújtotta ez a Magyar Hitelt, amely 9 koronát veszített szombati árfolyamából, az Osztrák Hitel meg 6.50 koronát. Kicsit később, a déli tőzsde zárata felé, amikor a háborus hírek nyomán keletkezett izgalom kitombolta magát, fehérvallásos értesítést hirdettek ki a tőzsdén, amelyet a tőzsde titkársága kapott s amely a külügyminisztériumnak azt az üzenetét tartalmazta, amely szerint azok a hírek, mintha Szerbiával való háboru elkerülhetetlen és már el van határozva, minden tényleges alapot nélkülöznek. Bár a helyzet komolysága félre nem ismerhető (?) a kor-mánynak egyetlen intézkedése sem mutat arra, hogy Ausztria-Magyarország eltérni kívánna az eddig követett békés politikától.

Tiszta dolog, hogy ez a határozatlan hangú nyilatkozat éppen nem volt alkalmas arra, hogy megnyugtassa a kedélyeket, sőt a jobban értesült s egészen eddig nyugodt bécsi tőzsdén is bizonyos iz-

galmat keltett. Minden papír veszített ma az árából. A Leszámitoló bank 6 K, a Jelzálogbank 2 K, a Hazai bank 2 K, a Rimamurányi 3.75 K, a Salgótarjáni 8.50 K, az Államvasut 5.50 K, a Közfű 3 koronával visszacsúszott. A helyi piacon gyenge volt a forgalom. Kötés fordult elő a Kereskedelmi bank (3800) és a Salgótarjáni részvényekben alacsonyabb és a Drasche-féle részvényekben magasabb áron. A járadékpiac is megérezte a kedvezőtlen politikai hírek hatását, a Koronajáradék 90.95 koronán zárult.

A gabonátőzsdén természetesen az árak emelkedését idézte elő a pánik. A készáru-piacon kifejezetten szilárd volt az irányzat. Mérsékelt kínálattal szemben a malmok igen jó vételkedvet tanúsítottak, jobb árak fizetésétől sem idegenkedtek. az árubirtokosok azonban kissé tulkövetelők voltak és így csak közepes forgalom fejlődhetett ki, bár a malmok szívesen vásároltak volna nagyobb mennyiségeket is. Mindössze mintegy 18.000 q buza kelt el, a szombatiaknál 10—20 fillérrel drágább áron. A legdrágább eladási ár 28 korona volt 81 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 25.80 korona, 74.5 kilós szerb buzáért. Egyéb gabonaművek közül rozs 20—25 fillérrel, zab 25 fillérrel drágább, árpa és tengeri tartott. Forgalmába került: 1600 q rozs, 20.40—20.65 koronás áron és 500 q zab 17.80—18.35 koronás áron. A határidőpiacra a mai üzlet mindjárt megnyitáskor szilárdan és a tegnapi zárathoz magasabb jegyzésekkel indult meg. A forgalom folyamán, amely ma is igen élénk volt, igen jó vételkedv mutatkozott, amely minél jobban emelkedtek a jegyzések, annál inkább fokozódott, így tehát még egyre jobban szilárdult az irányzat, ami aztán lényeges áremelkedéshez vezetett. A szombati zárathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az áprilisi buza huszonnyolc fillérrel, az októberi buza husz fillérrel, az áprilisi rozs huszonnégy fillérrel, az októberi rozs tizenegy fillérrel, az áprilisi zab tíz fillérrel, a májusi tengeri két fillérrel emelkedett.

A bécsi tőzsdén.

A nemzetközi helyzetet a bécsi értéktőzsdén nagyon kedvezőtlenül ítelték meg és hozzájárult ehhez az a körülmény, hogy Oroszország magatartása felette bizonytalan s ezért az irányzat kedvezetlen lett, anélkül, hogy az árfolyamokra tulságos befolyást gyakorolt volna, mert általában az a vélemény, hogy a nyugati államok intervencziója a válságot békésen fogja elsimítani. Ez volt az oka, hogy nagyobb eladások csak államvasuti, hitel, alpesi és rimamurányi részvényekben mutatkozott. Később a hangulat általában nyugodt lett. A járadékpiacra kisebb kötések mellett magyar koronajáradék 15 fillért veszített. Az előtőzsdén zárathoz visszavásárlások történtek, különösen államvasuti és Alpesi részvényekben.

A berlini tőzsdén.

Az új hét elején a tőzsde a balkáni válság újabb kiélesedésére és a mai bécsi előtőzsdének ezzel összefüggő lanyhaságára gyöngült irányzatú volt. Az elkedvetlenítéshez hozzájárultak a többi idegen tőzsdékről érkezett legutóbbi jelentések is. Bankok és bányarészvények erősebben csökkené árfolyamok mellett indultak, az esések azonban utóbbiaknál azonban alulmaradtak az 1 százalékon. Német luxemburgiák jól voltak tartva. Járadékok közül 1902. évi oroszok erősebben engedtek, azonban a 3 százalékos birodalmi kölcsön és részjegyei is 0.10 százaléknál nagyobb mértékben estek. A visszamenő mozgalom később jobb bécsi jelentésekre legnagyobbbrészt megállapodott, főleg, miután a kínált áru meglehetősen simán vevőre talált. Diskonto Kommandit részvények a mérleg kedvező felbecsülésére és az ottani bányák jó irányzatára keresletnek örvendtek. Végül hitelrészvények és gőzhajó-részvények, különösen utóbbiak, emelkedtek. Ennek okául a Hamburger Paketfahrt-gesellschaft holnap közzéteendő kedvező évi záratait említették. A készpénzpiac ipari értékei tulajdonképpen realizációk alatt szenvedtek. Napi pénz 1½ százalék, ultimópénz 2½ százalék, magánleszámitolási kamatláb 2¼ százalék.

A Honi Fonó- és Kötélverő-gyár R.-T. szubvenziója. Annak idején közöltük, hogy a Honi Fonó és Kötélverő-gyár R. T. 250.000 korona szubvenzióért folyamodott a kereskedelemügyi miniszterhez. A miniszter a társaság kérelmét teljesítette is olyképpen, hogy negyedmilliónyi részvényt átvesz a társaságtól. A társaságnak ugyanis 266.500 korona elhelyezetlen részvénye van, úgy, hogy a másfélmillió korona n. é. részvénytőke tényleg nincs befizetve. Most tehát 250.000 K-t leírnak a részvénytőkéből, amelyet azonban a kormány által tényleg befizetendő negyedmillióval ismét 1.500.000 koronára egészítenek ki. A tranzakció a március 8-iki közgyűlésen megy végbe. A társaság ma közölte az első mérlege *hetvenegyezerkilencszáznegyvenhét korona kilencvenhét fillér* veszteséget tüntet föl. A közgyűlési napirend érdekesebb pontjai egyébként így hangzanak:

6. Az 1908. április 14-iki közgyűlés határozata szerinti alaptőke-felemelés keresztülvitele tekintetében jelentés s igazgatósági előterjesztés az elhelyezetlen negyedmillió korona névértékű részvénytőke leszállítása tárgyában.

7. Indítvány az alaptőkének félmillió négy százalékos részvények kibocsátása útján történendő felemelésére.

8. A kormány részéről átveendő negyedmillió prioritás után fennmaradó további negyedmillió elhelyezésére vonatkozó indítvány s ennek tárgyalása.

A Leszámitoló- és Pénzváltó Bank szindikátus üzletei. Vasárnapi számunkban már beszámoltunk a „Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó Bank” 1908. évi igen kedvező üzleteredményéről. A bank az elmúlt év folyamán is résztvett több nagyobb-szabású szindikátusi üzletben. Így résztvett a vágneri Mezőgazdasági Csukorgyár Rvt. és a brailai Czellulosegyár Részvénytársaság alapításában és részesedett az 1908. évi 128 millió koronás magyar koronajáradék szindikátusban. Társaságok közül a tegnapi ismertetett mérlegben semmi sem került elszámolásra. Elszámolatlanok a nagyobb szindikátusi üzletek közül a következők: a Danubius hajó- és gépgyár rvt., a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Rvt., a Részvénytársaság Villamos- és Közlekedési Vállalatok számára, a Magyar Telepítő- és Parcellázó Bank Rvt., a Magyar Agrár- és Járadékbank Rvt., a Rákóczi Forgalmi Bank Rvt., a fumei Nyilvános Raktár Rvt., az Első Magyar Papiripar Rvt., a Czeija, Nissl u. Co. Egyesült Telefon- és Telegráfgyár Rvt., a Magnesitipar és Bányászati Rvt., Budapest székesfehérváros 10 millió folyószámla kölcsöne, a Magyar Jelző- és Hitelbank konverzionális szindikátusának második része, az 1908. évi 4 százalékos koronajáradék kibocsátás, az Austrian Banking Syndicate Ltd. és a Marokkói Állami Bank részvényeire vonatkozó konverzionális üzletek.

Visszafélék a gyűjtőkösi forgalomban. Egy kereskedő lap nyomán ilyen ezimel lapunk utolsó számában megjelent hírnkre vonatkozólag arról értesülünk, hogy a Heisler Ignác szállító cég ellen a magy. kir. államvasutak igazgatósága által megindított vizsgálatot már befejezték és az neki minden tekintetben teljes elégtételt szolgáltatott. A vizsgálat kiderítette ugyanis, hogy a cég azokat a visszaféléket, amelyekkel megvádolták, nem követte el s az áruk megnevezését illető bevallásaiban a szállító felek által adott adatokhoz tartotta magát, az egyes küldemények súlyait pedig a vasúti hivatalos mérlegelés szerint tüntette föl. Azokban az esetekben, amelyekben egyes állomások bírságokat róttak ki, az igazgatóság a cég reklamációjára a beszédett összegeket részben már visszatérítette.

A Szövetkezeti Központi Bank R.-T. közgyűlése. Tegnap tartotta az évi közgyűlést a Szövetkezeti Központi Bank Rvt. a részvényesek nagy érdeklődése mellett. Hogy a bankot csakugyan átadhassa a szövetkezeti eszme nemes altruizmusa, azt bizonyítja az igazgatóság szép jelentése, melyből közöljük a következőket: „Azoknak a szövetkezeteknek vezetői, amely szövetkezetek intézetünket alapították, nemesak messzelátó üzletemberek, hanem egyúttal nemes gondolkodású férfiak voltak. Messzelátók voltak azért, mert előre látták, hogy az önállóan működő hitelszövetkezetek életét veszedelem fenyegeti. Nemes gondolkodásukat pedig az bizonyítja, hogy a veszedelemmel szemben a szövetkezeteket erkölcsi és anyagi összetartásra iparkodtak bírni. A félt veszedelem elkövetkezett, de a

szövetkezetek összetartása nem bizonyult a veszedelemmel arányban álló erőnek. A mult arra is megtanít, — mondja tovább a jelentés, — hogy a szövetkezeti eszmével élni lehet és kell is, csak — visszaélni nem szabad! Meg vagyunk győződve, hogy az életben maradt szövetkezeteknek viharezett erejére a jövőben áldásos munka vár.” Ez az áldás valóban csak attól függ, hogy a szövetkezetek milyen mértékben valósítják meg a szövetkezeti eszmében kifejezésre jutó nemes altruizmust. — Az igazgatóság egyébként a közgyűlésnek azt javasolta, hogy az 56.815 kor. 61 fillér tiszta nyereségből fordítsassék: a tartalékalapra 3000 kor., az igazgatóság jutalékára 8000 kor., a felügyelőbizottság díjazására 1500 kor., az igazgatósági tanács díjazására 500 korona, a szelvények pedig 8 koronával váltassanak be, míg 3815 kor. 61 fillér új számlára vitessék át. A közgyűlés az igazgatóság jelentését egyhangulag elfogadta, a felmentvényt minden irányban megadta s végül köszönetet szavazott az igazgatóságnak, különösen Bíró Ede igazgatónak, kinek kipróbált vállain nyugszik az egész intézet vezetése.

A Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzőlogbankja közgyűlése. A Magyar Takarékpénztárak Központi Jelzőlogbankja mint részvénytársaság Mándy Lajos elnöklése alatt f. hó 21-én tartotta meg XVI. évi rendes közgyűlést az intézet helyiségeiben. Az alakszerűségek elintézése után Leitner Zsigmond vezérigazgató terjesztette elő az igazgatóság jelentését, amely konstatálja, hogy bár a lefolyt üzletben a kamatviszonyok javulása folytán a tőke figyelme újból a fix kamatozású értékek felé irányult, mégis sajnosan volt tapasztalható, hogy a vételköltség emelkedett. Mindazonáltal az intézet üzleti politikáját a jeltett körülmények figyelembe vételével úgy irányíthatta, hogy a hozzáférhető üzletbarátainak hitelkérelmei a záloglevél elhelyezéssel lépést tartva, töle lehetőleg kielégítette a nélkül, hogy saját kibocsátmányai tárczájában felhalmozódtak volna. Az üzleti eredmények az intézet fokozatos fejlődéséről tesznek tanúságot. Az igazgatóság 1908. évi folyamán 4533 kölcsönnyben 25.875.714 koronát szavazott meg és ebből 17.034.762 korona kölcsönt folyósított. A jutalékszámra és egyéb a jelzőlogos és községi kölcsönüzletből elért jövedelmek 785.995 koronát tesznek ki. A mérleg 930.689 korona tiszta nyereséget tüntet ki. A közgyűlés az igazgatóság jelentését tudomásul vette, az előterjesztett mérleget elfogadta, a felmentvényeket megadta és elhatározta, hogy a tiszta nyereségből 660.000 koronát (5 1/2 százalék) úgy mint a mult évben osztalékra, 74.139 koronát a tartalékalapnak 1.200.000 koronára való kiegészítésére, 80.000 koronát árnyalékul, 17.617 koronát az intézeti ház és leltári értékek leírására, 22.854 korona 8 fillért új számlára való átvitelre fordítsassék. Ezek után a közgyűlés a felügyelőbizottságba a régi tagokat újból megválasztotta. A szelvények 1909 március hó 1-től kezdve az intézet pénztáránál 55 koronával váltatnak be.

A hajózási kartell ellen. A Magyar Gabonakereskedők Szövetsége ma este ülést tartott, amely egyhangulag felhatalmazta az elnökséget, hogy a kartellirozott hajózársaságok felhívása folytán, azok képviselőjével egyezkedési tárgyalásokba bocsátkozzék. A gyűlés a tárgyalások vitelére Strasser Alfréd elnöklése alatt bizottságot küldött ki, melynek tagjai lettek Simon Miksa, Vágó József, Hirsch Ferdinánd és Politzer Sándor.

A férfiszabók ipartestületének közgyűlése. A budapesti férfiszabók ipartestülete ma délután tartotta meg közgyűlést. Az elnöki megnyitó után előterjesztették az évi jelentést, mely szerint a testület vagyona az évben ötezer koronával emelkedett, dacára a terheknek, melyek az egyesületet terhelik. Ezután megváltották a választásokat. Megválasztották Beckmann Jakabot alelnöknek. Választották ezen felül 16 rendes előjárásági tagot, 12 póttagot, öt számvizsgálót és pénztárnokot.

A Magyar Jég- és viszontbiztosító mérlege. A magyar jég- és viszontbiztosító részvénytársaság ma tette közzé az 1908. üzletéről szóló mérlegét. A mérleg 513.589 korona 64 fillérnyi tiszta nyereséggel záródott. Az igazgatóság március 4-ére hívta össze a közgyűlést, amelyen javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a rendelkezésre álló 513.589 K 64 fillérnyi összegből — az alapszabályszerű levonások tekintetbe vételével — a részvények szelvénye 16 koronával = 8 százalék váltassék be és 245.191 K 93 f. új számlára vitessék elő. Az intézet

mérlege egyébként a következő számadatokat tartalmazza:

Vagyon: Pénztárkészlet 60.280 K 63 f. Rendelkezés alatti követelések pénztáratéknél 206.855 K 13 f. Értékpapírok 6.475.669 K 38 f. Váltók a tárczában 26.116 K 43 f. Követelés biztosító társulatoknál 317.974 K 23 f. Követelés képviselősegeknek és ügynökségeknek 27.009 K 96 f. Az ellátási pénztár értékpapirjai 435.695 K 83 f. Ovadákok 122.000 K. Irodai berendezés és pénzeszközök teljesen leírva. Összeg 7.670.601 K 59 f.

Teher: Részvénytőke 3.000.000 K. Nyereségtartalékok 2.380.095 K. 47 f. Árfolyam ingadozásai tartalék 20.066 K 75 f. Díjtartalékok 610.497 K. Kártartalékok 217.428 K 59 f. A hivatalnokok ellátási pénztára 456.764 K 14 f. Fel nem vett osztalék 160 K. Hitelezők 350.000 K. Ovadákok 122.000 K. Nyereség 129.080 K. 57 f. Át hozat a mult évből 384.509 K. 07 f. együtt 513.589 K. 64 f. Összeg 7.670.601 K 59 fillér.

Gyorsvonat Nagyvárad—Fiume között. A szegedi kereskedelmi és iparkamara — amint ismeretes — mozzalmat indított, hogy Nagyvárad és Fiume között gyorsvonat-összeköttetés létesüljön. Ez ügygel legutóbb Békés vármegye közigazgatási bizottsága is foglalkozott s határozatilag ki-mondotta, hogy az új összeköttetést ipari és kereskedelmi érdekekből elsőrangú fontosságúnak tartja és megvalósítása érdekében fölratot intéz a kereskedelemügyi miniszterhez.

Gazdatisztek nyugdíja. A Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete igazgatóválasztmányja tegnapi ülést tartott. A választmány 41 új tagot vett fel a tagok sorába, akikkel együtt a taglétszám 1134-re emelkedett. Jövőhagya a számvizsgáló-bizottság által előterjesztett számadatokat, amelyek szerint az egyesületnek 17.002 korona bevétele és 15.132 korona kiadása volt a mult évben. Megállapította egyúttal a jövő évi költségvetést 12.260 korona bevétel és 12.200 korona kiadással. Az egyesület vagyona a mult év végén lezárt vagyonmérleg szerint 99.254 koronát tesz ki. A Fintor Erzsébet által elszegényedett gazdatisztek segélyezésére 4400 koronás alapítványt a választmány kezelésbe átadni határozta. Az ülés folyamán Jeszenszky Pál igazgató bemutatta a módosított alapszabálytervezetet, melyet a választmány részleteiben letárgyalta s a közgyűlés elé terjesztetni határozott. Helyeslőleg vette tudomásul az egyesület az Országos Magyar Gazdasági Egyesület közgyűlésének a gazdatiszti nyugdíj-kérdés ügyében elfoglalt azon álláspontját, mely szerint azt az OMGE. a magántiszviselők kötelező nyugdíjbiztosításának keretében kívánja megoldani és ennek érdekében felterjesztést fog intézni a földművelésügyi miniszterhez. Az OMGE. álláspontja tökéletesen megegyezik a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesületének a nyugdíjkérdés ügyében elfoglalt álláspontjával. Ugyanezen ügyben érkezett átirat a Magántiszviselők Országos Szövetsége részéről is, melyben nevezett szövetség hajlandóságot fejezi ki az iránt, hogy az egyesülettel karöltve fog akciót indítani, a magántiszviselők s ennek keretében a gazdatiszti kötelező nyugdíjbiztosítás érdekében. Ezek után a Mezőgazdasági és Erdészeti Foglalkozók Nyugdíjintézetének igazgatósága tartotta meg ülést és megállapította az intézet évi mérlegét. Az intézet vagyona közel 800.000 koronát tesz ki.

A hadsereg lisztet vásárol. A budapesti katonai élelmezési raktár, amely rendszeren nyílt versenyfolytatás útján szokta lisztvásárlását beszerezni, szombaton felszólította a budapesti gőzmalmokat, hogy rövid uton sürgős ajánlatot nyújtsanak be 150 vagon, azaz tizenötezer métermázsas ötös liszt azonnali szállítására. Még a szombati napon létre is jött a megállapodás három nagy malom és az élelmezési raktár vezetősége között 60, 50, illetve 40 vagon szállítására. A lisztet a ferencvárosi pályaudvarra szállítják a malmok.

A Forgalmi Bank m. sz. közgyűlése. A Magyar Forgalmi Bank m. sz. február 21-én tartotta meg tizenhatodik rendes évi közgyűlést dr. Leitner Adolf orsz. képviselő elnöklése alatt. A mostoha viszonyok dacára az intézet feladatának minden tekintetben megfelelő. Az évi mérleg 20.448 kor. 09 fill. tiszta nyereséggel zárul, melyből az alapszabályszerű levonások után minden részvény után 6 korona (6 százalék) fizetett ki osztalék czímen. A közgyűlés a mérleget nagy elismeréssel tudomásul vette és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta. Végül köszönetet szavazott a közgyűlés az igazgatóságnak a vezetést és az elért eredményért.

Áru- és értéktőzsde Temesvárt. Már régebben megírtuk, hogy Temesvárott az érdekelték áru- és értéktőzsdét óhajtanak létesíteni. Ez ügyben

jeleztük lapunknak, hogy a temesvári Lloyd-Társulat vasárnap délelőtti rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen elhatározták, hogy Temesvárt áru- és értéktőzsdét és ennek kebelében választott bíróságot állítanak fel. A tőzsde költségei körülbelül 600.000 koronára rugnak. A költséget ötven év alatt törlesztendő négy és félszázalékos kötvények kibocsátásával fedezik. Az Első Temesvári Takarékpénztár 20.000 korona névértékű kötvényt, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank egyenként 5000 korona névértékű kötvényt jegyezték.

Fizetéképtelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetéképtelenségeket közli: Keitmen F. kereskedő Tatatóváros; — Földes Jenő kereskedő Orosháza; — Ibotay Ede üveg- és porcellánkereskedő Zombor; — Weisz Márton vegyeskereskedő Hajós; — Neulacndep I. kereskedő Sárospatak.

Vámkonferencia. A vámkonferencia a hónap 19-én és 20-án a magyar és cserák kormány képviselőinek részvételével Budapesten vám- és kereskedelmi értekezletet tartott, amely a folyó vámigazgatási ügyeken kívül a vegyi iparunkat érdeklő több kérdéssel, közöttük a trágyásos kereskedelmét megkönnyítő rendszabályokkal és a hamisított korpa behozatalának megakadályozásával is foglalkozott.

Törlesztéses kölcsön. Mindazok számára, akik valamelyes vonatkozásba kerülnek egy jelzálogkölcsön lebonyolításával, de az e körül felmerülő tudnivalókról nincsen kellő jártasságuk, hasznos kézikönyvet írt Bíró Endre, a Magyar Jelzálog Hitelbank tisztviselője. A könyv, mely a terjedelmes anyagot alaposan és lelkiismeretesen tárgyalja, három részből áll: Az Alapvető rész ismerteti a jelzálog-hitel-intézmény fejlődését a XVIII. század elejétől napjainkig, beszél a jelzálogkölcsönről általában, a záloglevélről és a telekkönyvi tudnivalókról különösen. Ezen elméleti dolgok előrebocsátása után a második, a Gyakorlati rész a kölcsönügy lebonyolításának gazdasági, jogi és pénzügyi szempontjából sorolja fel az egyes tudnivalókat. Egyenként és részletesen foglalkozik mindazon tudnivalókkal, amelyek: tehermentesítés, jelzálogcsere, önálló jószágtestté való alakítás, (telekgyesítés, telekfelosztás) kölcsönátvállalás, árverésen vett ingatlan, részletfizetési időváltozás, fizetési ha-

lasztás, törlesztési időtartam kitolása, kölcsönmegosztás, konverzió, rendkívüli törlesztés stb. esetekben felmerülnek. Nagy előnye a kézikönyvnek a gondos összeállítás és az egyszerű, közérthető nyelvezetén kívül betűsoros tárgymutatója, amely az érdeklődőnek nagyon megkönnyíti az egyes tudnivalók kikeresését. A munka Széll Kálmánnak, a Magyar Jelzálog Hitelbank kormányzójának van ajánlva; ára előzetes pénzbelküldéssel bérmentesen szállítva 5 korona, izléses vászonkötésben 5.50 K. Megrendelhető szerző címén: Magyar Jelzálog Hitelbank Budapest.

A Magyar Körvasut. Közlekedéspolitikai tanulmány. Irta: Hoffmann Alajos mérnök. E címen hozzánk beküldött tanulmány érdekes ideüt vet fel a magyar vasutihalozat jövődjé fejlesztéséhez: a határszélek előtt a körforgalom gondolatát. Nem új vasutvonal építéséről van itt szó, elenyésző rövid darabok építése válnék csak szükségessé, sőt a legközelebbi utirányok igénybevételével a mai helyzetben is elképzelhető a körforgalom. Kétségtelen, hogy vidéki városaink, melyekben a magyar vidéki kultúra, politikai erő és ipari, kereskedelmi készség koncentráltatott, nem lehetnek el soká transzverzális, őket összekapcsoló, előnyösebb vasutösszeköttetés nélkül. Bizonyos, hogy a melyik perczben a budapesti központi hatalom a decentralis forgalmi politikának tért enged, egyes vidéki fókuszpontok a maguk hatáskörében gyors fejlődéshez jutnak s pár év alatt több vasuti centrum keletkeznek, hol az utazási előnyök miatt gazdasági, ipari lendület mellett politikai központ is keletkeznek. Mert ne feledjük, hogy hazánkban a magyarság centrális elhelyezkedésű, a határok felé a nemzetiségek élnek. Már gróf Széchenyi István mondta erre nézve, hogy a magyar nemzetiségi politika nem lehet más, mint ezeknek a népeknek élénk összeköttetése az ország szívével: Budapesttel és a magyarsággal. Helyesen fejt ki a fenti tanulmány, hogy ennek a programnak eddig csak első részét oldottuk meg; a vidéki magyarság, mely a városokban él, egymástól s a nagy vidékre terjedő idegen környezettől elszigetelten él ma is. Ez a politikai nyomjelzés a Körvasut eszmájének egyik nagy ereje. Ugyancsak a vidéki érdekeltséget

érintő fejtegetés a tarifális szükséglet, mely általán lép föl, hogy az alföldi nagy területnek népe majdan a hajózó utak révén olcsó díjtételekhez jut, ezzel szemben a határok felé viziutak hiányában vasuton fognak ezután is fuvarozni. Vasuti szállításhoz előnyös olcsó díjtételeket csakis állami fővonal nyújthat, mely nem önző finansziális politikát követ csupán, de áldozatra kész és hivatott. Mindezen politikai és nemzetgazdasági szükségekkel szemben áll Budapest érdeke. Bizonyos, hogy egész általánosságban minden a vidéki érdekeltségnek adott separatív előny elvon Budapest erejéből valamit. De bizonyos, hogy ha már a decentralis politika korszaka elérkezik, forgalmi szempontból Budapestre nézve a körpálya gondolata az egyetlen megoldás, mely az ő természetes központját, Budapestet, a mai sugárszerű fővonalak által forgalmilag honorálni képes. Katonai szempontból külön fejezetben katonai forrás után vagy kifejtve a körvasut létjoga s általában magas nívéaun álló tanulmány az egész mű s így méltán számíthat általános érdeklődésre. Megjelent Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) bizományában, Andrassy-ut 31. sz.

Czipészsegédek szaktanfolyama. A kereskedelemügyi miniszter intézkedése folytán a magyar királyi technológiai iparmuzeumban márczius 2-án megkezdődik egy szaktanfolyam a czipészsegédek részére. A szaktanfolyam 10 hétig tart. Az előadások minden hétfőn és csütörtökön este 5—7-ig, kedd, szerda és pénteken este 7—9-ig lesznek megtartva. A szaktanfolyamra beírt segédeknek márczius 2-án este 7 órakor a magyar királyi technológiai iparmuzeum II. emelet 45. számú helyiségében kell jelentkezniük.

Sorsolás. A Magyar Jelzálog-Hitelbank 4%-os forint értékű zálogleveleinek és 4½%-os korona értékű községi kötelezőinek tervszerű évi ki-sorsolása márczius 1-én d. e. 10 órakor fog a bank sorsolási termében megtartatni.

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

DARROW HALÁLA.

— REGÉNY. —

Irta: **M. L. SEVERG.**

37

Rama Ragobah mindezekig csak tisztas távolból udvarolt nekem, — éppen ezen napok egyikén szüleim beleegyezésével nyíltan meg is kérte a kezemet. Elutasítottam és nyíltan megmondottam neki, hogy nem szeretem. Ekkor megvillant gonosz szeme s így felelt:

— Már tudom miért — egy más férfit szeretsz!

Nem feleltem erre semmit s ő halkán így szólt:

— És ha megbizonyítom neked, hogy az angol kutya megesal?

Mintha csak tört döftek volna a szívembe. Tudom, hogy gonosz és közönséges tett volt, hogy Johnban kételkedtem — de ki tud erőt venni a féltékenységen? Nekem is forró volt a vérem — nemsokára meg fog derülni egészen — és e szavak forrásba hozták. Nem írom le, mi ment végbe bennem, elég az hozzá, hogy követtem Ramat, ahová ő elvezetett, ugyanis azt mondta, hogy olyan helyre visz, ahol saját szememmel meggyőződhettem John hűtlenségéről.

Tényleg megláttam és e látványnál majd megszakadt a szívem. Kocsiban ült és elhajtatót mellettem, de nem láthatott. A kocsiban egy idősebb pár ült, a szülei, akik azért jöttek, hogy megházasítsák, így mondta nekem Rama, aki tudni látszott mindent — és mellette egy szép leány, akivel tréfált és nevetgált. Lona egy pillanatra megpihent, mielőtt folytatta:

— Sokszor eszembe jutott már azóta, hogy a hibám és bűnöm azért olyan nagy, mert a szerelmem oly nagy volt. Ebből a

nagy szerelemből végtelen szenvedélyes féltékenység támadt, ami elrabolta a gondolkodásomat. Igen, igaz — hittem John hűtlenségében, megütöttem és visszataszítottam magamtól, amikor ott a dombon közeledni akart hozzám. Csak jóval később tértem félig-meddig ismét magamhoz és szívemben egy hang azt mondta, hogy igazságtalanul bántottam! De ha úgy volt, miért nem írt egy írva sort, hogy mentesse magát? Vártam reá napról-napra, óráról-órára. De levél nem érkezett. Végre én írtam; a levelet egy öreg megbízható szolgánommal küldtem, akit hűségnek tudtam. Visszahozta felbozogatlanul a levelet azaz az izennel, hogy Sabib Darrov vonakodott azt elfogadni. Most már vége volt mindennek. Nem tiltakoztam már semmi ellen, sőt hozzá mentem Rama Ragobahoz, mert szüleim unszoltak rá. Később megtudtam, hogy John megnősült, elvette azt a leányt, akit vele együtt láttam a kocsiban. És mégis — lassan az az érzésem támadt, hogy mi ketten egy gyalázatos eselszövénynek és csalásnak lettünk az áldozatai. Mert olyan férfi, mint John, képtelen a csalásra. És végre megkaptam a bizonyítékát ennek a sejtelennek. Az az öreg szolgánom halálos ágyán bevallotta nekem, hogy Rama megvesztegette és kémjének tartotta. Először elárulta Johnhoz való szerelmemet, elfogta és megsemmisítette az ő leveleit, melyeket hozzám küldött, az én leveleimet pedig nem vitte el neki. Ismét hittem a boldogságomban, mikor már minden késő. De Rahman megboszlaltam magam, sőt boszut állók rajta naponta, mert folyton-folyvást értésére adom, hogy gyűlölöm. John Darrovot pedig halálomig szeretem! Folyton gondolkodtam rajta, miképen lehetett volna tégedet ide hívni, neked bizalmasan elmondani, de aztán Darrovnak megmondjad, ezáltal lelke leg-alább békében váljon meg testemtől. De ez nem ment olyan könnyen, amint gondoltam. Napok teltek el, amíg merészkedtem valamit tenni, de csak megbizonyosodtam róla, hogy szigorú felügyelet alatt állok. Ha Ra-

gobah nem volt itt rendesen, valaki meg volt bizva, minden mozdulatomra felügyelni. Most még csak annyit akarok megjegyezni, e levél átadóját megnyertem magamnak, akiben Ragobah a legjobban megbizik, úgy mint ez annak idején a hűtlen szolgánomban. Midőn Ragobah ma reggel elment Kandia felügyeletére bizott s csak így volt lehetséges tégedet ide hivatni.

— Most már tudod, milyen zálogot bíz-tam reád: esküdj meg Moro, hogy ezen nyilatkozatomat csak John Darrovnak és senki másnak nem mondom el. Esküdj meg arra a szerelemre, amit mondtad egyszer, irántam érezted! Kimerülten hátradült és várta válaszomat. Egy pillanatig megakadt a hang a torkomban, de mikor észrevettem türelmetlenségét, így feleltem:

— Nagyon nagy terhet vettél a szívemről Lona, és egy könnyű feladattal bíz-tal meg. Esküszöm, hogy üzenetedet átadom Süháb Darrovnak és senki másnak. Azonnal feljegyzem magamnak, amit most mondtál, hogy ne felejtsek el belőle semmit.

Nagy megerőltetéssel kezét nyújtotta, soha nem fogom elfelejteni azt a hálás pillantást, amelylyel kezemet reszkető kezével megszorította, miközben halkán így szólt:

— John után Moro, te vagy nekem a legkedvesebb. Ha két szívem lett volna, az egyiket neked adtam volna. Nem tudok neked jobban hálálkodni. Az a kimondhatatlan béke, melyet fájós szívemre adsz, vezerszeresen töltse be a te szívedet, Isten veled! Ragobah minden pillanatban visszatérhet. Ne kockáztassuk meg hiába biztonságodat. Még egyszer, Isten veled! A harmatosepp nyugodtan hullhat bele a csillogó tengerbe.

Te szegény, eltévelyedett lélek! Kedvesének vallását fel akarta venni, anélkül azonban, hogy saját vallásáról lemondott volna. Föléje hajoltam és megcsókoltam.

(Folyt. köv.)

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonátözsde.

Budapest, február 22.

A gabonátözsde mai helyzetéről lapunk közgazdasági rovatában számolunk be. Az üzlet folyamán:

A készáru jegyzése a mai tőzsdén a következő volt:

Table with columns: Buza, Tiszavidéki új, Fejérmegyei új, Pestvidéki, Bácskai új, Rozs Irendü új, Árpa takarmány I. rendű, Kőles, Zab I. rendű, Tengeri belföldi új, Repce: Káposztaropce.

A készáru piacon elkelt:

Buza: Tiszavidéki: 100 q 81 k 28 K, 500 q 27.80 K, 200 q 80 k 27.80 K, 300 q 80 k 27.70 K, 100 q 79 k 27.70 K, 200 q 79 k 27.70 K, 100 q 79 k 27.60 K, 100 q 79 k 27.60 K, 500 q 78 k 27.50 K felső, 100 q 74.5 k 27 K. Felsőmagyarországi: 1200 q 79.5 k, 700 q 78 k 27.60 K, 100 q 77 k 27.26 K, 150 q 77 k, 200 q 77 k 27.20 K, 300 q 77 k 27 K. Pestvidéki: 100 q 78 k 27.30 K, 120 q 77.5 k 27.30 K, 200 q 77.5 k 27.40 K. Fejérmegyei: 600 q 75 k 26.40 K. Bácskai: 100 q 78 k 27.40 K. Tolnai: 600 q 75 k 26.30 K. Bányási: 500 q 77.5 k 27 K tavaszi száll. Rakár: 1125 q 75.3 k 26.30 K. Szerb: 5050 q 74.5 k 25.80 K. Rozs: 1000 q 25.50 K kpf., 200 q 26.60 K kpf par., 200 q 26.65 K kpf par.

Zab: 200 q 17.90 K kpf, 150 q 17.80 K kpf par. Az árak 100 kilogrammonként koronaértékben értendők.

A határidőpiacon kötött:

Délelőtt:

Előforduló kötések (50 kg-kint) 1909-re:

Table with columns: Buza áprilisra, Buza májusra, Buza októberre, Rozs áprilisra, Rozs októberre, Zab áprilisra, Tengeri májusra.

1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table with columns: 1909. áprilisi buza, 1909. októberi buza, 1909. áprilisi rozs, 1909. októberi rozs, 1909. áprilisi zab, 1909. májusi tengeri.

Budapesti gabonaforgalom.

1909. február 19-től 1909. február 21-ig.

Érkezett Elszállított

Table with columns: m e t e r m á z s a, Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Liszt, Korpa.

Értéktözsde.

Az értéktözsde mai lefolyásáról közgazdasági rovatunkban számolunk be. Az üzlet folyamán:

Az előtőzsdén előfordult kötések:

Osztárk hitel 626-623.25, Magyar Hitel 733-727.50, Osztárk-magyar államv. 665.50, Leszámitoló bank 479-477.50, Rimamurányi 524-522-524, Városi villamos vasút 261.75-265, Közüti vaspálya 571-571.59, Magyar koronajár. 97.17-91.10 K.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztárk hitel 623.75-622-622.50, Magyar hitel 727.25-727.75-726, Osztárk-magyar államvasút 666.25-664, Leszámitolóbank 478, Jelzálogbank 422, Rimamurányi 525-523, Városi villamos vasút 262-261, Közüti vaspálya 570.50-570, Magyar koronajár. 91 K. Díjbiztosítások osztárk hitelrészvényre: holnapra 4-5 korona, nyolcz napra 8-10 korona, márczius hónap végére 28-30 korona.

Utőtőzsde délután 4 órakor:

Osztárk hitel 620.50, Magyar hitel 725, Államvasút 662.50, Leszámitoló 478, Jelzálogbank 421, Rimamurányi 523, Városi vasút 261.50, Közüti vasút 569.

BÉCSI GABONÁTÖZSDE:

Bécs, február 22. (Saját tudósítónktól.) A zord időjárás következtében az irányzat szilárdult és az árak ugy készáruban, mint határidőre is emelkedtek, így buza és rozs 5-10, tengeri és zab 5 fillérrel drágult. A forgalom nagyon szűk keretek közt mozgott.

Buza: tiszavidéki 14-14.40 K, bányási 13.75-14.-, mosoni és győri 13.30-13.55, tótfelvidéki 13.30-13.65 K, déli vasúti 13.25-13.50 K, marchfeldi 12.95-13.30 K.

Rosz: tótfelvidéki 10.55-10.95, csepeli 10.50-10.65, pestmegyei 10.70-10.80 K, déli vasúti 10.50-10.70, különféle magyar 10.50-10.70 K, osztárk 10.35-10.65 K. Árpa: morvaországi 9.20-10.35, marchfeldi 8.20-9.-, bécsvidéki 9.-9.30, tótfelvidéki 8.10-9.80, csepeli 7.90-8.40, közép-dunai állomások 8.20-8.80, déli vasúti 8.-9.50, észak-magyarországi 7.60-9.10, tiszavidéki 7.60-8.50.

Magyar tengeri: 7.80-8.- Cinqnantin 9.-9.50. Magyar zab minőség szerint 9.30-9.70, válogatott 9.70-10.10, cseh-morvaországi és alsó-ausztriai 9.35-9.40 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.

Az értéktözsde mai lefolyásáról közgazdasági rovatunkban számolunk be.

11 órakor zárultak:

Osztárk hitel 632.75, Magyar hitel 729, Anglo 290, Union 536, Bankgyesület 518, Laenderbank 430.50, Magyar jelzálog 422.50, Államvasút 664.50, Déli vasút 102, Dunagőzhajózási 921, Keleti vasút 527, Csernovitzi 551.50, Alpési 525, Rimamurányi 526.50, Skoda 278, Fegyvergyár 619 K.

1 órakor jegyezték:

Osztárk hitel 624, Magyar hízott 730, Anglo 291.50, Bankgyesület 518.50, Földhitel 10.58, Laenderbank 431, Union 536, Államvasút 666, Déli vasút 102.25, Alpési 627, Rimamurányi 524.50, Orosz járadék 96.90, Török sorsjegy 181.25 K.

Bécs, február 22. (Magyar értékek zárulata.) 4 százalékos arany-járadék 111.55. Tiszai és szeg. köles

Main financial table with columns: Budapesti értéktözsde, Mai záró árfolyam, Pénz, Áru, Bankok, Záloglevelek, Értéktözsde, Mai záró árfolyam, Pénz, Áru, Gőzmalomok, Iparvállalatok, Közlekedési vállalatok, Sorsjegyek, Bazilika, Pénzmenek és váltók.

sorsjegy 143.25, Magyar hitelbank részvény 736.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény —, Rimamurányi 526.75, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 91.30, 4 százalékos magyar földterh. kötv. —, Magyar nyér-k. sorsjegy 192.25, Kassa-Oderbergi Vasutársaság —, Magyar Jelzálogbank 424.— Magyar keresk. bank —.

Bécs, február 22. (Osztrák értékek zárulása). 4-2 százalékos papír-járadék 93.95, 4 százalékos osztrák arany-járadék 114.65, 1860-as sorsjegy 155.90, Osztrák hitel-sorsjegy 470.—, Angol-osztrák bankrészvény 292.50, Bécsi Bankverein 518.85, Osztrák-magyar bank 1746, Déli vasut 102.10, Dunagőzhajózási társ. 922.—, Dohány részv. 351.—, Cs. k. arany (vert) 11.33, Német bankv. 116.98, Osztr. Lloyd 414.—, 4-2 száz. ezüst jár. 93.90—98.—, Osztr. koronajáradék 94.—, 1864-es sorsj. 267.50, Osztrák hitelintézeti részvény 626.50, Union-Bank 537.—, Osztrák Länderbank 432.75, Osztrák-magyar államvasut 668.75, Elbevolgyi vasut 444.50, Alpesi részvény 628.75, 20 frankos 19.00, Londoni váltóár 239.87, Lipótkohó 409.—, Töröksorsjegy 181.35.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTÖZSDE.

Berlin, február 22. (Saját tudósítónktól.) Zárlatkor jegyeztetik: 4-2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98.20, osztrák hitelrészvény 197.20, Déli vasut 17.60, orosz bankjegyek 216.05, 4 százalékos új orosz kölcsön 77.—, Disconto Commandit 158.20, Dinamitruszt 199.90, Harpeni 189.80, Unifikált török járadék 94.50, 4-2 százalékos ezüst-járadék 94.50, 4 százalékos magyar arany-járadék 94.20, Magyar koronajáradék 91.90, Osztrák-magyar államvasut 143.10, Bécsi váltóár 85.40, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 225.40, Gelsenkircheni 186.70, Laurakohó 198.90, Gyengébb.

Frankfurt, (Zárlat) február 22. 4-2 százalékos papír-járadék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98.25, Osztrák hitelintézeti részvény 197.40, Osztrák-magyar államvasut 143.90, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 205.—, Bécsi Bankverein 132.—, Villamos részvény —, 3 százalékos magy. aranykölcsön —, 4-2 százalékos ezüstjádék 98.25, Osztrák koronajáradék 94.40, Magyar koronajáradék 92.40, Osztrák-magyar bank 126.00, Déli vasut részvény 17.50, Elbevolgyi vasut —, Bécsi váltóár 85.45, Párisi váltóár 812.66, Union bankrészvény 132.—, Alpesi bányarészvény —, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat) február 22. 4-2 százalékos ezüst, járadék 98.10, 1860, sorsjegy 158.50, Déli vasut 17.60, 4 százalékos aranyjádék 98.55, Osztrák hitelrészvény 197.20, Osztrák-magyar államvasut —, Olasz járadék 103.90, 4 százalékos Magyar aranyjádék 94.05, Nyugodt.

London, február 22. Angol consol 85 1/4.

Páris, (Zárlat) február 22. 3 százalékos Francia járadék 97.80, Osztr. aranyjádék 99.—, Magyar arany-járadék 94.50, 3 százalékos Olasz járadék —, Déli vasut elsőbbségi kötv. 286.—, 5 százalékos marokkói járadék 521.—, 4 százalékos spanyol járadék 97.20 4 százalékos unifikált török jár. 95.10, Török sorsjegy —, Török dohányrészvény 381.—, Osztrák földhitelintézeti 1147.—, Osztr. Länderbank 478.—, Magyar jelzálogbank 462.—, Banque de Paris —, Banque Ottomane 710.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut 109.—, Hartmann gépgyár 510.—, Urikányi közsén — Váltó Amsterdamra (rövid) 208.25, Váltó német piacokra (rövid) 122.75, Váltó Bécsre (rövid) 104.87, Váltó Belgiumra (rövid) 1/2, Olasz aranyváltó (rövid) 1/2, Váltó Svájcra (rövid) 1/2, Csek Londonra 251.65, Magánkamattal 1.75 Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Budapesti juhvásár.

Február 22. Felhajtott 203 drb juh. Árjegyzések ezen tudósítás zártáig: Elsőrendű ürü 49 fillértől 53 fillérig, kivételesen 60 fillér kg.-kint vagy 38 K-tól 51 K-ig páronkint. Az irányzat élénk volt, az árak 2 fillérral kg.-kint emelkedtek.

Bécsi vágómarhavásár.

St.-Marx, február 22. A mai vásárra felhajtott 3724 drb vágómarha és pedig 2977 drb hizott és 747 drb kicsontozni való marha. Árjegyzések I. rendű hizott magyar ökrökért 74—80 K, kivételesen 82 K. Elsőrendű hizott taraka ökrökért 90—94 K, kivételesen 96—99 K. Métermázsánkint állományban levonás nélkül. Az irányzat lángha volt, az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Február 21. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. Palágyi Menyhértet, a kolozsvári tudományegyetemhez szolgálatára rendelt állami főgimnáziumi r. tanárt, jelenlegi állomása helyén való meghagyása mellett, a VIII. fizetési osztály 3. fokozatába, B. Aba Lehel számvizsgálót a VIII. fizetési osztályban rendszerített illetményekkel miniszteri számtanácsosá, Vas-sady Elza okleveles tanítónő a királyi állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Klein Lajos okleveles tanítót az abaujszántói állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Petres Gyula okleveles tanítót a kapnikbányai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök a lottójövedéki igazgatóság személyzeti létszámában való meghagyás mellett Topán György lottójövedéki felügyelőt pénzügyi tanácsosá, Fái József lottójövedéki ellenőrt felügyelővé és Skultéty Antal lottójövedéki tisztet ellenőrré, Buttykay Menyhért nagyszöllősi lakost a beregszászi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőszék nagyszöllősi kirendeltségéhez pénzügyi szántisttá ideiglenes minőségben, Lössonezy Gyulát, a szegedi felmérési felügyelőségnek alkalmazott napidíjazt ideiglenes minőségű kataszteri irattart kezelő irodatisztá; a löcsei pénzügyigazgatóság Varga Imre makói díjtalan adóhivatali gyakornokot a gölnicz-bányai adóhivatalhoz díjazt gyakornokká; a soproni pénzügyigazgatóság Soós Károly soproni fővámbivatali díjtalan gyakornokot ideiglenes minőségű díjazt gyakornokká nevezte ki.

Anyakönyvvezetői kinevezés. A belügyminiszter a nagykőrösi anyakönyvi kerületbe, az 1908. évi december 28-án elhalt Póka Kálmán helyére anyakönyvvezetővé dr. Szeghly Lászlót, Nagykőrös város főjegyzőjét nevezte ki és a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

Áthelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Zagyva József kapnikbányai állami elemi iskolai tanítót a czinkota-ahmantelepi állami elemi iskolai tanítónővé, Szlatinszky Antal kusztai és Bagossy Géza filőpszállási állami elemi iskolai tanítókat a kispesti állami elemi iskolához helyezte át; a kecskeméti törvényeszk elnöke Kajári Ferenc kecskeméti törvényeszk és Fehér László ceglédi járásbírói hivatalszolgálatát saját kérelmükre kölcsönösen áthelyezte.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Jurányi Gusztáv kajosfalvi (vöb határvidéki) közégi elemi iskolai tanítót eddigi állásában végleg megerősítette.

Pályázat. A budapesti tudományegyetemnél két szolgai állásra hat hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

VIZÁLLÁS.

Table with columns for location (Tisza, Óndóva, Kőrös, Maros, Temes, Bóga) and date (febr.20 febr.22, febr.20 febr.22). It lists names and their corresponding scores in meters.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató; PAJOR MÁTYÁS.

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1909 február

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Monna Vanna. Dráma 3 felv. írt: Maurice Maeterlinck Ford.: Abrányi Emil. Személyek: Guido Colonna Mihályfi, Marco Gál, Monna Vanna Márkus, Prinziavalle Odry, Torillo Körösmezel, Trivulzio Mészáros, Vedio Horváth. Kezdeto 1/2 8 órakor.

VARSZÍNHÁZ.

Annuska. Vigjáték 3 felvonásban. Írt: Gárdonyi Géza. Személyek: Nagyiván P. Szacsvay, Anna Fáy Sz., Annuska D. Ligeti, Prépost Mátrai, Sári V. Molnár R., Balogh M. Rózahegyi, Tétény Bertus, Vas Imre Fáyfi, Piébanos Molnár L., Janos Gabányi. Kezdeto 7 órakor.

APOLLÓ-PROJEKTÓGRAF. Népszínház-utca 1-3. szám. Telefon 68-39.

A sakkozás örültje. (Az Apolló saját fölvtétele.) — Az Ezüstpart. — Waterloo. — Életmentő bernáthevi kutyák. — Szerilem és az öt érzék. — Kezdeto 5 órakor, vasár- és ünneppnapokon 3 órakor.

Néma ajkak.

— Nincs otthon e macska, táncolnak az emberek. — Nyaktörő automobil. — Kezdeto 5 órakor, vasár- és ünneppnapokon 3 órakor.

Julius Caesar.

Kezdeto 5 órakor, vasár- és ünneppnapokon 3 órakor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Fau. Dalmó 5 felv. Zenéjét szer-zette: Gounod. Szövegét Goethe után írták: Barbier és Carré. Fordította: Ormay F. Személyek: Arányi Erdős, Mihályf, Key, Medek A., Payer M., N. Valent V. Kezdeto 7 órakor.

KIRALY SZÍNHÁZ.

Tánczos huszárok. Operett három felvonásban. Írt: Kaina Ferenc. Zenéjét Szép Ernő versére szerlette: Szirmai Albert. Személyek: Hubert Egon herceg Gábor, Von Flüggen Szirmai, Von Saarburg Császár, Von Dennenwitz Sárosi, Von Stackenberg Margittay, Heilbrück Simai, Canisius Wolf Papir, Herma, noje Erdő B., Thea, leánya Petrács S., Prosch Libor Németh, Ede, a fia Olyás G., Dürenstein Sára, a felesége Nvairné, Hartna, leányuk T. Harmath, Dr. Brojcker Rusko. Kezdeto 1/2 8 órakor.

URÁNIA SZÍNHÁZ.

A francia forradalom. Kezdeto 1/2 8 órakor.

Fővárosi Orfeum. VI., Nagymező-utca 17. sz. Waldmann Imre igazg. Utolsó hét! Utolsó hét!

The Harmony Four FORNARINA THE BRAKS Hans Hauser MISS VOLTA és a februári műsor többi különlegessége. Az előadás kezdete 8 órakor. Jegyelővétél: délelőtt 10—1 óráig és délután 3—6 óráig. — Telefon: 33—36.

Legmegbízhatóbb Román Oszkár ANGOL RENDSZERŰ FOGMŰTERME Budapest, VII., Rákóczi-ut 14. sz. I. em. Munkáitall jóságát részleltfeztési kedvezménynyal is biztosítja.

Huil a haja? Használja a Petroleum-haiszeszt. Egy eredeti üveg ára 3 korona. Fűszétküldési hely: Gara Géza és Isa dronéria Budapest, VIII., Jozsef-körút 80. — Tésék árjegyzéket kérni.

Heti műsor:

Table with columns for date (1909. február hó), M. kir. Operaház, Nemzeti Színház, Varszínház, Vigszínház, Magyar Színház, Király-Színház, Uránia, Hangversenyek. It lists the programs for each day from Feb 24 to Feb 28.

SZÍNHÁZAK.

Kedd, 1908. február 23-án.

VIGSZÍNHÁZ.

A tanítónő.

Életkép három felvonásban. Irta: Brédy Sándor.

Személyek:
 A tanítónő Varsányi I.
 Öreg Nagy István Szeregy
 Új Nagy István Fenyvesi
 A nagyszony Haraszthy II
 A főúr Hegedűs
 'Lanító Thanyai
 A kántor Vendrey
 Kántorkisasszony Komlóssy I.
 Kray Ida Hegedűsné
 Kápián Hári
 Szögabíró Tapoczay
 'Lászlovszky Sarkadi
 'Törvénybíró Batassa
 Béni György
 Csányprimás Just
 Cseléd Kész R.

Kezdeté 1/8 órákor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A szerencse fia.

Komédia négy felvonásban. Irta: Dregely Gábor.

Személyek:
 Varga Ródmendy
 Irén, a leánya Bathory G.
 Szontagh Dobi
 Kormos Csorlos
 Gákuthy Rethy
 Szucs Adolf Czobor
 Reiner Vágó
 Stefánia, a felesége Forray F.
 Emma, a leányuk Mészáros G.
 Zsuzsanna Zsuzsanna
 Zsuzsanna Zsuzsanna
 Tarnó Z. Molnár
 David Vándory
 Lili Rákay
 Papp P. Makay G.
 Sebess Papp
 Almodayné Era P.
 Almoday Fenyvesi

Kezdeté 1/8 órákor.

FOLIES CAPRICE

Ingyenztársaság: LEITNER és KELETI Révay-utca 18. Főrendező: ROTT SANDOR

Az előadás kezdete 1/8 órákor.

9 1/2 órákor! Ma 9 1/2 órákor!

Az első stáció.

Bohózat. Irta: SATYR. Rendező: Rott Sándor.

Végül 11 órákor! Végül 11 órákor!

„BADE ZU HAUSE“

Jelenet a gőzfürdőben. Irta: Satyr. Rendező: Rott S.

Nappali pénztár délelőtt 9-1 óráig és délután 3-6 óráig. Az 1-6 emeleti „Casino de Parisban“ elsőrangú táncatrakciók. — Kezdeté 1/8 órákor. Telefon 14-22.

PARISIANA-MULATÓ

Márvány-palota. Igazgató: Friedmann A.

Szerecsen-utca (a magy. kir. Operával szemben)

Nappali pénztár 10-7-ig. Telefon 161-45.

Kezdeté 1/10 órákor.

A világ legnagyobb színháza: A 4 FARABONIS :: világ: ::

És az énekművészek A 4 FARABONIS :: világ: ::
 Esőim pára háremével, Miss Lili an Graham amer. szépség.
 Little Tate francia excentrikus, Ficoatti nővérek akrobata
 táncosok. Hógrádú Gizi cabaret énekesnő. Újváry Károly
 komi és a többi szenzációs műsor. — 12-1 óráig nemzet-
 közli kabaret a tündéri téli kertben: Consauze de Linden, Elsa
 de Sylvia, Matelich, Seth Weeks stb. Naponta 1 óráig éjjel
 nagy táncmulatság a mulató összes helyiségeiben 3 zene-
 kar közreműködésével. Belepti díj 1 korona.

DELI

Étterem és kávéház.

a dínaparti korzón (Wurm-utca sarkán), az újonnan átalakított

FIVE O'CLOCK.

étteremben naponta. Delután és este a KRAUSE művészkvartett hang-

versenyét rendez.

A fényesen berendezett emeleti díszterem estélyek

rendezésére kiválóan alkalmas.

A meleg és hűd ételnek házhoz szál-

litása, alkalmi ebédek és estélyek rendezése,

ugy mint eddig, a legpontosabban és izlésesen

eszközölköznek.

DELY étterem és kávéház Mária Valéria-u. 12.

Kalap-Király

A legelőgásabb őszi újdonságok megérkeztek s a nagyérdemű

közönség figyelmét felhívjuk salát gyártmányu 4, 5 és 6 kor.

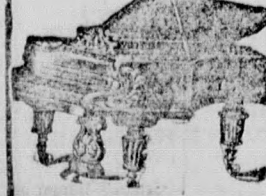
kalapjainkra. Nálunk vásárolt kalapok ingyen vasaltatnak.

Különös gondot fordítunk Belső partfogásért esedezünk

műhelyünkben Hársfa-u. 33. Osztermann és Stern

noi kalapok átalakítására. kalapos-mester.

Szigorúan szabott árak! Eskü-ut 6. (Klotild-palota.)

Kovács Gyula
 zongoratermei
Budapest,
 (Gresham-palota)
 V., Ferenc József-tér 5-6.
 Telefon 110-66.

STEINHARDT MULATÓ

Rákóczi-ut 63. sz. Telefon 54-23.

Kezdeté 8 órákor. Ma és mindennap Ujdonság!

EGY NAGY PETITE.

Bohózat. Irta: Lucian. — Ezt követi:

SZERELMI FÉSZEK.

Bohózat. Irta: Glinger és Taussig. Ford.: Steinhardt.

Továbbá: Steinhardt, Gyárfás, Nedics, Sándor, férfi

kettős, Pápay teljesen új magánzámban, valamint: The

Sobbern, amerikai ének- és táncoktató, Walords család,

tornászok, Matonka amerikai ének- és táncművész nő fellegpte.

Jegyek: 9-12-ig és 3-6-ig Rákóczi-ut 63. sz. és özy Kontiné

dohánykülönlegességi áruházaiban, Andrássy-ut 29.

A remek téli kertben reggelig tánc és zene. — Elsőrendű

atrakciók. — Beleptől nincs.

Vasár- és ünnepnap délután fél négy óral kez-

dettel mérsékelt helyáru előadás.

Szerdán, 1909. márczius hó 10-én este 1/8 órákor a Zeneakadémia dísztermében

BOSSI

ENRICO orgonaművész II. (utolsó) orgona-estélye.

A műsoron: BOSSI: Szonáta E moll hegedű és zongorára.

Hegedű: Kresz Géza hegedűművész.

Zongorán: Bossi Enrico.

Jegyek: 4-10 koronáig kizárólagosan Molitor

Oszkár „EUTERPE“ zeneműkereskedésben

IV., Kossuth Lajos-utca 15. (a Semmelweis-utczával

szemben) kaphatók. — Telefonszám: 6-41.

Hétfőn, 1909. márczius hó 1-én este 1/8 órákor a Royal-teremben

ROSTHY

Annie hangversenyénekesnő dalestélye

Meer Margit 11 éves zongoraművész- nő közreműködésével.

Jegyek: 2-10 koronáig kizárólagosan Molitor

Oszkár „EUTERPE“ zeneműkereskedésben

IV., Kossuth Lajos-utca 15. (a Semmelweis-utczával

szemben) kaphatók. — Telefonszám: 6-41.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÜT 31. TELEFON 110-22

Minden este 8 órákor:

! A legjobb budapesti varieté-műsor!

Szenzációs siker! Szépségesték!

A nimfa és a faun násza

Professor Burghardt's Mythology Revived

Utolsó hét: UJDONSÁG:

Milán király fia A HÉT MOZ. JA.

mint énekes és szölvő. Kacagatók aktuális karrika-

turák zenében, versben és mozgóképekben.

A legkacagatóbb bohózat: A hálószobalány.

3 kicsi nő. 16 attrakció. Varjas Antal,

Japán operett. mint úri primas.

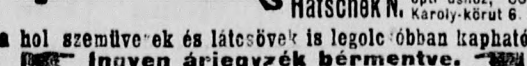
Jegy váltható előveteli díj nélkül a Royal Orfeum nappali

pénztáránál d. e. 10-12-ig, d. u. 3-6-ig.

Vasárnap délután fél 4 órákor mérsékelt helyáru előadás.

A téli kert tükörtermében Royal-Cabaret. Enekek, új tánc-

atrakciók. Csiganzene reggel 6 óráig.

Jól lát?

Ha nem, akkor forduljon bizalommal

Hatschek N. opti ushoz, CSAK

Karoly-körút 6. sz.

A hol szemüvegek és látóeszközök is legelőgásabban kaphatók.

Ingyen árjegyzék bérmentve.

Szőnyeg- ujdonság!

200-300 nagyságban nyírott

Jacquard szőnyeg, tartós minőségben 5 firt 80 krért.

Rosenberg és Qitt

női divat, szőnyeg- és vászonárak nagy áruház

Budapest, VI., Király-u. 32, saroküzlet

Alapítvány: 1909.

Budapesti Cabaret BONNONNIÉRE

VI., Teréz-körút 28. — Telefon 52-83.

Ma és minden este 9 1/2 órákor:

A „Müncheni Scharfrichter“ kabaré alapítóinak és első tagjainak rövid vendégjátéka.

Marya Delvard — M. Henry Carl Hollitzer — Heinz Lebrun

Arcus Troll — Oscar Len.

Művészeti esemény! Budapestben először. Azonkívül a fényes ma-

gyar műsor (Az előadás második része teljesen német.) Jegyek:

6, 5, 4 és 3 kor. Bérlet és kedvezményes-jegyek érvénytelenek.

Elővetél rendes áron. — Bővebbet a plakátok.

Edison mozgófénykép vállalat VI., Nagymező-utca 21.

Telefon 64-20.

Első előadás hétköznap d. u. 5 órákor.
 Vasár- és ünnepnapokon d. u. 3 órákor.
 Utolsó előadás kezdete 11 órákor.

Szenzációs ujdonság!
 Műsoron kívül:
 páratlan hatású énekes és zenei mozgófénykép a világ legelsőrangú művészei közreműködésével.

Minden órában változó műsor.

Helyárak:
 I. hely 1 K., II. hely 50 fill., III. hely 20 fill., Gyermeknek félár.

Mozgófénykép-vállalat tulajdonosok figyelmébe
 Megjelent 150.000 méter ujdonságot tartalmazó legújabb kép- (film) árjegyzékünk. Kívánatra ingyen és bérmentve. Telefon 64-20.

CZIMBALMOT

ne vegyen, míg

REMÉNYI MIHÁLY

legújabb czimbalom árjegyzékét át nem olvasta,

melyet Reményi czimbalom osztálya küld

ingyen és bérmentve,

Budapestről

KIRÁLY-UTCZA 58.

Telefon 87-84.

Hang mint a zongoráé. Kivitel a legújabb stílusokban.

10 évi kezesség!

OLCSÓ ÁRAK.

Klisék

amelyek megjelentek az

Egyetértés Vasárnapja

ingyenes heti mellék-

letben

olcsón eladó

az Egyetértés Kiadó-

hivatalában

Eötvös-utca 32.

GUMMI

Eredeti francia gyártmányú para, selyemgumi és halnólyagok (keret) kor. 1-60, 2-8, 4-6, 10 koroké. Egy korona beütés után franko és bérmentve küldök 3 db. legfinomabb mintaszerű eményi díszítő mellett NEUMAYER LIPÓT Budapest, sumi áru különlegeségeit VI., Váci-körút 3 sz., Aurolényház

**! Olvassa el !
! mindenki !**

aki valamely nemi betegségben szenved, dr. Garai országos hírű szakorvos könyvét, a

Népszerű Utmutató!

mely közel 200 oldalon tárgyalja a tudomány legújabb vívmányai folkarolásával az összes férfi és női betegségek alapos leírását és legújabb, észszerű gyógykezelésmódját, a következő tartalommal: A nemző részek leírása. Az ifjúkori kihágások által okozott idegbajok. Az elgyengült férfiero és a női magtalanság. A bujakór (syphilis) és kőve kezmenyes bántalmái. A lány fekély. A fehérlo yás stb. — A könyv elolvasása folytán már sok ezer ember nyerte vissza megcsontított egészségét. A könyv, melynek az ára 2 frt 50 kr. volt, ajándékképpen bárkinek

teljesen ingyen zárt borítékban küldetik meg, csak postaköltség fejében kell egy 20 filléres bélyeget beküldeni. Cím: **Dr. GARAI, Budapest, Andrassy-ut 24.** rendel a folsorolt betegségek ellen naponta d. e. 10—4-ig és 7—8-ig este.

Meghívás.

A „Zolyomi takarékpénztár részv.-társ.“ t. ez. részvényesei meghívotnak az intézetnek 1909. évi márczius hó 7-én délután 3 órakor a városház termében tartandó

rendes évi közgyűlésére.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére ki küldendő bizottság választása.
2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság évi jelentése.
3. Az 1908. évre szóló zárszámadások és a mérleg bemutatása, felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére.
4. A tiszta nyereségnek s évi osztalékhak mikénti megállapítása.
5. A kilépő igazgatósági, felügyelő-bizottsági (3 rendes 1 póttag) és választmányi tagok helyeinek választás utján való betöltése.
6. A nyugdíjszabályzat 7 szakaszának módosítása.
7. Más, esetleg beérkezendő indítványok tárgyalása.

Figyelmeztetnek a t. ez. részvényesek, miszerint, amennyiben szavazati jogukkal éni akarnak, részvényeiket az alapszabályok 16. szakasza értelmében a közgyűlés megtartása előtt 3 nappal — folyó évi márczius hó 3-án déli 12 óráig térítvény mellett az intézet pénztáránál letéteményezni sziveskedjenek. Zolyom, 1909. január 31-én.

Drottner Pál igazgató.

Szabadalmi-védjegy- és mintaoltalom
kieszköztése az összes kulturállamban.
ADLER MIKSA okl. gép-számérnök, hites szab. ügyvő
Budapest, VI., Andrassy ut 51. szám.

A már 34 év óta a kerékpárvilágot uráló eredeti angol **Heical Premier és The Champion** kerékpárokat dupla harang-csapágyval és szabadonfutóval, 3 evi jólállással, minden árfelemlés nélkül szigorúan az eredeti gyári árákon havi 12 és 15 koronás részletre adjuk és **kerékpár-alkatrészeket** egész világon létező összes kerékpárhoz külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, lánczokat, konuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében melyen leszállított nyolcvan 30% árleszállítással szállítunk vidék-eredeti gyári árban is bárhová

LÁNG JAKAB és FIA
kerékpár és alkatrész nagykereskedők
Budapest, VIII., József-körut 41. szám.
Fióküzletek: Baross-tér 4. és Budán, II., Margit-körut 6. sz.
Nagy árjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bérmen ve.

Ezen specialista legjobban ajánlható szereltett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujatoros osztályán való működése alatt számos even at szerzett.

DR. FABINYI
specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyökeresen és rövid idő alatt gyógyít a rendes foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű **nemi betegséget** (hugycsőfolyást, sebeket, syphilist és öntörtözésből támadt idegbajokat)

Meglepő az eredmény férfiu gyengeségnél (impotentia) még öregebb egyéneknél is.

Biztos siker: folyton a honorarium utólag is fizethető. Lavelekre díjazatlan válasz. Kívánatra gyógyszernek. Rendelés délelőtt 9—3-ig, este 6—8-ig.

Budapest, Rákóczi-ut 8/A. szám.
(Ajánlás, a Pannónia szállóval szemben.)
Levelezési bejárás: Külön városzobak

DROT-KERITÉS
LEGKÖZÖBB AZ 1872. ÉVBEN ALAPITOTT
STADLER MIHÁLY
SORONYI-FONYI-SZITAÁRU ÉS KERITÉS-GYÁRNAL
BUDAPEST
VI. VÁCI-KÖRUT 43
ARJEGYZÉK DIJMENTES
MEGRIZNATÓ PONTOS KISZOLGÁLÁS!

Hirdetések felvételnek e lap kiadóhivatalában.

Ezen szabadalmazott ágy tömör részekkel, rézdiszszel, erős aczélsodronybe éttel 32 kor.
Réz függönyrudak, teljes készlet 4 50 K.
Rézágy sodronybe éttel 80 K Rózágy-csiszolás javítás 17 K. Vaskeretes ágybetét, erős minőségű 11 50 K. Fakerettel 7 50 K. Karpított matraczok minden kivitelben. Vas- és rézbutoro at legolcsóbban szállít!

PROHASZKA JÁNOS gyáros
VI., Grót Zichy Jenő-u. 46.
(Volt Uj-utca.)

Meghívó.
A Szentendrei Takarékpénztár

1909. évi márczius hó 28-án d. e. 11 órakor saját helyiségében tartja

XL-ik (40-ik) rendes közgyűlését,

melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

- A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:**
1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
 2. Az 1908. évi mérleg előterjesztése és a nyereség felosztásának meghatározása.
 3. Az igazgatóság megválasztása.
 4. Előterjesztés az intézeti alapszabályok 66. szakaszának módosítása iránt.
 5. Esetleges indítványok tárgyalása.
- Mindazon t. ez. részvényesek, kik a közgyűlésen szavazataikat érvényesíteni akarják, ezennel felhívotnak, miszerint részvényeiket legalább három nappal a közgyűlés előtt az intézet pénztáránál letenni sziveskedjenek.
- Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentései, valamint a mérleg f. évi február hó 28-tól kezdve az intézet helyiségében közzétetnek.
Kelt Szentendrén, 1909. évi február hó 20 án.

Dumtsa Jenő elnök.

Mérleg-számlái:
TARTOZIK: Pénztárszámlának K 14346.85. Kötvény-számlának K 58632.18. Váltószámlának K 357061.37. Intézeti ház számlának K 15000.—. Folyó-számlának K 10144.—. Letét-számlának K 2000.—. Értékpapír-számlának K 19379.57. Összesen K 1004243.97.
KÖVETEL: Részvénytőkeszámlától K 100000.—. Tartalékalapszámlától K 40000.—. Nyugdíjalapszámlától K 22500.—. Betét-számlától K 73911.82. Osztalékszámlától K 271.50. Jótékonyági számlától K 1285.—. Jutalékszámlától K 5201.66. Inzertlan-számlától K 1437.01. Visszeszámlatási számlától K 75190.—. Nyereség- és veszteségszámlától K 19146.98. Összesen K 1004243.97.
Kocsarevits Miklós s. k. Dumtsa Jenő s. k. könyvelő. elnök.
Ignazovits János s. k. pénztárnok.
Ezen mérleg-számla behatóan megvizsgálatván, az üzleti könyvekkel megegyezőnek és helyesnek találtatott.
Husvik Lyubomir s. k., Wirtler György s. k. fel. biz. tag. fel. biz. elnök.
Margaritovits Belizár s. k. fel. biz. tag.

**Grammofonok
Cimbalmok
Citerák
Fuvolák és
egyéb hangszerek
részletfizetésre
kaphatók**

Aufrecht és Goldschmied
hangszeráruházában
Budapest, VII., Rákóczi-ut 26. szám.
Arjegyzék ingyen!

Márczius 15-iki irodalom!

SAS EDE: Hősök-hőse. Nyolcz képmelléklettel. Diszkötésben ... 7.— kor.
SEBŐK ZSIGMOND: Kossuth Lajos életrajza. Kötve ... 1.60 fill.
RÁKÓSI VIKTOR: Korhadt fakeresztek. Harmadik ifj. kiad. Diszköt. 4.— kor.
POSA L.: Szól az éne. Szavalni való haz. versek, füzve 2 K, diszköt. 4.— kor.
RÁKÓSI VIKTOR: Hős fiuk. Regényes történet a szabadságharzból. Diszkötésben ... 7.— kor.
POSA LAJOS: A szabadság hősei. Képek az 1848—49. szabadságharzból. Képekkel ... 1.60 fill.
Haza és szabadság. Hazafias szavalmányok és költ. ... 1.60 fill.
GÄUSS VIKTOR: A piros köpenyeg. Elbeszélés a magyarszabadságharzból. Képekkel ... 1.60 fill.
GAÁL MOZES: A vasember fia. Történeti elbeszélés, képekkel ... 1.50 fill.
Sem apa. Történeti elbeszélés ... 1.60 fill.
HÁVAS MINÁLY: A hősök. Hazafias elbeszélés, képekkel ... 1.60 fill.
KUDY GYULA: A komáromi fiuk. Történeti elbeszélés ... 1.— kor.
Elore. Hazafias elbeszélés, képekkel ... 1.60 fill.
LÉNGY L. LAURA: Magyar hősök. Történeti elbeszélés, képekkel ... 1.— kor.
A virradat napja. Történeti elbeszélés, képekkel ... 1.50 fill.
MÁDARASSY L.: A kis hadsereg. Történeti elbeszélés ... 1.— kor.
PERNYI LAJOS: A hazafi. Hazafias elbeszélés, képekkel ... 1.60 fill.
TÁBORI ROBERT: Gábor Áron. Történeti elbeszélés ... 1.60 fill.
FARVAS IMRE: A kapitány. Jelenet. Előadja 2 férfi és 1 nő ... 1.— kor.
ILLYÉS BALINT: Hazafias költemények. Ára füzve 3 kor., kötve ... 5.— kor.
UNNEPI VERSEK: Szerkeszti dr. Vajda Gyula. Szavalókönyv. Iskolai ünnepélyekre alkalmas költemények gyűjteménye. 2. kiadás. Ez a gyűjtemény aranykönyve a magyar ifjuságnak. Ezeréről az összes iskolai ünnepélyekre alkalmas szavalatokat csoportosítja, másrésztől remekiróink költeménye mellett az újabb magyar költészet összes nevesebb képviselőinek műveit tartalmazza. A vaskos kötet 300 költeményt tartalmaz. Ára füzve 3 korona, diszkötésben ... 5 korona.

SINGER és WOLFNER kiadása
Budapest, VI., Andrassy-ut 10.

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetési rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges...

Pénzszekrények használtak és újak, rendkívüli olcsó áron kapható...

Pénzt azonnal butorra, zongorára, kosokra, varrógépekre...

Csemegeszőlőt, fagymentesen csomagolva postakosaraként 3.50 K...

Hordóskáposztát, kosárúvegeként 2.20, világos kajszi...

Fajborokat, lefejtve, kölesönhordóban, 28 koronájával...

Asztalosok új jövedelmi forrást leíró képes nagy árjegyzéket...

Pénzelöléggel beraktározunk butort, zongorát, autómobil...

Ha meglepő és praktikus alkalmi ajánlatokra akarunk szert tenni...

Kertész, akinek jelenleg külföldön egy kereskedelmi kertészet...

Pénzszekrények és amerikai irodabútorok, használtak és újak...

Díszkertkedvelők kérjenek árjegyzéket az első magyar díszkertiskolától...

Pénzt, rögtön butorra, zongorára, varrógépre, kereskedelmi áru...

Brilliantot, aranyat, ezüstöt, ékszert és régi órákat...

Modern urasági bútorok alkalmi vétele és eladása...

Zálogozódulákat vesznek. Elzálogosított briliánsokat, gyöngyöket...

Parlamentari gyorsírók által vezetett magyar, német gyorsíróiskola...

Jogi, politikai szigorlatokra, alao- és államvizsgákra...

Stenográfia Rákóczi-ut 60. sz. Magyar, német gyorsírás-oktatás...

Ingóságokat értékesítő és beraktározó vállalat Rákóczi-ut 19...

A legelőnyösebb részletfizetésre zongorát, pianinót, czimbalmot, hegedűt...

bankhitel utján kizárólag csakis REMENYI nagy magyar hangszertelepen...

BUTOR részletre is mélyen leszállított áron kapható...

30 forint. Varrógépek egy új valódi csillár Singer varrógép...

Soványág Az egyedüli eredménytől kísért háziasszony...

BUTOROK hálo-, ebédlo-, szalonberendezések, továbbá uriszoba...

GUMMI és francia halhólyag különlegességeink...

ELEKTRO-MOTOROK minden nagyságban allandó nagy rakta...

200.000 drb igen erős disz- és sorfa különösen szép közönséges és vadász vadásztenyge...

Légszusz és villamos csillárok legelőnyösebben szereshetők...

Legnagyobb Pénzelöléggel kaphat zongora, butor, varrógép...

Mme. Valter angol- és francia női szabónő Budapest, VIII. ker...

A szetküldés megkezdődött Luxus árak nincsenek, darabja 6 FORINT...

A. SAUER Meierhöfen bei Karlsbad.

INGYEN! GUMMI + és különféle óvszer-árjegyzékek...

NAKIRA törvényesen védett férfi gummi-különlegesség...

GUMMI-HALHÓLYAG 2, 4, 6, 8, 10, 12 korona tucatja...

Rekedtség biztos és kellemes orvossága a Réthy-féle cukorka...

Saját gyártmánya vas- és rézbútorok Rézgy... Vasgy... Gyermekgy... Sodronygy...

VALÓ- di francia különlegességek (óvszerek) csakis P. Bergueran Fils...

Vadászfegyver Ritka kedvező alkalmi vétel-egyenként is poton aron...

Gramofon beszélőgépek valamint Görz, Zeiss, Voigtländer és más finom tényleg...

INGYEN DRÁGÁBB, MINT NÁLUNK RENDELT FÉNYKÉP... MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR...